

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 37

**Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve 7 Milletvekilinin
Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1369) ile
Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1369 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı.....4

- Katılma Yazısı.....4

- Genel Gerekçesi.....5

- Madde Gerekçeleri.....6

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu.....17

• Muhalefet Şerhleri.....31

• Teklif Metni.....129

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....129

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Ziya Altunyalđız
Konya

İbrahim Halil Fırat
Adıyaman

Mehmet Şükrü Erdiñ
Adana

Barış Aydın
Ankara

Hasan Çilez
Amasya

İbrahim Yurdunuseven
Afyonkarahisar

Yavuz Subaşı
Balıkesir

Zafer Işıık
Bursa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne (2/1369) imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

05.12.2018

Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1369)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Dışışleri Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Teklif ile;

- Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış personele yapılan aylık ücret ödemelerinin gerçek safi değerinin %70'inin gelir vergisinden istisna edilmesi,
 - 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların gelir ve kurumlar vergisinden istisnasının 31/12/2023 tarihine uzatılması,
 - İthalatta olduğu gibi yurtiçinde yabancı paraya dayalı olarak yapılan teslim ve hizmetlerde bedelin tamamen veya kısmen sonradan tahsil edildiği durumlarda, kur farklarının da matraha dahil olduğu yönünde düzenleme yapılmak suretiyle uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi,
 - İmalat sanayii yatırımları üzerindeki katma değer vergisinden kaynaklı finansman yükünü gidermek amacıyla bu yatırımlar nedeniyle 2018 yılında yapılacak inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek katma değer vergisinin iade edilmesine yönelik uygulamanın 2019 yılında da sürdürülmesi,
 - Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin kurulması ve görev tanımının yapılması,
 - Hazine ve Maliye Bakanlığının iç ve dış piyasalarda farklı kira sertifikası türlerinden ihraç yapabilmesine imkân sağlanması,
 - Ülkemiz sigortacılık sektöründe yaşanan teminat sorunlarına daha etkin ve pro-aktif bir biçimde çözüm getirilmesi amacıyla Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulması,
 - Kira bedelinin belirlenmesinde tüketici fiyat endeksinin artış oranı olarak belirlenmesi,
 - DASK'ın teknik işleticilik görevinin gerekmesi durumunda, münhasıran bu amaçla kurulacak bir anonim şirket üzerinden bu görevin yürütülebilmesi,
 - Hazine ve Maliye Bakanlığının finansal araçlar konusundaki tecrübesi ve teknik kapasitesi dikkate alınarak konut hesabı uygulamasının daha etkin ve tasarrufları artırıcı bir sistem haline getirilmesini teminen sistemin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uygulanması ve yürütülmesi,
 - Sermaye piyasalarına derinlik kazandırmak ve bu piyasalardaki ürünleri çeşitlendirmek için varlık finansmanı fonlarının sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle lehe aldıkları paraların banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna tutulması,
 - Hayvancılığın desteklenmesi amacıyla büyükbaş ve küçükbaş hayvanların satışından ve üreticilerden satın alınan sütün satın alma bedeli üzerinden alınan payın kaldırılması,
 - İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarında kolaylık sağlanarak devamsızlık hallerinden kaynaklı ödememe durumunun ortadan kaldırılması,
 - Yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine ödenen aylıklar için 1.000 TL'lik alt sınır belirlenmesi,
- öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde onaylı imar planlarına göre yapılan kışla arazilerinin imar uygulamasında kadastral yolların kapanması neticesinde 2644 sayılı Tapu Kanununun 21 inci maddesi uyarınca belediyeler adına oluşan hisselerin, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine ilave yük getirmeden, kamulaştırma zorunluluğu olmaksızın Hazine adına tescil edileceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 2- Madde ile, kamu düzeni ve güvenliğinden sorumlu Emniyet Genel Müdürlüğü mensuplarına sosyal ve ekonomik yardımlar sağlamak üzere kurulan Polis Bakım ve Yardım Sandığının daha güçlü bir mali yapıya kavuşturularak ortaklarına yaptığı yardımların artırılması amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarında görevli tüm memurların Sandığa ortak olmaları sağlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile, sermaye piyasalarına derinlik kazandırmak ve bu piyasalardaki ürünleri çeşitlendirmek için varlık finansmanı fonlarının sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle lehe aldıkları paraların banka ve sigorta muameleleri vergisinden (BSMV) istisna tutulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda düzenleme ile, söz konusu fonların sermaye piyasası araçlarına sahip olmaları veya sermaye piyasasında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri gelirler ile sermaye piyasası araçlarının devri dolayısıyla elde ettikleri gelirlerin BSMV'den istisna olması öngörülmektedir.

Madde 4- Madde ile, kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış kabin memurlarına teşvik gayesiyle ödenen tazminatlara yönelik 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinde yer alan istisna, uygulamaya yönelik bazı tereddütlerin giderilmesini teminen, aynı Kanunun 23 üncü maddesinde ücret istisnası olarak yeniden düzenlenmektedir. Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış personele yapılan aylık ücret ödemelerinin gerçek safi değerinin %70'i gelir vergisinden istisna edilmektedir. Ücretin gerçek safi değeri, işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından, Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinde sayılan indirimler düşüldükten sonra kalan, gelir vergisine esas olan miktardır. Madde ile ayrıca, mevcut istisna oranını %100'e kadar artırma ve sıfıra kadar indirme yetkisi Cumhurbaşkanına verilmektedir.

Madde 5- Madde ile, kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış kabin memurlarına teşvik gayesiyle ödenen tazminatlara yönelik istisnanın Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinden çıkarılarak aynı Kanunun 23 üncü maddesinde ücret istisnası olarak düzenlenmesi nedeniyle, 29 uncu maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi; subay, astsubay, erbaş ve erlere ve ordu hizmetinde bulunan sivil makinistlere, uçuş, dalış gibi hizmetleri dolayısıyla verilen tazminatlar, gündelikler, ikramiyeler ve zamlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren personele fiilen uçuş hizmeti ve kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan müesseselerde denizaltına dalış yapanlara fiilen dalış hizmetleri dolayısıyla yapılan aynı mahiyetteki ödemelere ilişkin mevcut istisna hükmünü aynen koruyacak şekilde değiştirilmektedir.

Madde 6- 5904 sayılı Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 76 ncı maddeyle 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar 31/12/2018 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Madde ile; istisna uygulamasına yönelik süre lisanslı depo kapasitesinin tamamlanması ile sistemin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla 31/12/2023 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Madde 7- Madde ile, terörle mücadele harekâtı, sınır ötesi harekâtlar, uluslararası barış destekleme kapsamında yürütülen faaliyetler, üs bölgeleri, radarlar, yüzer birlikler gibi buldukları yerler ve görev koşulları itibarıyla hastalara/yaralılara tabipler tarafından reçete edilen ilaçların eczanelerden temin edilerek hastaya ulaştırılmasının güç olduğu ve hastaların/yaralıların ikinci/üçüncü basamak sağlık teşkillerine sevklerinin zorlukla ve geç yapılabildiği veya yapılamadığı durumlarda Türk Silahlı Kuvvetleri envanterindeki ilaç ve tıbbi sarf malzemesinin herhangi bir ücret veya katılım payı alınmaksızın bu koşullarda görev yapan personelin tedavilerinde kullanılabilmesi; konuya ilişkin usul ve esasların Millî Savunma Bakanlığı tarafından belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile; mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve belirli bir yetişme döneminden sonra ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan yeterlik sınavlarında başarı göstererek uzmanlığa atanan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekterliği Uzmanlarına uzmanlığa atanma sırasında ve bir defaya mahsus olmak üzere bir derece yükselmesi uygulanması hususu düzenlenmekte; böylece kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen kariyer meslek personelinin zikredildiği 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanlığının eklenmesi suretiyle kariyer meslek olduğu hususundaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 9- Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanları, 26/4/2013 tarihli ve 28629 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanlığı Yönetmeliği kapsamında 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesinde düzenlenen uzman yardımcılığına giriş ve uzmanlığa atanma şartlarına tâbi olarak mesleğe alınmaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve yeterlik sınavında başarı göstererek uzmanlığa atanan unvanlar sayma usulüyle belirlenmiştir. Bu nedenle mezkûr maddede sayılan unvanlar ile aynı şartlara tâbi olarak mesleğe alınan ve yeterlik sınavı neticesinde uzmanlığa atanan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanlarının aleyhinde olacak şekilde eşitsizlik hâli ortaya çıkmaktadır. Madde ile, söz konusu eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- Türk Silahlı Kuvvetlerinin icra ettiği herhangi bir askeri operasyonda ve sefer durumunda sağlık hizmetlerinin yürütülebilmesi için harekât alanındaki seyyar sağlık teşkillerinde özellikle cerrahi branşlardaki uzman tabiplerle sağlık astsubaylarının görevlendirilmesi ve bunların da askeri sağlık personeli olması gerekmektedir. Ancak barış durumunda bulunan kadrolara göre aile hekimliği uzmanı, acil tıp uzmanı veya iç hastalıkları uzmanı branşlarında uzman tabip yetiştirilebilmekte, askeri hastane bulunmadığından barış durumunda tıbbi becerilerini kullanamadığından cerrahi branşlarda uzman tabip ve teknisyen astsubay yetiştirilememektedir. Aynı durum halihazırda cerrahi branşlardaki uzman tabipleri ve sağlık teknisyeni astsubaylar için de geçerlidir. Tıbbi melekelerini kullanamadığından el becerisini kaybeden personelin Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu durumlarda etkin faaliyet gösterememesine neden olabilecektir. Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan uzman tabip ve sağlık sınıfı personelin her an göreve hazır halde bulunmalarını ve tıbbi becerilerinin korunmasını sağlamak, personele belirli bir rütbeden sonra alternatif mesleki gelişim imkanı sunarak kariyer planlaması yapabilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı ve diğer üniversitelerde görevlendirilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır.

Madde 11- Maddenin birinci fıkrasında yapılan düzenleme ile, 1 ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Millî Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklik ve Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması öngörülmektedir.

Aynı fıkrada, 703 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile bakanlıklarda müsteşarlık makamlarının kaldırılmış olması nedeniyle, askeri hakimler hakkında disiplin cezası vermeye yetkili komisyonda Müsteşara verilen yetkilerin ilgili Bakan Yardımcısı tarafından kullanılması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile, Milli Savunma Bakanlığı hukuk hizmetlerinin etkin, verimli ve aksamadan yürütülebilmesi için halihazırda Milli Savunma Bakanlığı hukuk hizmetleri kadrolarında görevli askeri hakimlerden emeklilik hakkına sahip olanların hizmetlerinden bir süre daha istifade edilebilmesine imkan tanınmak maksadıyla tazminat alarak emekli olmalarına ilişkin sürenin 31 Aralık 2021 tarihine kadar uzatılması amaçlanmaktadır.

Maddeye eklenen fıkra ile; Milli Savunma Bakanlığı hukuk hizmetleri başkanlıkları veya birimlerinde görevli askeri hâkimlerin ihtiyaç halinde diğer hukuk hizmetleri başkanlıkları veya birimlerinde geçici olarak görevlendirilmelerine imkan tanınması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, Devlete ait üniversitelerin dış hekimliği fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimlerinin döner sermaye işletmelerinin, 31/10/2018 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçlarının belirli şartlarla Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden aktarılabilecek kaynak ile ödenebilmesini öngörülmektedir.

Madde 13- İstanbul Bilim Üniversitesi, Türk Kardiyoloji Vakfı tarafından 22/3/2006 tarihli ve 5475 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile kurulmuştur.

Üniversite kurucu vakfı isminin “Türk Kardiyoloji Vakfı” iken “Prof. Dr. Cemi Demiroğlu Türk Kardiyoloji Vakfı” olarak tescil edildiği ve Üniversitenin “İstanbul Bilim Üniversitesi” olan mevcut isminin, posta dağıtım ve benzeri süreçlerde İstanbul Bilgi ve/veya Antalya Bilim Üniversitesi ile karışması nedeniyle zaman zaman bazı aksaklıklar ve gecikmelerin yaşanması sebebiyle Üniversitesinin adının Demiroğlu Bilim Üniversitesi olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 14- ANKA Teknoloji Üniversitesi 12/6/2013 tarihli ve 6492 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Madde ile, söz konusu Üniversitenin üç yıl içinde eğitim öğretime başlamaması nedeniyle Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 17 nci maddesinde yer alan “üç yıllık süre sonunda taahhüt edilen hususların yerine getirilmediği tespit edilirse, ilgili vakıf üniversitesi/yüksek teknoloji enstitüsü veya birimi Yükseköğretim Genel Kurulu kararı ile faaliyetten alıkonur ve kapatılır. Durum kuruluş kanununun yürürlükten kaldırılması için Milli Eğitim Bakanlığına bildirilir.” ve 25 inci maddesinde yer alan “Vakıf yükseköğretim kurumu, kuruluş tarihinden itibaren üç yıl içinde eğitim öğretime başlamaması halinde kapatılır.” hükümleri gereğince kapatılması öngörülmektedir.

Madde 15- Gaziantep ilinin bulunduğu konum itibarıyla, Üniversitenin İslam dünyası ile yükseköğretim alanında bilimsel faaliyetlerin uluslararası düzeyde temayüz ettirilmesi, belli bir misyon içinde bölge ülkeleri ile öğrenci ve öğretim üyesi hareketliliğinin artırılması, müşterek diploma programlarına ağırlık verilmesi, bölge ülkelerinin niteliksel insan kaynağı için cazibe merkezi haline getirilmesi önem arz etmektedir. Üniversitenin faaliyet alanları ile stratejik planın oluşturulmasındaki çalışmalarda bu hususa ağırlık verilmesi planlanmaktadır. Üniversitenin misyon ve vizyonuna uygun olarak adının da bu hususu yansıtmamasının yapılacak çalışmaları destekleyeceği öngörüldüğünden Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi adının Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 16- Madde ile, mevzuatta Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesine yapılan atıfların Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesine, İstanbul Bilim Üniversitesine yapılan atıfların Demiroğlu Bilim Üniversitesine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmaktadır.

Madde 17- Madde ile, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin görev ve yetkilerinin çeşitli düzenleyici işlemlerde yer alması nedeniyle değişiklik yapılmaktadır.

Madde 18- Madde ile, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (j) bendine “yenilenebilir ve diğer enerji” ibaresinin eklenmesi yönünde düzenleme yapılması suretiyle; yenilenebilir enerji kaynaklarının (jeotermal, güneş, rüzgar vb.) tarımsal üretimde yaygınlaşması ve etkin olarak kullanılması sayesinde üretim maliyetlerinin önemli oranda düşürülmesi ve tarıma dayalı ihtisas OSB yatırımlarının daha etkin, verimli ve devamlı olmasına katkı sağlanması öngörülmektedir.

Madde 19- Madde ile; ithalatta olduğu gibi yurtiçinde yabancı paraya dayalı olarak yapılan teslim ve hizmetlerde bedelin tamamen veya kısmen sonradan tahsil edildiği durumlarda, kur farklarının da matraha dahil olduğu madde metnine yazılmak suretiyle uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 20- Madde ile; kentsel dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devrinden dolayı kazanç oluşmayacağı ve aynı işlemler ile ilgili teslimlerin katma değer vergisinden istisna tutulacağına yönelik hükümlerin yer aldığı 3065 sayılı Kanunun geçici 35 inci maddesinin uygulama süresi, Sultanbeyli Belediyesi ile yapılan devir işlemlerinin tamamlanamamış olması ve konuyla ilgili yargısal süreçlerin devam ettiği hususu dikkate alınarak 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Madde 21- Madde ile; 3065 sayılı Kanunun geçici 37 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle imalat sanayii yatırımları üzerindeki katma değer vergisinden kaynaklı finansman yükünü gidermek amacıyla bu yatırımlar nedeniyle 2018 yılında yapılacak inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek katma değer vergisinin iade edilmesine yönelik uygulamanın 2019 yılında da sürdürülmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca Cumhurbaşkanına bu uygulamanın sürelerini, beş yıla kadar uzatma yetkisi verilmektedir.

Madde 22- Finansal sistemin ekonomik büyümeyi sağlıklı bir şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması, finansal otoriteler arasında işbirliğinin sağlanarak sistemik risklerin yönetilmesi ve finansal politika uygulamalarında uyumluluğun artırılması ile mümkündür. Bu amaca uygun olarak ilgili kurum ve kuruluşlar arasında etkin bir işbirliği ve koordinasyon mekanizmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Madde ile, 4059 sayılı Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle ülkemiz ihtiyaçları çerçevesinde, uluslararası iyi uygulamalar da dikkate alınarak Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin kurulması ve görev tanımının yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 23- Teklif ile Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi ihdas edildiğinden, bu kapsamda daha önce Finansal İstikrar Komitesinin görevlerini tanımlayan 4059 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 24- Madde ile, 4342 Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu” ibaresi eklenmek suretiyle jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular için zaruri olan alanların tahsis amacının değiştirilebilmesine imkan sağlanmaktadır.

Madde 25- Hayvancılığın desteklenmesi konusunda katkı sağlaması ve takibinin yapılmasındaki ve üreticiye getirdiği zorluklar nedeni ile uygulanabilirliği zayıf olan hüküm ile mera gelirleri arasında yer alan büyükbaş ve küçükbaş hayvanların satışından ve üreticilerden satın alınan sütün satın alma bedeli üzerinden alınan binde birlik (%0,1) payın kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 26- Madde ile, işsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarından kolaylık sağlanarak son 120 günlük “prim ödeyerek sürekli çalışma” şartı “hizmet akdine tabi” olma şeklinde yumuşatılarak 120 gün boyunca hizmet akdine tabi olmasına karşın devamsızlık hallerinden kaynaklı ödememe durumu ortadan kaldırılmaktadır.

Madde 27- Türk Akreditasyon Kurumunun dışında başka kişi veya kuruluşların akreditasyon faaliyetinde bulunmaları halinde ülkemizdeki uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin uluslararası tanınırlığını kaybetmesi ve Kurumun Çok Taraflı Tanıma Anlaşmasının askıya alınması söz konusu olacaktır. Son yıllarda özel kişi ve derneklerin ülkemizde akreditasyon faaliyetlerinde bulunma teşebbüsleri olduğundan bu tür girişimleri engelleyecek açık bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda madde ile, Türk Akreditasyon Kurumu dışında ülkemizde akreditasyon faaliyetlerinde bulunma teşebbüslerinin engellenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 28- Madde ile, mevzuatta Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine yapılan atıfların, Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketine yapılmış sayılacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 29- 4632 sayılı Kanununun 20/A maddesinde yapılan değişiklikle, emeklilik gözetim merkezine Sermaye Piyasası Kurulunun portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerine yönelik gözetim yetkisinde kullanılmak üzere gerekli altyapıyı kurma, analiz ve raporlama yapma yetkisi verilmektedir.

Madde 30- Madde ile, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kuruluşların, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden yapacakları çay ve çay ürünleri alımlarının Kanun hükümlerinden istisna tutulması öngörülmektedir.

Ayrıca yapılan değişiklik çerçevesinde, gerçekleşmesi önceden öngörülemeyen ve hazırlık için yeterli süresi bulunmayan uluslararası toplantılardaki harcamalar için yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan istisna hükümlerinin ilgili Kanun olan Kamu İhale Kanununa taşınması amaçlanmaktadır.

Madde 31- Madde ile, Ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyon ve toplantılardan Cumhurbaşkanınca belirlenenler için yapılacak mal ve hizmet alımları için uyulacak usul ve esasların Cumhurbaşkanınca belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 32- Madde ile, sözleşmelerin imalat girdilerinde meydana gelen beklenmeyen fiyat artışları dolayısıyla ülkemizin kalkınması için çok önemli olan büyük projelerin ve kamu hizmetlerinin aksamamasını ve oluşan mağduriyetlerin giderilmesini teminen yüklenicilere idare onayına bağlı olarak fesih ya da devir hakkı verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 33- Madde ile, Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığının tek bir yapı altında, Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak birleştirilmesi ve Kalkınma Bakanlığının ilga edilmesi sebebiyle uygulamada ortaya çıkabilecek ihtilafların bertaraf edilmesi amacıyla, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

Madde 34- Madde ile, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Kalkınma Bakanlığının ilga edilmesi sebebiyle değişiklik yapılmaktadır.

Madde 35- Madde ile, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 7/A maddesinin tadil edilerek Hazine ve Maliye Bakanlığının iç ve dış piyasalarda farklı kira sertifikası türlerinden ihraç yapabilmesine imkân sağlanması öngörülmektedir.

Madde 36- Madde ile, Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığının tek bir yapı altında Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak birleştirilmesinin ardından uygulamada ortaya çıkabilecek ihtilafların bertaraf edilmesi amacıyla, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

Madde 37- 4749 sayılı Kanununun 16 ncı maddesiyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca (TCMB) alım satım konusu yapılmayan, genellikle zorlun yolu ile kamu idarelerine intikal eden konvertibl olmayan yabancı paralar, niteliği gereği herhangi bir finansman sağlamasa da Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği uyarınca Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimine (İÖMB) gönderilmektedir. İÖMB tarafından kayıt altına alınan söz konusu yabancı paralar mali yılsonları itibarıyla, değişiminin yapılabilmesini teminen TCMB'ye teslim edilmekte; TCMB tarafından değişimi yapılanların Türk Lirası karşılığı nezdlerinde bulunan Muhasebe Birimlerinin ilgili hesaplarına aktarılmakta, değişimi yapılamayan, konvertibl olmayan ülkesinde geçerli ve ülkesinde geçerli olmayan banknotlar ile madeni yabancı paralar ise Muhasebe Birimlerinin arşivlerinde atıl olarak muhafaza edilmektedir.

Türkiye'de herhangi bir şekilde geçerli bir para birimine çevrilemeyen ve fiziksel adedi her yıl artan söz konusu konvertibl olmayan yabancı paralar, muhasebe birimlerinin arşivlerinde atıl olarak beklemektedir. Madde ile, büyüyen bir sorun haline gelen bu paraların gerek konuya ilişkin tecrübeleri gerekse teknik imkânları gözönünde bulundurularak ilgili kurumlarca değerlendirilmelerine imkan tanınmaktadır.

Madde 38- Madde ile; şalgam suyunun ve Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/ aromalandırılmış içme sütleri ile bebek ve devam sütü sayılan içeceklerin 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların kapsamının dışına çıkarılması suretiyle, bu malların ÖTV'ye tabi tutulmamasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 39- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 1/1/2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 75 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendiyle, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 22.02 tarife pozisyonunda sınıflandırılan ve ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış veya aromalandırılmış diğer içeceklerle birlikte özel tüketim vergisinin kapsamına alınan şalgam suları ve Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri ile bebek ve devam sütü sayılan içecekler, özel tüketim vergisinin kapsamı dışına çıkarılmıştır. Madde ile, söz konusu içeceklerin anılan tarife pozisyonunda sınıflandırılıp sınıflandırılmadığı, bu çerçevede özel tüketim vergisine tabi olup olmadığı hususunda yaşanan tereddütler nedeniyle maddenin yürürlüğe tarihine kadar yapılan işlemler dolayısıyla beyan edilmeyen ve/veya beyan edilip ödenmeyen özel tüketim vergisinin ve özel tüketim vergisine isabet eden katma değer vergisinin aranılmamasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 40- Madde ile, Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi adının Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi olarak değiştirilmesi nedeniyle uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

Madde 41- Madde ile, er ve erbaşların genel sağlık sigortalısı sayılmayan eş ve çocukları ile anne ve babalarının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamında değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Madde 42- Madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin sekizinci cümlesi yürürlükten kaldırılarak 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin matrah, oran ve esaslar üzerinden 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personel için verilen teşvik uygulamasının kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 43- Madde ile, yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine ödenen aylıklar ile her ay itibarıyla aylıkları ile birlikte yapılan ödemeler toplamı için 1.000 TL'lik alt sınır belirlenmektedir.

Madde 44- Madde ile, 2017 ve 2018 yıllarında yapılan imalat sanayii yatırımları için 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi kapsamındaki yatırım teşviklerinden daha yüksek oranlarında faydalanılmasına imkan veren anılan Kanunun geçici 9 uncu maddesinde yer alan düzenlemenin 2019 yılında da uygulanmasına imkan sağlanmaktadır. Ayrıca Cumhurbaşkanına bu uygulamanın sürelerini, beş yıla kadar uzatma yetkisi verilmektedir.

Madde 45- Madde ile, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 528 inci maddesinin altıncı fıkrasında ofislerin teşkilatının ana hizmet birimleri ile danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşacağı öngörüldüğünden, bu yapıya uygun olarak personel istihdamının sağlanmasına yönelik değişiklik yapılmaktadır.

Madde 46- Madde ile, numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıtın veya atığın kaynağında ayrılması, atık oluşumunun asgariye indirilmesi, atık oluşumunun kaçınılmaz olduğu durumlarda ise geri dönüşüm, tekrar kullanım, alternatif hammadde olarak kullanım veya enerji kaynağı olarak kullanılmasının ve çevre kirliliğine sebebiyet verilmemesinin sağlanması amacıyla geçici faaliyet belgesi ve/veya çevre lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf ettirilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 47- Sigortacılıkta özellik arz eden risklere karşı teminat sunulmaması ve ürün çeşitliliği konusunda piyasanın yeterli derinliğe ulaşmamasının en önemli sebeplerinden biri olarak reasürans imkânlarına erişimin sınırlı olması gösterilebilir. Uluslararası ve ulusal piyasalarda meydana gelen daralma ve genişlemelere bağlı olarak ülkemiz sigortacılık sektörü açısından risk kategorilerine yaklaşımda birtakım değişiklikler yaşanabilmektedir. Bu doğrultuda, geleneksel olarak özellikle reasürans korumasına bağlı teminat verilen sigorta türlerinde reasürörlerce ülkemiz sigorta sektörü için ayrılan yıllık kapasiteler, uluslararası piyasalardaki daralma dönemlerinde (büyük afetlerin yaşandığı darboğaz yılları ve devam eden yıllar) ekonomideki ve buna bağlı olarak sigorta talebindeki büyümeyle orantılı bir artış gösterememekte ve buna bağlı olarak bazı sektörlerin sigorta teminatı bulamaması söz konusu olabilmektedir.

Birer piyasa başarısızlığı olarak tanımlayabileceğimiz bu sorunlar, geçmişten bugüne kamunun müdahaleleri ve kamu tarafından kurulan veya kurulması teşvik edilen kurum veya yapılarla aşılmaya çalışılmıştır.

Dünya uygulamalarına bakıldığında, kamu otoritelerinin, sigortacılık sektörü tarafından teminat sağlanamayan risklerin sigortalanması veya piyasa ihtiyaçları doğrultusunda yeni ürün geliştirme çalışmalarında bulunmak üzere doğrudan ya da özel amaçlı kuruluşlar aracılığıyla sigortacılık sektörüne destek sağladığı görülmektedir. Devlete ait kurumlar tarafından kimi zaman direk sigorta teminatı sunulmakta veya özel reasürans anlaşmaları vasıtasıyla yaşanan teminat sorunları çözülmektedir.

Madde ile; 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa bir ek madde eklenmek suretiyle Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmakta olup, bu Şirket ile ülkemiz sigortacılık sektöründe yaşanan teminat sorunlarına daha etkin ve pro-aktif bir biçimde çözüm getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 48- Madde ile, belediyelerin gördükleri hizmetler itibarıyla gerçekleştirilmesinde fayda görülen yatırım projelerinin desteklenmesi ve belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi için Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine belediyelere yardım ödeneği konulması öngörülmektedir.

Madde 49- Her yıl Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (E) cetvelinde uluslararası acil yardımların yapılmasına ilişkin olarak ödenek tefrik edilmekteyken, Anayasa Mahkemesinin 14/2/2018 tarihli ve 2017/61 E.-2018/12 K. sayılı kararı ile 2017 Yılı 6767 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (E) cetvelinin 82 nci sırasında yer alan hüküm, uluslararası acil yardım özel hesabından yapılan harcamaların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunundan muaf tutulmasının bütçe kanunu ile diğer kanunlarda açık ve zımnı değişiklik yapılmaması ilkesine aykırılık taşıması sebebiyle iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin Kararında yer alan iptal gerekçesinden yola çıkarak, iptal edilen söz konusu düzenlemenin ilgili kanun olan 5902 sayılı Kanunda yer almasının uygun olması nedeniyle, sunulan teklifte Strateji ve Bütçe Başkanlığının bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilmesi, özel hesaplardan ve insani yardım kampanya hesaplarından yapılacak olan harcamaların 4734 sayılı Kanun ile 5018 sayılı Kanundan muaf tutulması ve aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesi ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin esas ve usullerin, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi öngörülmektedir.

Madde 50- Diplomatik kariyer memuriyeti olan meslek memurluğu sınavına iktisat, işletme ve ekonomi mezunları girebilirken, çalışma ekonomisi bölümü mezunlarının başvurmamaları bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle, sözkonusu değişiklikte çalışma ekonomisi mezunlarının da meslek memurluğu sınavına başvurmalarına imkan tanınmıştır.

Ayrıca mevcut düzenlemede, yüksek lisans mezunlarının 37 yaşını doldurana kadar meslek memurluğu sınavına başvurmalarına imkan sağlayan hüküm, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 40 ncı maddesinde yer alan “kurumlarca yapılacak olan özel yarışma sınavlarına başvurularda üst yaş sınırı; özel mevzuatında yer alan yaş şartına ilişkin hükümlere bağlı kalınmaksızın giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak şeklinde uygulanır.” hükmüne aykırılık teşkil etmektedir. Bu konuda Bakanlığımız hakkında verilmiş bir ombudsman tavsiye kararı da bulunmakta olup, anılan hükmün 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile uyumlaştırılması istenmiştir. Söz konusu nedenlerle, maddede ilgili değişiklikler yapılmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız diplomatik kariyer memurlarından olan konsolosluk ve ihtisas memurları, daha sonra sınava girerek meslek memuru olabilmektedir. Bu personelin konsolosluk ve ihtisas memuru olarak geçirdiği sürelerin, meslek memurları için düzenlenen başkatiplik ve konsolosluk yeterlilik sınavını geçmeleri sonrasında kıdemine eklenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Meslek memurları ve konsolosluk ve ihtisas memurları ile ihtiyaç duyulması halinde hukuk müşavirleri ve danışmanların göreve başlamaları sırasında tam teşekküllü devlet hastanesinden her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine ilişkin rapor almaları önem arz etmektedir. Ülkemizin genişleyen diplomasi ağı kapsamında, birçok zorlu koşul barındıran ülkelerde de temsilciliklerimiz bulunmaktadır. Özellikle tayine tabi olan personelin Bakanlığa girdikleri esnada bu raporu sunabilmeleri, görev gereği yapılacak tayinler bakımından özel önem taşımaktadır.

Madde 51- Madde ile, Dışişleri Bakanlığı mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışı teşkilatında görevlendirilmelerine ilişkin hususların yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 52- Mevcut düzenlemeler çerçevesinde, meslek memurlarına birinci yabancı lisanları için Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında (A) seviyesinde başarılı olanlar için tespit edilen yabancı dil tazminatı ödenmekteyken, diplomatik kariyer memuru olan ve yabancı dil bilgisini kullanarak görev yapan konsolosluk ve ihtisas memurlarına bu hak tanınmamıştır. Madde ile, bu eşitsizliğin giderilmesi için söz konusu hükme ihtiyaç duyulmaktadır.

Madde 53- Yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara aile yardımı ödenebilmektedir. Bununla birlikte, mevcut durum itibarıyla Türk uyruklu sözleşmeli personel bu haktan yararlanamamaktadır. Aile yardımının Türk uyruklu sözleşmeli personele de ödenebilmesi doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır.

Yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurların aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarına eğitim yardımı sağlanması, personelin aile birleşimi ve çocukların eğitim hakkı açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda, sağlanacak eğitim yardımının Bakan onayıyla olması amaçlanmaktadır. Ayrıca, eğitim ücretlerinin yüksekliği de gözönünde bulundurularak sağlanan katkı %5 oranında artırılmaktadır.

Madde 54- Genişleyen diplomasi ağıımız çerçevesinde, savaş ve iç çatışma olan birçok ülkede temsilciliklerimiz bulunmaktadır. Bu temsilcilikler sosyal, ekonomik, güvenlik ve sağlık gibi alanlardaki gelişmişlik seviyelerine göre altı kategoriye ayrılmıştır. Madde ile, son üç kategorideki temsilciliklerimizde görev yapan veya yapacak olan personelin teşvik edilmesi amacıyla personele verilecek teşvik ödeneğinin artırılması öngörülmektedir.

Madde 55- 6004 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında, görev yapılan ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalık ve can güvenliğini tehdit eden olağanüstü durumları nedeniyle yurtdışında sürekli görevde bulunan memurların mallarının zarar görmesi halinde Dışişleri Bakanlığınca bu zararların tazmini için ödenecek miktar düzenlenmektedir. Madde ile, mücbir sebep durumunda sağlanan tazminat imkanının, yurtdışı misyonda görevli Türk uyruklu personele tanınabilmesi için değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın ve bulaşıcı hastalıkların yanı sıra, yerel sağlık hizmetlerindeki yetersizlikler sonucunda ortaya çıkan yaralanma, tıbbi komplikasyon ve hastalanmalar nedeniyle Türkiye'ye dönmek zorunda kalan Dışişleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatında görevli personele tazminat ödenmesi düzenlenmektedir. Özellikle sağlık koşullarının son derece yetersiz olduğu ülkelerde söz konusu değişikliğin kabul edilmesi önem taşımaktadır. Tazminatın belirlenmesinde birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı maaşının esas alınması öngörülmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasında da yine benzer şekilde olağanüstü sebeplerle Türkiye'ye dönmesi ya da başka bir ülkeye geçmesi zorunluluğu doğan personele üç aya kadar yurtdışı maaşı ödenmesi düzenlenmiş olup, bu hükmün Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli tüm personele teşmil edilmesi için değişikliğe gidilmiştir.

Madde 56- Bir dış politika aracı olan vize, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Dışişleri Bakanlığının uhdesinde düzenlenmektedir. Bakanlık yurtdışındaki temsilcilikleri vasıtasıyla vize işlemlerini almakta ve sonuçlandırmaktadır. Vize işlemlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesini teminen Ocak 2016 itibarıyla vize başvuruları elektronik ortamda işleme alınmaya başlanmıştır. Bu uygulamayla, vize başvuruları için gerekli verilerin başvuru sahipleri tarafından önceden sisteme kaydedilmesiyle iki aşamalı bir başvuru ve kontrol mekanizması öngörülmüştür. Buna ilaveten, vize işlemlerinin daha süratli sonuçlandırılabilmesi, bazı temsilciliklerimizin önünde oluşan uzun kuyrukların ve bunun yarattığı güvenlik sorunlarının engellenmesi amacıyla vize başvuru işlemlerinde aracı firmaların hizmetinden yararlanılmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir. Schengen ülkeleri dahil olmak üzere çok sayıda ülke Türkiye dahil olmak üzere vize başvurularında aracı hizmet almaktadır. Bu çerçevede madde ile, Dışişleri Bakanınca belirlenecek ülkelerde vize başvurularında aracı hizmetin alınmasına imkan sağlanmaktadır.

Madde 57- Madde ile, kira bedelinin belirlenmesinde tüketici fiyat endeksinin artış oranı olarak belirlenmesinin üretici fiyat endeksinden daha hakkaniyete uygun sonuçlar doğuracağı düşünüldüğünden, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 344 üncü maddesinin bu şekilde değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 58- Madde ile, İller Bankasının safı kârının yüzde ellibirinin, nüfus ve altyapı sektörü kıstası olmadan yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm, altyapı ve üstyapı projelerinin finansmanında hibe ve gerektiğinde faiz desteği şeklinde kullanılabilmesi, Banka aktif büyüklüğü ve kredi hacminin artması neticesinde özellikle kentsel dönüşüm projelerine hız kazandırılması ve Bankanın gelir temin etmesi amacıyla yurtiçi ve yurtdışında doğrudan veya ortaklıklar aracılığıyla projeler geliştirmesi amaçlanmaktadır.

Madde 59- Madde ile, mevcut düzenlemede yer alan kopya çekmesi veya bu yönde filler işlemesi nedeniyle sınavı iptal edilen kişiler hakkında uygulanan sınav tarihinden itibaren iki yıl süreyle Başkanlık tarafından yapılan hiçbir sınava ve yerleştirmeye aday olarak başvuramaması uygulamasının, kamuoyunda “joker aday” olarak bilinen başkasının yerine sınava giren kişileri de kapsamaması amaçlanmaktadır.

Madde 60- Madde ile, 6217 sayılı Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle kira bedelinin belirlenmesinde tüketici fiyat endeksinin artış oranı olarak belirlenmesinin üretici fiyat endeksinden daha hakkaniyete uygun sonuçlar doğuracağı düşünülerek 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 344 üncü maddesinde yapılan değişikliğin derhal uygulanması öngörülmektedir.

Madde 61- Madde ile, 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanununun 6 nci maddesinde değişiklik yapılarak DASK’ın teknik işleticilik görevinin gerekmesi durumunda, münhasıran bu amaçla kurulacak bir şirket üzerinden yürütülebilmesine imkan sağlanmaktadır. Mevcut durumda, Kurumun teknik işleri ile işletmeye ilişkin iş ve işlemlerinin yürütülmesi Bakanlıkça teklif verenler arasında 5 yılda bir ihaleyle seçilen bir sigorta şirketi tarafından yerine getirilmektedir. Bugüne kadarki uygulama sonuçları mevcut yapının iyi işlediğini ortaya koymakla birlikte, olası bir teknik işletici değişikliğinin kurumsallaşmayı önleyebileceğinden, DASK’ın geldiği noktadaki büyüklüğü dikkate alındığında, kurumsal hafızanın sürdürülebilmesi ve operasyonel süreçlerin daha etkin hale getirilmesi için, ihtiyaç halinde, sabit bir yapı oluşturulabilmesinin önünün açılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca uluslararası anlaşmalar kapsamında, Kurumun uluslararası bilinirliğinin ve reasürans alanındaki tecrübesinin artırılması amacı gözönünde bulundurularak uluslararası sigorta ve reasürans şirketlerine ortak olmasına imkân tanınmaktadır.

Madde 62- 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile DASK’ın sunabildiği teminatlara ilave olarak, nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler sonucu meydana gelebilecek zararların karşılanabilmesi için DASK’ın kolaylaştırıcı olarak devreye girmesi öngörülmekte ve kamu yararı açısından gerek görülmesi hâlinde afet riskleri bakımından piyasada meydana gelebilecek teminat boşluklarının giderilebilmesi için ihtiyaca göre sigorta veya reasürans teminatı vermesine olanak sağlanmaktadır.

Madde 63- Madde ile, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununa ek madde eklenmek suretiyle tacir tüzel kişilerin doğrudan veya ortak veya iştirakleri vasıtasıyla dolaylı olarak ortaklık ilişkisi içinde buldukları diğer tüzel kişilere ödünç para vermesi halinde suç isnadı ile karşılaşmasının önüne geçilmesi ve bu mahiyetteki ödünç para verme işlerinin yapılabilmesi amaçlanmaktadır. Diğer taraftan bu mahiyetteki işlemlerin vergisel boyutu kendi mevzuatları çerçevesinde değerlendirilmeye devam etmesi öngörülmektedir.

Madde 64- 6461 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişiklik ile, TCDD’nin ilgili yatırımlarının Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden sermaye transferi yolu ile finanse edilmesi, böylece kuruluşa yapılacak sermaye aktarımlarının sağlıklı bir şekilde takip edilebilmesi, bütçe ve nakit yönetiminde etkinliğin sağlanması ve sermaye aktarımlarının diğer KİT’lerde olduğu gibi Hazine ve Maliye Bakanlığınca koordine edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 65- Madde ile, 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Bu kapsamda, kısa süreli durdurma ve uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren disiplinsizlikleri işleyen subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler bakımından söz konusu disiplinsizliğin cezasının aylıktan kesme cezası olarak uygulanmasının sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Madde 66- Madde ile, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye bir madde eklemek suretiyle, teşebbüslerin birbirlerine ödünç para verirken yıllık genel yatırım ve finansman programında yer alan hedefleri de gözetecek şekilde ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre hareket etmesi amaçlanmaktadır.

Madde 67- Hazine ve Maliye Bakanlığının finansal araçlar konusundaki tecrübesi ve teknik kapasitesi dikkate alınarak konut hesabı uygulamasının daha etkin ve tasarrufları artırıcı bir sistem haline getirilmesini teminen yapılan değişiklik ile, sistemin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uygulanması ve yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Madde 68- 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 15 inci maddesinde metro, şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve benzeri projeler nedeniyle merkezi hükümet tarafından yapılan harcamaların tahsili mülkiyet devri şartına bağlanmıştır. Ancak uygulamada belediyeler işletmeyi devralmakta, gelir elde etmeye başlamakta ancak mülkiyeti devri yapılmamaktadır. Bu nedenle herhangi bir hasılat payı aktarımı gerçekleştirilememektedir. Söz konusu düzenleme ile, anılan projelerden kaynaklanan tahsilatın başlama sürecinin, mülkiyet devri şartı yerine işletme devrinin yapılması şartına bağlanması ve fiili uygulamaya uygun bir düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Madde 69- 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin halihazırda mülkiyet devri olmaksızın işletme devri ile açılması sonrasında elde edilen gelirlerden merkezi yönetim bütçesine aktarım yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 70- Yürürlük maddesidir.

Madde 71- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

17/12/2018

Esas No: 2/1369

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1369 esas numaralı '*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*', Komisyonumuzun 4/12/2018, 5/12/2018, 6/12/2018 ve 7/12/2018 tarihinde yaptığı 23, 24, 25 ve 26 ncı birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ ile Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Adıyaman Milletvekili İbrahim Halil FIRAT, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim YURDUNUSEVEN, Amasya Milletvekili Hasan ÇİLEZ, Ankara Milletvekili Barış AYDIN, Balıkesir Milletvekili Yavuz SUBAŞI ve Bursa Milletvekili Zafer IŞIK tarafından 30/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/1369 esas numaralı '*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*', Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Dışişleri Komisyonu ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 4/12/2018, 5/12/2018, 6/12/2018 ve 7/12/2018 tarihlerinde yaptığı 23, 24, 25 ve 26 ncı birleşimlerinde 2/1369 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, İller Bankası, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Türkiye Emlak Katılım Bankası A.Ş., Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Türk Akreditasyon Kurumu, Helal Akreditasyon Kurumu, Kamu İhale Kurumu, İstanbul Bilim Üniversitesi, Emeklilik Gözetim Merkezi, Türkiye Sigorta Birliği, Finansal Kurumlar Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) ve Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Tarım Ürünleri Lisanslı Depo ve Yetkili Sınıflandırıcı Şirketleri Derneği (LİDAŞDER), T. Garanti Bankası A.Ş., Yapı ve Kredi Bankası A.Ş., Akbank T.A.Ş., Akbank Emekli Sandığı Vakfı temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/1369 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/1369 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Kira bedelinin belirlenmesinde üretici fiyat endeksi (ÜFE) yerine tüketici fiyat endeksinin (TÜFE) kira artış oranı olarak belirlenmesine,

- Sermaye piyasalarına derinlik kazandırmak, sermaye piyasalarındaki ürün sepetini çeşitlendirmek ve geliştirmek amacıyla varlık finansmanı fonlarının sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle lehe aldıkları paraların Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden (BSMV) istisna tutulmasına,

- Ekonomik sisteme etki eden sorunların daha hızlı çözülmesi, finansal istikrar ve güvenliğe risk oluşturabilecek etkenlerin önceden belirlenmesi ve gereken önlemlerin alınması, piyasalarda güvenin daha etkin bir biçimde sağlanması ve sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi amacıyla Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi kurulması ve görev tanımının yapılmasına,

- Belediyelerin gördükleri hizmetler itibarıyla gerçekleşmesinde fayda gördükleri yatırım projelerinin desteklenmesi ve belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi için Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine belediyelere yardım ödeneği konulmasına ve bu ödeneği kullandırmaya Cumhurbaşkanının yetkili kılınmasına,

- Yurtdışında meydana gelen afetler, acil durumlar ve insani krizler için yardım yapılması amacıyla Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilmesi ve bu bütçeden mahalli idare bütçelerine, mahalli idare bütçelerinden de Başkanlık bütçesine aktarım yapılabilmesine,

- İşsizlik ödeneğinden yararlanma şartlarında kolaylık sağlanarak son 120 günlük prim ödeme şartının, 120 gün boyunca hizmet akdine tabi olmaya çevirilmesi suretiyle devamsızlık hallerinden kaynaklı ödememe durumunun ortadan kaldırılmasına,

- Türkiye'nin sigortacılık sektöründe yaşanan teminat sıkıntılarına çözüm getirmek, sigortacılık piyasasının derinliğini ve ürün çeşitliliğini artırmak amacıyla Türk Reasürans Anonim Şirketi'nin kurulmasına,

- Doğal Afet Sigortaları Kurumu'nun teknik işleticilik görevinin gerekmesi, kurumsal hafızanın devam ettirilebilmesi ve operasyonel süreçlerin daha etkin hale getirilmesi için Hazine ve Maliye Bakanı kararıyla ve bu amaçlarla kurulacak bir anonim şirket üzerinden bu görevin yürütülebilmesine,

- Yaşlılık, malullük veya ölüm aylığı almakta olan emeklilere ve hak sahiplerine ödenen aylıklar için 1.000 TL'nin alt sınır olarak belirlenmesine,

- Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların satışından ve üreticiden alınan sütün satın alma bedeli üzerinden alınan %0.1'lik payın hayvancılığı desteklemek amacıyla kaldırılmasına,

- Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış kabin memurlarına yapılan aylık ücret ödemelerinin net değerinin %70'inin gelir vergisinden istisna edilmesine, istisna oranını %100'e kadar artırmaya ve sifıra kadar indirmeye ilişkin Cumhurbaşkanına yetki verilmesine,

- Dışişleri Bakanlığı personelinin yurt içi ve yurt dışı özlük haklarının düzenlenmesi ve revize edilmesine,

- TSK envanterindeki ilaç ve tıbbi sarf malzemesinin herhangi bir ücret veya katılım payı alınmaksızın terörlere mücadele harekâtı, sınır ötesi harekâtlar, uluslararası barışı destekleme kapsamındaki faaliyetlerde görev yapan personelin tedavilerinde kullanılabilmesine,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan uzman tabip ve sağlık sınıfı personelinin Sağlık Bakanlığı ve diğer üniversitelerde görevlendirilmesine,

- 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların, sistemin geliştirilmesi amacıyla, gelir ve kurumlar vergisinden istisnasına ilişkin 31/12/2018 olan istisna süresinin 31/12/2023 tarihine uzatılmasına,

- Hazine ve Maliye Bakanlığının iç ve dış piyasalarda farklı kira sertifikası türlerinden ihraç yapabilmesine imkân sağlanmasına,

- İmalat sanayii yatırımları üzerindeki Katma Değer Vergisinden (KDV) kaynaklı maliyet yükünü gidermek amacıyla bu yatırımlar doğrultusunda 2018 yılında yapılacak inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek KDV'nin iade edilmesine yönelik uygulamanın 2019 yılında da sürdürülmesine,

- Türk vatandaşlarının yurt içinde konut edinimlerine destek olmak amacıyla uygulanan konut hesabı uygulamasının daha etkin ve tasarrufları artırıcı bir sistem haline getirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığının finansal araçlar konusundaki tecrübesi ve teknik kapasitesi dikkate alınarak uygulamanın Bakanlıkça yürütülmesi ve uygulanmasına,

- İthalatta olduğu gibi yurtiçinde yabancı paraya dayalı olarak yapılan teslim ve hizmetlerde bedelin tamamen veya kısmen sonradan tahsil edildiği durumlarda, kur farklarının da matraha dahil olduğu yönünde düzenleme yapılmak suretiyle uygulamadaki tereddütlerin giderilmesine,

- Türk Akreditasyon Kurumunun dışındaki başka kişi veya kuruluşların akreditasyon faaliyetinde bulunma girişimleri neticesinde hem Türkiye'nin uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin uluslararası tanınırlığını kaybetme riskinin hem de Türk Akreditasyon Kurumunun Çok Taraflı Tanıma Anlaşmasını kaybetme riskinin olması nedeniyle Türk Akreditasyon Kurumu dışındaki kuruluşların akreditasyon faaliyetlerinde bulunmasının engellenmesine,

- Üretimdeki maliyetlerin düşürülmesi, yatırımların daha etkin, verimli ve devamlı olmasına katkı sağlamak amacıyla yenilenebilir enerji kaynaklarının tesliminin ve ifasının KDV'den istisna edilmesine,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Kanun teklifinin genel gerekçesinin ve madde gerekçelerinin öngörülen düzenlemeleri açıklamakta yetersiz olduğu, genel gerekçe ve madde gerekçelerinde revizyon yapılması ve düzenlemelere yönelik ayrıntılı açıklamaları içermesi gerektiği,

- 2/1369 esas numaralı Kanun Teklifinin bir 'torba kanun teklifi' olarak nitelendirilebileceği, bu gibi kanun uygulamasının kanun yapım tekniğine aykırı olduğu, diğer yandan pek çok farklı konuda düzenleme öngören kanun uygulamasının Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde devam ettirilmesinin yeni sistem ile öngörülen güçlü Meclis algısına zarar verdiği,

- En düşük emekli aylığının 1.000 TL olmasını öngören düzenlemenin olumlu karşılandığı ancak bu meblağın da çok düşük olduğu ve bu düzenlemenin emekli aylıkları arasındaki eşitsizliği gidermeye yeterli olmadığı, bu konuda daha kapsamlı kanun çalışmalarının yapılmasının gerektiği,

- İşsizlik sigortasından faydalanma koşullarında kolaylık sağlayan düzenlemenin olumlu karşılandığı, bununla birlikte Genel Sağlık Sigortası uygulamasında özellikle işsiz gençlerin sigortasızlık sorununa yönelik bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu,

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda amir hüküm olmasına rağmen Kanun Teklifinde mali yüklerle ilişkin bir çalışmanın yer almadığı, dolayısıyla Teklif metninde yer alan pekçok düzenlemenin kamuya getireceği yükün öngörülemediği, bununla birlikte 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonunca kısa bir süre önce kabul edildiği bir ortamda bütçeye yük getirecek düzenlemelerin mali yüklerinin de komisyona sunulmasının daha uygun olacağı,

- Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin kurulmasına ilişkin maddede Cumhurbaşkanına verilen yetkinin sınırlarının iyi çizilmediği, maddede yapılması öngörülen düzenlemenin daha açık şekilde belirtilmesi gerektiği,

- Türk Reasürans A.Ş.'nin kurulmasının sigortacılık başta olmak üzere tüm finansal sistem açısından önemli bir gelişme olduğu, ancak söz konusu düzenlemenin Kanun Teklifi içinde tek bir madde olarak düzenlenmesinin kanun yapım tekniğine uygun olmamakla birlikte konunun önemine de gölge düşürdüğü, dolayısıyla mezkûr şirketin kurulmasına ilişkin bir kod kanun çıkarılmasının daha doğru olacağı,

- Teklifte yer alan yerel yönetimlere yatırım nitelikli projelerini gerçekleştirmeleri amacıyla kaynak aktarımını öngören düzenlemede yatırım ödeneklerini kullandırmaya Cumhurbaşkanının yetkili kılınmasının, yerel yönetimlere yapılacak olan ödenek aktarımının hangi kriterlere göre yapılacağına dair objektif bir ölçüt olmaması nedeniyle adaletsiz uygulamalara sebep olabileceği,

- Mevcut durumda emniyet teşkilatının yaklaşık %15'inin sandığa üye olduğu ve bu oranın çok düşük kaldığı, kamu kurum ve kuruluşlarındaki sandıkların özel hukuk kurallarına tabi olduğu ve bu sebeple POLSAN'a zorunlu üyelik getirilmesinin Anayasa'da yer alan sözleşme özgürlüğü ilkesini ihlâl ettiği, yapılacak düzenleme ile birlikte uygulamaya dâhil edilecek emniyet mensubu sayısının, sandığın mevcut üye sayısının ve üyelerine sağladığı menfaatlerin açıklanması gerektiği, yapılacak düzenlemeyle birlikte polislerin sandığa ödeyecekleri katkı payının bir bölümünün kamudan karşılanmasının uygulamayı daha cazip hale getireceği,

- Varlık finansman fonlarına yönelik öngörülen düzenleme ile sermaye piyasalarına derinlik kazandırılmasına ilişkin etkilerinin ve piyasalardaki ürünlerin çeşitlendirilmesine sunacağı katkının iyi analiz edilmesi gerektiği, bu düzenleme ile vazgeçilen vergi miktarının ve bütçeye yüklediği yükün hesaplanarak Komisyonun bilgisine sunulması gerektiği, ayrıca düzenleme ile sermaye piyasasında işlem yapan varlık yönetim şirketlerine tanınan vergi istisnasının piyasanın rekabet ortamını bozabileceği, getirilen bu düzenlemelerin istihdama yönelik katkılarının da analiz edilmesi gerektiği,

- THK ve sivil havacılıkta görevli pilotlara yönelik düzenleme ile öngörülen vergi istisna oranını %0 ile %100 arasında belirlemeye yetkili makamın Cumhurbaşkanı olmasının doğru bir düzenleme olmadığı ve sektörde çalışan kişilerde oranın değiştirilebilir olmasının güvensizliğe neden olabileceği, %70 olarak düzenlenen vergi istisna oranının mevcut durumda pilotlar için %85 olarak uygulandığı ve bu düzenleme ile birlikte pilotların bir gelir kaybı yaşayacağı, dolayısıyla düzenlemenin hayata geçirilmesi ile birlikte Türk havacılık sektöründe görev alan pilotların diğer ülke firmalarına geçebileceği ve bu durumun da sektöre zarar verebileceği, diğer yandan Hazine ve Maliye Bakanlığı ile havacılık şirketleri arasında vergi istisnası uygulamalarından dolayı bir anlaşmazlık olduğu ve sürecin yargıya taşındığı, söz konusu yargı kararlarının sonuçlarının açıklanması gerektiği,

- Lisanslı depoculuk faaliyetlerine ilişkin vergi istisnası uygulamasının 2023 yılına uzatılmasına ilişkin düzenlemenin üreticiden çok aracı kurumları destekleyen bir nitelik taşıdığı, çiftçilerin depolara teslim ettikleri tarımsal ürünün bedelinin altında bir senetin çiftçilere verildiği ve lisanslı depocuların bu alışverişten kârlı çıktığı, lisanslı depoculuk faaliyetinin salt ticari bir faaliyet olarak görülmeyip tarımla entegre edilmesine yönelik çalışmaların yapılmasının daha doğru olacağı,

- İşsizlik ödeneğinden faydalanma koşullarının kolaylaştırılmasına ilişkin düzenlemenin olumlu karşılandığı ancak hâlâ işsiz kalan bireylerin işsizlik fonundan yararlanabilmelerinin güç şartlara bağlı olduğu, özellikle asgari prim ödeme gün sayısının düşürülmesi ve işsizlik maaşının süresinin uzatılması gerektiği, mevcut durumda İşsizlik Sigortası Fonunda yaklaşık olarak 120 milyar Türk lirası bulunmasına rağmen işsizlik maaşı olarak ödenen tutarların çok düşük olduğu,

- Meralara yönelik yapılan düzenleme ile hayvancılık için büyük önem arz eden meraların tahrip olacağı, meraların korunmasına yönelik düzenlemelerin yapılmaması durumunda ileride hayvancılık sektöründe büyük sıkıntılar yaşanacağı ve özellikle et ve süt fiyatlarının yüksek seviyelere tırmanacağı,

- Son yıllarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda, özellikle istisnaları düzenleyen üçüncü madde başta olmak üzere sık aralıklarla değişiklikler yapıldığı, bu nedenle Kanunun amacından uzaklaştığı, istisna tutulan kurum çerçevesinin genişletilmemesi gerektiği, bunun yanında ilgili Kanundan istisna tutulan kurumların sayısı arttıkça bütçe dengesinin de bozulduğu,

- Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Kamu İhale Kanunundan istisna tutulmasının rekabet koşullarına aykırılık teşkil edeceği, diğer yandan 2023 projeksiyonuna göre; gerek çay üretim alanlarının verimsizleşmesi gerekse çay tüketiminin giderek artması ve çayın en çok tercih edilen ikinci içecek olması sebebiyle Türkiye'nin çay ithalatçısı konumuna geleceğinin öngörülmesinden dolayı Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Kamu İhale Kanunundan istisna tutulduğu, bu durumun rekabet koşullarına aykırılık teşkil etmediği, buna benzer bir düzenlemenin daha önce Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünden yapılacak et ve et ürünleri için de yapıldığı,

- Kamu ihale sözleşmelerine ilişkin yapılan düzenleme ile projelerini zarar görmelerine rağmen devam ettiren firmaların, işini belli bir noktaya getiren müteahhitlerin ve küçük proje sahiplerinin bu maddeden yararlanamayacağı, bundan ötürü maddenin eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği, bu aykırılığın giderilmesi gerektiği, düzenlemenin imalat sanayiinden ziyade inşaat sektörüne yönelik bir düzenleme olduğu, maddede yer alan 'imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar' ibaresinin daha açık bir şekilde düzenlenmesine ihtiyaç duyulduğu, diğer yandan 2018 yılı Temmuz ve Ağustos aylarında yaşanan kur artışları nedeniyle firmaların bu dönemde büyük zararlarla karşı karşıya kaldığı, 30/6/2018 tarihinden önce yapılan sözleşmelerin baz alınmasının adaletsiz sonuçlara neden olabileceği, bu nedenle tarih konusunda gerekli değişikliklerin yapılmasının faydalı olacağı,

- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklara ilişkin düzenleme ile ilgili kuruluşlara tanınan %5 işveren teşvikinin 44 özel banka içinden sadece emekli sandığı olan 6 banka için kaldırıldığı, bu teşviklerden yararlanan yaklaşık 14 milyon kişi içinden 100 bin civarında kişinin teşvik hakkının sonlandırıldığı, banka sandıkları ile bankanın ayrı tüzel kişiliklerinin olduğu, dolayısıyla bu düzenlemenin Anayasa'nın 10 uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği, 2008 yılında teşvik maddesi ilgili kanuna eklendiğinde ilk aşamada sandıkların düzenlemeye dahil edilmeyerek daha sonra madde kapsamına alındığı, aynı hatanın bu düzenleme ile yapılmaması gerektiği, bunun yerine eşitsizlikleri ortadan kaldıracak ve istihdamı destekleyecek farklı bir destek yasaının çıkarılmasının daha faydalı olacağı,

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda malullük ve yaşlılık aylıklarına ilişkin düzenleme ile yapılması öngörülen değişikliğin palyatif bir düzenleme olduğu, bunun yerine bu kanunda yapısal düzenlemeler yapılmasının daha yararlı olacağı, alt sınır olarak konulan 1.000 TL'lik sınırın TÜRK-İŞ tarafından açıklanan 2.000 TL'lik açlık sınırının ve 6.300 TL'lik yoksulluk sınırının çok altında kaldığı, 2019 yılı Ocak ayında yapılacak artışlarla da mevcut durumda en düşük emekli maaşının bu alt sınıra çok yaklaşacağı, buna mukabil alt sınır olarak daha yüksek bir tutarın veya asgari ücretin esas alınması gerektiği, bu sayede bu düzenlemeden yararlanabilecek kişi sayısının da genişletilebileceği, bununla birlikte ilgili maddenin yürürlük tarihinin de 31/12/2018 olarak değiştirilmesi gerektiği, böylece aylık sahiplerinin 2019 yılı Ocak ayında yapılacak zamlardan da yararlanması açısından daha hakkaniyet teşkil edeceği,

- Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmasına ilişkin düzenlemenin ayrı bir kanun teklifi ile yapılarak ayrıntılı bir şekilde düzenlenmesinin daha doğru olacağı, kurulması öngörülen söz konusu şirkete yönelik etki analizinin kapsamlı bir şekilde yapılması gerektiği, şirketin büyük tutarlarda sermayesinin olmasının sektörü daha güçlü hale getireceği ancak ilgili düzenlemede sermayeye ilişkin her hangi bir bilgi verilmediği, bu hususta da gerekli bilgilerin sağlanmasının anılan şirkete destek ve ortaklık açısından yarar sağlayacağı, düzenleme ile söz konusu şirkete tanınan ayrıcalıklarla rekabet kurallarında aykırılıklar ortaya çıkabileceği, bu kapsamda rekabet dengesinin gözetilmesinin de serbest piyasa sisteminin işlerliği açısından fayda sağlayacağı,

- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda yapılan düzenlemelerin 31 Mart 2019 tarihinde yapılacak yerel seçimlerin öncesinde gündeme getirilmesinin farklı algılamalara neden olabileceği, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulacak belediye yardım ödeneklerini kullandırma yetkisinin, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde parti genel başkanı görevi de icra etme hakkı tanınan Cumhurbaşkanına verilmesinin belediyeçilik sisteminde adaletsiz ve hakkaniyete aykırı uygulamalara yol açabileceği, bu nedenle Teklifin 48 inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasının veya yürürlük tarihinin 2019 Nisan ayına ertelenmesinin daha sağlıklı olacağı, ödeneklerin hangi kriterlere göre dağıtılacağına ilişkin objektif kriterlerin olmadığı, bu durumun kamu kaynaklarının verimsiz kullanımına sebep olabileceği,

- Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik koşullardan ötürü Üretici Fiyat Endeksinin (ÜFE) Tüketici Fiyat Endeksine (TÜFE) göre çok yüksek çıktığı, ancak sadece 2018 yılı koşullarını göz önünde bulundurarak kira artış oranlarında TÜFE'nin esas alınmasına yönelik bir düzenleme yapılmasının kanunların genelliği ve sürekliliği ilkelerine uygun olmayacağı, buna mukabil kira artışlarının belirli bir değerlendirme katsayısına göre yapılmasına ilişkin bir değişikliğin veya her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığının içinde bulunulan yılın koşullarına göre hangi endeksin esas alınacağına karar vermesine imkan sağlayan kalıcı bir çözüm bulunmasının daha uygun olacağı,

- 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda yapılan değişiklikle İller Bankası amacı dışına çıkarılarak zor durumda bulunan inşaat sektörüne kaynak sağlanmasının amaçlandığı, Banka tarafından sağlanan hibe ve kredilerin Anayasa'nın 10 uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı olmaması için madde metninde gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği,

- Doğal Afet Sigortaları Kurumunun teknik işleri ile işletmeye ilişkin iş ve işlemlerinin mevcut Teklifte Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde kurulacak Türk Reasürans Anonim Şirketi tarafından da yürütülmesi gerektiği, bu işler için bir anonim şirketin kurulmasına gerek olmadığı, bu sayede sigortacılık sektöründe proaktifliğin de sağlanacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklif sahibi tarafından yapılan açıklamalarda;

- POLSAN sandığına yönelik yapılan düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasının gerçeği yansıtmadığı, Anayasa Mahkemesinin sandıklara yönelik 3/1/2018 Resmi Gazete yayım tarihli İLKSAN kararı ile uygunluk bildirdiği, sandığın şu an 45 bin üyesinin bulunduğu, düzenlemenin bundan sonra Teşkilatta göreve başlayacak personel için getirilen bir düzenleme olduğu, bu düzenleme ile birlikte POLSAN'ın sürdürülebilir ve sürekli bir yapıya kavuşturulacağı, POLSAN'ın Emniyet mensuplarının katılması durumunda özellikle emeklilik dönemlerinde yüksek getirisi olan bir sandık olduğu, sandığın Emniyet mensuplarının şehitlik ve malüllük gibi pek çok durumda üyelerine tazminat ödemeleri yaptığı ancak bu ödemelerin üye olmayan mensuplara yapılamadığı,

- Varlık finansman fonlarına yönelik uygulamanın bir amacının da varlıkları menkul kıymetle piyasaya sunarak piyasanın zenginleşmesi ve derinleşmesine katkı sunmak olduğu, Teklif kapsamındaki düzenleme ile 2018 yılı için vazgeçilen verginin 6.1 milyon TL olduğu,

- Havacılık sektöründe istihdam edilen personelin gelirlerinin vergilendirilmesi hakkında yapılan düzenlemede mevcut durumda var olan ve personelin gelirini gelir ve uçuş tazminatı olarak iki ayrı parçaya ayırıp vergilendirmeye tabi tutan sistemin ihtilaflara neden olduğu, düzenlemenin yapılması suretiyle vergilendirmenin bir netliğe kavuşacağı ve ortadaki ihtilafların kalkacağı, düzenleme ile birlikte Hazineye ek 375 milyon Türk lirası kaynak sağlanacağı ve bu düzenlemenin 30 bin kişiyi kapsayacağı, düzenlemedeki vergi istisna oranını %0 ilâ %100 arasında değiştirebilme yetkisinin Cumhurbaşkanına verilmesinin doğru olduğu, eski sistemde de bu değişikliği yapabilme yetkisinin Bakanlar Kuruluna verildiği,

- Lisanslı depoculuğa yönelik yapılması öngörülen düzenleme ile birlikte özellikle elektronik ürün senetlerinin devrinden kaynaklanan gelire tanınan kurumlar vergisi ve gelir vergisi istisnasının uygulanma süresinin uzatılacağı, çünkü sistemin henüz istenilen düzeyde olmadığı, uygulanan istisnanın devam ettirilmesi ile tarımsal ürünlerin konjonktürel dalgalanmalardan etkilenmeden üreticinin emeğinin karşılığını almasının ve piyasaların regüle edilmesinin sağlanacağı, lisanslı depoculuk sisteminin Türkiye'de yeni gelişen bir sistem olmasına rağmen Avrupa'da ve ABD'de tarım ürünleri piyasasında son derece yaygın bir sistem olduğu, sistemin kurulmasının çok kolay bir süreç olmadığı, bu süreçte yatırımcılara gerek duyulduğu, sisteme yönelik yatırımların son 1 yılda arttığı ancak henüz istenilen seviyeye ulaşmadığı, bu yüzden vergi istisnasının uygulanma süresinin uzatılması gerektiği,

- İşsizlik ödeneğine yönelik yapılan düzenleme ile işsizlik maaşı alabilme şartlarının daha da esnetildiği, düzenleme ile birlikte daha çok vatandaşın işsizlik ödeneğinden yararlanabileceği, düzenleme ile birlikte 12.500 vatandaşa 92 milyon 500 bin TL ödeme yapılacağı,

- Meralara yönelik düzenleme ile meralarda jeotermal ve mineralli su kaynaklarının aranmasına dair tahsis değişikliği imkânının getirildiği,

- Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin kuruluşunu amaçlayan düzenleme ile G-20 ülkelerinin üzerine anlaştıkları küresel reformların ana konuları olan finansal istikrar ve sistemik risk kavramlarına yönelik bir düzenleme yapıldığı, Komitenin sistemik risklerin izlenmesi ve finansal istikrarın sürdürülmesi için gerekli koordinasyonun sağlanması amacıyla oluşturulduğu, düzenleme ile birlikte 2011 yılında kurulan Finansal İstikrar Komitesi'nin görevlerinin ve alabileceği tedbirlerin yeniden düzenlendiği, bu yöntem ile finansal istikrar ve kalkınmanın entegre edildiği ve oluşabilecek muhtemel risklerin yapısal bir anlayışla ön alıcı önlemlerle birlikte ortadan kaldırılması ve ihtiyaç halinde ilgili komitenin üyesi kamu kurumlarının kararıyla ve Cumhurbaşkanının alacağı tedbirlerle finansal istikrarın sürdürülebilirliğinin sağlanmasının amaçlandığı,

- Kamu ihale sözleşmelerine ilişkin yapılan düzenlemenin sözleşmelere taraf olan idarelerin üstlendikleri kamu hizmeti ve yatırımlarının tamamlanması, yüklenicilerin ise beklenmeyen maliyet artışları karşısındaki mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik genel bir düzenleme olduğu ve küçük ya da büyük proje ayrımı yapılmadığı, bu kapsamda eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmediği, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda sözleşmelerin maliyet artışları için olağan fiyat artışlarına yer verildiği ve bu fiyat artışlarının üzerinde gerçekleşen fiyat artışlarının da beklenmeyen fiyat artışı olarak değerlendirildiği,

- Sandıklara tabi personelin teşvikine ilişkin gerekli değerlendirmeler sonucunda Hazineye getirdiği yük nedeniyle bankalarla birlikte toplamda 16 kuruluşun teşvik dışında bırakıldığı, verilen teşviklerin istihdam teşvikinden ziyade işveren maliyetini düşürmeye yönelik olarak verildiği, buna mukabil düzenlemenin istihdam politikalarına herhangi bir zarar vermediği,

- Ülkemizde emekli aylıklarında son yıllarda büyük artışların yapıldığı, bu kapsamda 2002'den günümüze SSK emeklisinin aldığı maaşın enflasyondan arındırılmış hâliyle yüzde 75 artarak 257 TL'den 1.880 TL'ye yükseldiği, BAĞ-KUR tarım emeklilerinin aylık maaşının ise yüzde 405 artışla 1.386 TL'ye çıkarıldığı, malullük ve ölüm aylıklarında 2000 yılı sonrası herhangi bir alt sınır belirlenmemiş olmasından kaynaklı bir alt sınır düzenlemesine ihtiyaç duyulduğu, buna yönelik malullük ve ölüm aylıklarında halihazırda 96 bin, yıl sonu itibarıyla ise yaklaşık 103 bin kişinin faydalanacağı, 1.000 TL'lik alt sınırın önümüzdeki dönemlerde bütçe imkânları ölçüsünde mütemadiyen artırılacağı, ancak ilgili değişiklik sonucunda da bütçede 2019 yılı için 58 milyon TL, 2020 yılı için 42 milyon TL ek maliyetin ortaya çıkacağı,

- Dünya genelinde kamu otoritelerinin zaman zaman sigorta sektöründe teminat sağlanamayan riskleri sigortalamak ve piyasa ihtiyaçları doğrultusunda yeni ürün ve yeni kapasite oluşturmak üzere sigortacılık sektörüne girdiği ve sigortacılık sektöründe çeşitlilik ve kapasite artışının sağlandığı, ülkemizde de bazı sektörlerin büyük riskler barındırdığı ve bu risklerin kapasitelerinin kısıtlı olması sebebiyle mevcut sigorta şirketlerince sigorta edilemediği, bu sebeple sermayesinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığınca finanse edilen bir reasürans şirketinin kurulmasına ihtiyaç duyulduğu, daha proaktif bir yaklaşımla sigortacılık sektörünün yönetilmesine imkan sağlandığı, şirkete sermaye olarak ilk aşamada 500 milyon TL konulmasının öngörüldüğü, bunun yanı sıra şirketin kamu alanından özel sektör alanına doğru çekilerek rekabet koşullarına aykırılık teşkil etmeyecek şekilde faaliyetlerini sürdürmesine özen gösterileceği,

- Yerel yönetimlere ödenek aktarım yetkisinin Cumhurbaşkanına verilmesinin yeni bir yetki olmadığı, daha önce bu yetkinin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kullanıldığı, Hazine ve Maliye Bakanlığının bütçeyle ilgili bazı yetkilerinin Cumhurbaşkanlığı bünyesinde bulunan Strateji ve Bütçe Başkanlığına devredilmesi sebebiyle böyle bir düzenlemenin de ödenek aktarımlarının koordinasyonu açısından daha doğru olacağı,

- Üretici Fiyat Endeksinin 2018 yılında beklenen rakamın çok üzerinde çıktığı, bu rakamın kira artışlarında baz alınması halinde kiracıların ağır maliyetlerle karşı karşıya kalacağı, bu sebeple kira artışlarında TÜFE'nin esas alınmasına yönelik bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu, ancak komisyon üyelerinin bu konuda kalıcı bir düzenleme yapılmasına ilişkin önerilerinin de yerinde bulunduğu,

- 6107 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle İller Bankasından hibe desteği alma hususunda belediyeler arasındaki eşitsizliğin kaldırılmasının amaçlandığı ve belediyelere verilen desteklerin kapsamının genişletildiği, bu kapsamda yaklaşık 1 milyar 158 milyon TL tutarında bir kredi hacmi oluşturulduğu ve bu sayede desteklenecek proje sayısının da arttığı, bunun yanında İller Bankasının gelir temin etmek amacıyla yurt içi ve yurt dışında doğrudan veya ortaklıklar aracılığıyla proje geliştirmesine olanak sağlandığı, böylece Bankanın aktif büyüklüğünün artırılmasının hedeflendiği,

- Doğal Afet Sigortaları Kurumunun (DASK) teknik işlerinin yürütülmesi görevinin beş yıllık ihalelerle sigorta veya reasürans şirketlerine verildiği, her beş yılda bir bu şirketlerin değişme ihtimalinin bulunduğu ve kurumsal kapasitenin bu durumdaki ciddi anlamda etkileneceği ve çeşitli zafiyetlerin ortaya çıkabileceği, diğer yandan DASK'ın tüm reasürans işlemlerinde yetkili kılınması halinde ise Kurumun ciddi bir iş yüküyle karşı karşıya kalacağı, bu kapsamda ilgili işlerin DASK'ın bünyesinde kurulacak anonim şirket tarafından yürütülmesinin daha sağlıklı olacağı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir. Teklif metni aşağıdaki değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11

Teklifin Çerçeve 1 ilâ 11 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Cumhurbaşkanı tarafından, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanının Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam etmesini öngören bir düzenleme Teklife Yeni Çerçeve 12 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 12 ve 13

Teklifin Çerçeve 12 nci ve Çerçeve 13 üncü maddeleri; sırasıyla Çerçeve 13 üncü ve Çerçeve 14 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 14

Teklifin Çerçeve 14 üncü maddesi; düzenlemenin daha ayrıntılı bir biçimde yeniden ele alınabilmesini teminen Teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 15

Teklifin Çerçeve 15 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 16

Teklifin Çerçeve 16 ncı maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 17

Teklifin Çerçeve 17 nci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 18

Teklifin Çerçeve 18 inci maddesi; Kültür ve Turizm Bakanlığınca yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve sesli yayınların tesliminin katma değer vergisinden istisna tutulmasını teminen yeni bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 19, 20 ve 21

Teklifin Çerçeve 19, 20 ve 21 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 22

Teklifin Çerçeve 22 nci maddesi finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi tarafından tespiti halinde, üye kurum ve kuruluşların yetkileri dışında alınması gereken tedbirleri belirleme hususundaki yetkinin Cumhurbaşkanı tarafından kendi görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde kullanılacağına açıklık getirilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 23, 24, 25 ve 26

Teklifin Çerçeve 23, 24, 25 ve 26 ncı maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 27

Teklifin Çerçeve 27 nci maddesi; Türk Akreditasyon Kurumunun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarca yürütülen faaliyetlerin madde ile eklenmesi öngörülen fıkra hükmünün dışında olacağına ilişkin hükmün madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 28 ve 29

Teklifin Çerçeve 28 inci ve 29 uncu maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 30

Teklifin Çerçeve 30 uncu maddesi, kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Yeni Madde

İsteklilere, mal, hizmet veya yapıma özgü cirolarını ekonomik ve mali yeterliklerinin tespitinde kullanabilme imkânının getirilmesini; tüzel kişinin ortağına ait belgeleri kullanabilme şartlarına ilişkin uygulamada ortaya çıkan ve rekabet ortamını bozucu sonuçların ortadan kaldırılması ve belge sahiplerinin sorumlu olarak tecrübe ve birikimlerini doğrudan tüzel kişiye ve ihale konusu işe yansıtmasını sağlamak amacıyla belgesi kullanılan ortağın tüzel kişiliği temsile ve yönetime yetkili olması şartının getirilmesini; sözleşme sonucunda düzenlenecek iş deneyim belgelerinin toplam tutarına ve belge verilecek kişilere yönelik sınırlamalar getirmeye Kamu İhale Kurumunun yetkili kılınmasını ve iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlara, gerçekleştirilen işler hariç, yurt dışı işlere ilişkin iş bitirme belgelerinin ihalelerde kullanılabilmesine ve bu belgelerin tüzel kişiler tarafından kullanılabilme şartlarına yönelik usul ve esasları belirlemeye ilişkin Kuruma yetki verilmesini öngören bir düzenleme, Teklife Çerçeve 31 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 31

Teklifin Çerçeve 31 inci maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluk sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 32 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 32

Teklifin Çerçeve 32 nci maddesi; yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartlarının aranmamasını teminen değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 33 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 33, 34 ve 35

Teklifin Çerçeve 33, 34 ve 35 inci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 34, 35 ve 36 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 36

Teklifin Çerçeve 36 ncı maddesi; Teklifin Çerçeve 33 üncü maddesiyle 4749 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik neticesinde Kanun kapsamında yer alan yetkilerin devrinin yapılabilmesine engel bulunmadığından Teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 ve 48

Teklifin Çerçeve 37 ilâ 48 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 49

Teklifin Çerçeve 49 uncu maddesi; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinde gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktarılarak kullanılacak kaynağın, Başkanlık yerine İçişleri Bakanlığınca uygun görülen hallerde kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin hesaplarına aktarılabilmesini teminen değişiklik yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 50, 51, 52, 53, 54, 55 ve 56

Teklifin Çerçeve 50 ilâ 56 ncı maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 57

Teklifin Çerçeve 57 nci maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluk sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 58

Teklifin Çerçeve 58 inci maddesi; madde ile 6107 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin yedinci fıkrasının değiştirilmesini öngören Teklif metninde yer alan “yurtiçi ve” ibaresinin, İller Bankasının gelir temin etmek amacıyla yalnızca yurtdışında doğrudan veya ortaklıklar aracılığıyla proje geliştirebilmesi amacıyla Teklif metninden çıkarılması ve madde metninde yer alan bazı ibarelerin anlatıma açıklık kazandırılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 59

Teklifin Çerçeve 59 uncu maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 60

Teklifin Çerçeve 60 ıncı maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluk sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 61 ve 62

Teklifin Çerçeve 61 ve 62 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 63

Teklifin Çerçeve 63 üncü maddesi; madde ile öngörülen düzenlemenin yeniden değerlendirilmesi amacıyla Teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 64

Teklifin Çerçeve 64 üncü maddesi; Çerçeve 63 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Türkiye’de helal akreditasyon konusunda tek yetkili kurumun Helal Akreditasyon Kurumu olmasını, başka hiçbir tüzel ya da gerçek kişinin Kurumun görev alanına giren hususlarda faaliyette bulunamamasını sağlayacak bir düzenleme Teklife Yeni Çerçeve 64 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 65

Teklifin Çerçeve 65 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 66

Teklifin Çerçeve 66 ncı maddesi; madde ile öngörülen düzenlemenin yeniden değerlendirilmesi amacıyla Teklif metninden çıkarılmıştır.

Yeni Madde

7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında borçlarını yapılandıran ancak, Kanun hükümlerine göre ödeme yapmayarak Kanundan yararlanma hakkını kaybeden borçlulara borçlarını ödemede son bir imkân verilmesini öngören bir düzenleme Teklife Yeni Çerçeve 66 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 67

Teklifin Çerçeve 67 nci maddesi; devlet katkısı ödenmesine ilişkin yöntemin alt düzenleme ile farklılaştırılmasına imkân tanınması amacıyla 633 sayılı Sosyal Hizmetler Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede geçen “defaten” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını teminen değiştirilmesi, ayrıca anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 68

Teklifin Çerçeve 68 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 69

Teklifin Çerçeve 69 uncu maddesi; kanun yapım tekniğine uygunluk sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 70

Teklifin yürürlüğe ilişkin 70 inci maddesi;

- Çerçeve 18 inci maddesinde yapılan değişiklikle Kültür ve Turizm Bakanlığınca yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve süreli yayınların tesliminin katma değer vergisinden müstesna olmasına ilişkin hükmün hesaplarda karışıklığa yol açmaması açısından yürürlük tarihinin yayımını izleyen aybaşı olarak belirlenmesini,

- Yeni Çerçeve 31 inci maddesi ile mevcut iş deneyim belgelerinin kullanımında aranan bir yıllık ortaklık şartı nedeniyle iş deneyim belgelerine ilişkin düzenlemenin yürürlük tarihinin ihaleye katılımin engellenmemesi ve hak kaybının önlenmesi için ihale ilan süresi de dikkate alınarak on dört ay olarak belirlenmesini, diğer hükümler için de ikincil mevzuat düzenlemeleri yapılması durumu göz önünde bulundurularak yürürlük tarihinin dört ay olarak düzenlenmesini teminen değiştirilmesi suretiyle çerçeve 70 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 71

Teklifin yürütmeye ilişkin Çerçeve 71 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca; Teklifin adı '*Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*' olarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle değiştirilmiş, Teklif metni kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmış, madde numaraları Teklif metnine eklenen yeni maddeler çerçevesinde teselsül ettirilmiştir.

ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın,
 - Denizli Milletvekili Nilgün Ök,
 - Düzce Milletvekili Ayşe Keşir,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer,
 - Giresun Milletvekili Cemal Öztürk,
 - İstanbul Milletvekili Şirin Ünal,
 - İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar,
 - Manisa Milletvekili Uğur Aydemir,
 - Trabzon Milletvekili Salih Cora,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i> Isparta	<i>İsmail Faruk Aksu</i> İstanbul	<i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsüdür)
Kâtip <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhi ektedir, son toplantıda bulunamadı)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın
Üye <i>İsmail Tathoğlu</i> Bursa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsüdür)	Üye <i>Garo Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhi ektedir, son toplantıda bulunamadı)

Üye
Ayşe Keşir
Düzce
(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye
Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Yaşar Kırkpınar
İzmir
(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye
Sami Çakır
Kocaeli

Üye
Uğur Aydemir
Manisa
(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye
İbrahim Aydemir
Erzurum
(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye
Emine Gülizar Emecan
İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Kamil Okyay Sındır
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir,
son toplantıda bulunamadı)

Üye
Mustafa Kalaycı
Konya

Üye
Süleyman Girgin
Muğla
(Muhalefet şerhi vardır)

Üye
İsmail Güneş
Uşak

Üye
Cemal Öztürk
Giresun
(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye
Erol Katırcıoğlu
İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir,
son toplantıda bulunamadı)

Üye
Mustafa Baki Ersoy
Kayseri
(Son toplantıda bulunamadı)

Üye
Abdullatif Şener
Konya
(Muhalefet şerhiyle)

Üye
Salih Cora
Trabzon
(Bu raporun özel sözcüsüdür)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/1369) Esas sayılı “**Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”¹ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Parlamentolar, 18. yüzyıldan bu yana “doğal” bir insan hakları koruma organı olarak değerlendirilmektedir.

Parlamentoların tartişarak, görüşerek, yürürlüğe konulmasını sağladığı “Yasa”lara da bu temel güvence işlevini veren başlıca öğeler şunlardır: Bir kez yasalar, seğilmiş üyelerin halkı temsil ettiği bir Meclis tarafından oylanmaktadır. Bu yasalar, belli usul kurallarına göre kamuoyuna açık bir tartişmanın ürünüdür. Toplumsal iletişim araçlarıyla değişik fikirler açıklanıp, yasa konusunda tavır belirlenebilir. Böylelikle, oylamadan önce yasanın olgunlaşmasına katkı sağlanabilir.

İkinci olarak yasalar, hukuki işlemler hiyerarşisinde çok yüksek bir sırada yer alırlar. Yasayla yapılan bir özgürlük düzenlemesinin yine ancak yasayla değiştirilebilmesi, gerçek bir korumadır. Üçüncü olarak, yasa geğmişe yürütülemez. Nihayet, yasa geneldir. Yasa “herkes için aynı” olmalı, ayrımcılık yaratmamalıdır. Genel iradenin ifadesi olarak yasa, yanılmaz ve baskıcı olamaz.

Belirtilenler işığında, “devlet içinde özgürlükler üzerinde kimin söz sahibi olacağı” (düzenleme, sınırlama ve uzlaştırma) sorusunun yanıtı, liberal hukuk düzeninin temel güvencesi olarak ortaya çıkan “demokratik yasa” şeklindedir. 1789 İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi, “yasanın genel iradenin ifadesi” olduğunu ekleyerek özgürlüğün “sınırları”nı saptamak için yasa’yı ölçü almıştır. “Kanunsuz hiçbir şey” (yasaların vazgeçilmezliği) ve “kanuna karşı hiçbir şey” (yasaların itiraz götürmezliği) kayıtları, böylece “Yasanın yasaklamadığı her şey serbesttir” sonucuna götürmektedir.

Liberal, demokratik, cumhuriyetçi ve parlamenter gelenek, “yasa yoluyla güvence” ilkesini gerekli görürken, yasanın temel işlevi, insan hakları açısından erkler ayrılığı kuramına da yansımıştır. Liberal öğreti için hukuk, yasadan daha iyidir; yasaya

¹ Komisyonaya verilen kanun teklifinin ismi “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” iken görüşmeler sonunda redaksiyon yetkisi kullanılarak “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” haline dönüştürülmüştür.

bağlılığı öncelikle siyasidir. Yasa, Parlamento'dur, ulusal temsilidir; "genel irade" ve genel yarardır.

Liberal öğretisi, hukuk devletinin ideolojik altyapısını oluşturmuştur. Günümüzde, mekanizma ve içerik olarak hukuk devleti anlayışı, özetle "anayasaya saygılı yasa" kavramı ile açıklanmaktadır.

Bu nedenle yasa, soyut, genel, kişilik dışı ve nesnel bir normatif düzenleme olarak tanımlanmasının ötesinde öngörülebilir, ulaşılabilir ve anlaşılabilir olmalıdır.

Yasanın nitelikleri, normlar hiyerarşisindeki yerinden de anlaşılabilir.

Anayasamızda normlar hiyerarşisi (NH) ve yasanın bu sıralamadaki ayrıcalıklı yeri, madde 2'den madde 138'e kadar birçok temel ve genel nitelikteki Anayasa hükmünden anlaşılmalıdır. Madde 6, 7, 8, 11 ve 137 bunların başında gelmektedir.

Torba Kanun şeklinde getirilen ve yasama organının işlevselliğine, kanun yapma tekniğine ve hukukun genel ilkelerine aykırı olan yasa teklifleri, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi (?) olarak ifade edilen ama Anayasa'da yer almayan yönetim tarzını daha da sürdürülemez hale getirmektedir

21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının çok sayıda maddesinde değişiklik yapılmış, söz konusu değişiklikler 16 Nisan 2017 tarihinde halkoyuna sunulmuştur. Söz konusu halk oylamasının sonuçları 27.04.2017 tarihinde Yüksek Seçim Kurulu tarafından 27.04.2017 tarihli 30050 sayılı mükerrer Resmi Gazetede ilan olunmuştur.

21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 17. maddesi hükmüne göre anayasa değişikliğinin gerektirdiği meclis içtüzüğü değişiklikleri ile kanuni düzenlemelerin 27.04.2017 tarihinden itibaren 6 ay içerisinde TBMM tarafından yapılması gerekmekte idi. 26. dönemde yeni sisteme uyum yasalarının ve iç tüzük değişikliklerinin 27.10.2017 tarihine kadar çıkarılması anayasal bir zorunluluk olduğu halde bu görev TBMM tarafından yerine getirilmemiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 20/4/2018 tarihli ve 1183 sayılı Kararıyla 3/11/2019 tarihinde yapılması planlanan 27 nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin tarihi 24/6/2018 olarak değiştirilmiştir.

Bu arada acele ile yine T.B.M.M.'nin ilgili komisyonlarında ayrıntılı bir şekilde tartışılmadan 10.05.2018 tarih ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu çıkarılmıştır.

Öncelikle 10.05.2018 tarih ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu dayanak gösterilerek 02.07.2018 tarih ve 698, 700,702,703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemeler yürürlüğe konulmuş, bu KHK'larla yetki aşımında da bulunularak T.B.M.M. Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, üst kurullar dahil çok sayıda kamu kuruluşunun teşkilat ve kuruluş yasasının birçok maddesinde değişiklik yapılmış veya bunlardan bazıları tamamen yürürlükten kaldırılmış, ayrıca başta 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu olmak üzere kamu personelini ilgilendiren kanunların da bazı maddeleri değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmıştır. Bu değişiklikler yapılırken bu K.H.K.'lara dayanak olarak gösterilen "10.05.2018 tarih ve 7142 sayılı 6771 Sayılı Kanunla Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Çeşitli Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Konusunda Yetki Kanunu"nun amaç, çerçeve ve kapsamının dışına çıkılarak birçok Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnemede yer alan çok sayıda madde; Anayasa'nın 1, 2, , 6, 7, 10, 11, 13, 35, 47 ,51, 56, 63, 70, 87, 91, 104, 127, 128, 130, 131, 133, 140, 159. maddelerine aykırı olarak ya yürürlükten tamamen kaldırılmış, ya da ilave hükümlerle değiştirilmiştir.

Bilhare 21.01.2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 8. maddesiyle değişik 1982 Anayasasının 104. maddesinin 17. fıkrası dayanak gösterilerek 17 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnemesi yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnemelerinin yayım tarihi içeriklerini gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo:1 15.07.2018 tarihinden sonra yürürlüğe konulan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri

No:	R.Gazetenin Tarih ve No.su	Madde Sayısı	İçeriği
1	10.07.2018/30474	539	Cumhurbaşkanlığının, Cumhurbaşkanlığı Ofislerinin, Bakanlıkların, İdari Kurul, Konsey ve Komisyonların kuruluş ve teşkilatını düzenlemektedir. Amaç ve kapsam maddesine yer verilmemiştir.
2	10.07.2018/30474	17	Kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadro ve pozisyonların ihdası, iptali ve kullanılmasına dair esas ve usulleri düzenlemektedir.
3	10.07.2018/30474	15	Üst kademe kamu yöneticileri ile ilgili usul ve esasları düzenlemektedir
4	15.07.2018/30479	802	Bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların teşkilatını düzenlemektedir.(54 kurumu ve kuruluşu düzenlemektedir.)
5	15.07.2018/30479	28	Devlet Denetleme Kurulunun görev ve işleyiş esaslarını düzenlemektedir.
6	15.07.2018/30479	32	Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin görev ve işleyiş esaslarını düzenlemektedir
7	15.07.2018/30479	14	Savunma Sanayi Başkanlığının kuruluş görev ve işleyiş esaslarını düzenlemektedir
8	15.07.2018/30479	11	Yüksek Askeri Şuranın kuruluş görev ve işleyiş esaslarını düzenlemektedir
9	15.07.2018/30479	10	Milletlerarası anlaşmaların onaylanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
10	15.07.2018/30479	11	Resmi Gazetenin içeriği ve yayınlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
11	16.07.2018/30480	30	Devlet Arşivleri Başkanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
12	16.07.2018/30480	31	Milli Saraylar Dairesi Başkanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
13	24.7.2018/30488	29	Strateji ve Bütçe Başkanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
14	24.07.2018/30488	28	İletişim Başkanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
15	04.08.2018/30499	6	Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde değişiklik yapmaktadır
16	01.09.2018/30522	3	Milli Saraylar Dairesi Başkanlığı hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde değişiklik yapılması için çıkarılmıştır.
17	13.09.2018/30534	7	Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde değişiklik yapmaktadır

Anayasanın 104. maddesinde tanımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine ilaveten, Bakanlar Kurulunun sistemden çıkarılması üzerine eskiden Bakanlar Kurulu Kararlarıyla yapılan veya çeşitli yasalarla Bakanlar Kuruluna görev ve yetki olarak tevdi edilen çok sayıda idari işlem Cumhurbaşkanı Kararlarıyla yerine getirilmektedir.

14.12.2018 tarihi itibarıyla ile 468 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararı, 252 numaralı Cumhurbaşkanlığı Atama Kararnamesi, 15 numaralı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yürürlüğe konulmuştur.

1982 Anayasasının birçok maddesinde değişiklik yapan 16.04.2017 tarih ve 6771 sayılı Kanunla mevcut anayasal sistemimize getirilen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi müessesesinin temel ilke ve koşulları Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrasında ortaya konulmuştur.

*“Cumhurbaşkanı, **yürütme yetkisine ilişkin konularda** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.*

***Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler** Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez.*

*Anayasada **münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.*

***Kanunda açıkça düzenlenen konularda** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.*

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır.

*Türkiye Büyük Millet Meclisinin **aynı konuda kanun çıkarması durumunda,** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.”*

Anayasanın 106. maddenin 11. fıkrasına göre de; *“Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.”*

Yukarıdaki hükümlerden de anlaşılacağı üzere; Anayasanın 104/17. maddesiyle getirilen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile yürütmeye tanınan düzenleme alanı oldukça dar ve sınırlıdır. Bu sınırları şu şekilde açıklamak mümkündür.

1.) İlk olarak Cumhurbaşkanlığı kararnamesi *“yürütme yetkisine ilişkin konularda”* çıkarılabilecektir. Maddenin gerekçesinde ise cumhurbaşkanına *“genel siyasetin yürütülmesinde yürütme yetkisi ile ilgili ihtiyaç duyduğu konularda kararname çıkarabilme”* yetkisi verildiği ifade edilmektedir. Bu nedenle Cumhurbaşkanlığı

Kararnameleri ancak yürütme yetkisinin gerektirdiği hususlarda ihtiyaç duyulduğunda çıkarılabilecek, yasama ve yargı yetkilerinden herhangi birinin alanına giren bir konuda ise Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılması mümkün olmayacaktır.

2.) İkinci olarak **Cumhurbaşkanı Kararnameleri “Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler”le ilgili konularda düzenleme yapamaz.** Bu yasakla, kişilerin temel haklarını ilgilendiren hususlarda yasa olmaksızın Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin devreye girmesi engellenmek istenmiştir.

3.) Üçüncü sınır, “**Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörölen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.**” Hükümdür.

4.) Bir diğer sınır ise “**Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz**” kuralıdır.

Temmuz ortalarından bu yana ıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yer alan düzenlemelerin yukarıda belirtilen sınırlara uygunluğu konusunda ciddi tereddütler bulunmaktadır. Söz konusu 17 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yer alan çok sayıda madde Anayasa'nın 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 20, 33, 35, 36, 38, 51, 60, 63, 70, 73, 90, 104, 106. 108, 123 , 127, 128, 129, 130, 133, 135, 137, 138, 140. maddelerine aykırı olarak yürürlüğe konulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemine(?) geçilmeden önce ölkemizde bir başbakanlık, beş başbakan yardımcılığı ve yirmi bir bakanlık bulunmaktaydı. Yürürlüğe konulan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile bazı bakanlıklar birleştirilerek bakanlık sayısı 16'ya düşürölmüştür. Ancak bu çok sınırlı sayıda makam dışında bir küölme getirmemiştir. Aksine yeni kurulan, her biri bakanlık büyüklüğündeki, 7 başkanlık, 9 kurul, 4 ofis ile merkezi yönetim küölmemiş aksine daha da büyümüştür. Bazı bakanlıkların yasal birleşmesi sağlanmış ancak fiili birleşme sağlanamamıştır. Bu durum bakanlıkların etkinlik ve verimliliğini zayıflatmıştır. Ayrıca yeni kurulan başkanlıklar, ofisler ve kurullar ile bunlara verilen görevleri hali hazırda yerine getirmekte olan kurumlar arasında yeni iş bölümü yapılamaması devlet yönetiminde kargaşa ve belirsizlikler doğurmaktadır.

Bu kararnamelerle Türkiye'nin idari yapısında kalıcı ve hızlı değişiklikler yapılmış, birçok kamu daire, kurum, kuruluş, kurulu ya kapatılmış veya bazı kamu kurumları aynı

çatı altında yeniden teşkilatlandırılmış, ya başka kurumlara devredilmiş ya da direkt olarak Cumhurbaşkanlığı ile ilişkilendirilmiştir. Cumhurbaşkanlığında mevcut kamu yönetiminde işlevleri bulunan kamu kurum ve kuruluşlara paralel yeni kurul, başkanlık veya ofisler oluşturulmuştur.

Bu Kararnamelerle bazı kamu kurumları da işlevsizleştirilmekte, kamu yönetiminde mevcut bellek silinmektedir. Kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemeler yapılmakta, kapatılan veya işlevi değiştirilen bakanlık ve kamu kuruluşlarındaki kamu personeli kendi eğitim, görev ve birikimleri ile ilgili olmayan bakanlıklarda veya kamu kurumlarına tayin edilmekte veya kamu personeli için oluşturulan havuzlara(?) alınmakta, oradan diğer kamu kurumlarına tayinleri yapılmaktadır.

Bu işlemler çok sayıda ve ard arda gelen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile gerçekleştiği için bu kararnamelerin gerekliliğinin, içeriğinin tartışması kamuoyunda yapılmamaktadır.

Bu kararnameler TBMM'nin de denetimi dışındadır. Bu nedenle T.B.M.M.'nin gündemine alınıp tartışılmamaktadır.

Bu kararnameler eski sistemdeki KHK'ların statüsünde bulunmayıp sadece Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi bulunmaktadır.

Söz konusu kararnamelerde yer alan madde sayısı bazı kararnamelerde 539'a bazısında 800'e ulaşmaktadır. Bu durum anayasa yargısına başvurmayı ya olanaksız hale getirmekte ya da Anayasa yargısının denetiminin kalitesini de düşürmektedir.

Kamu idaresinde bu yeni ve radikal örgütlenme yapılırken bu çalışmalar bir ihtiyaç analizine dayanılarak gerçekleştirilmemiştir. Bu çalışmaların hangi mahfillerde ve hangi kadrolar tarafından ve ne tür görüş ve öneri raporlarına dayanılarak yapıldığı bilinmemekte, hatta bu kadrolar sır gibi saklanmaktadır. Bu değişikliklerin gerekçesi bilinmemektedir. Bu bilinmediği için yasa teklifi görüşmeleri ve uygulamada, bu kararnameler sebebiyle oluşan birçok çelişki ortaya çıkmaktadır.

Beş aylık uygulama sonucunda ortaya çıkan tablo; yukarıda da izah olunduğu üzere bazıları 800 maddeyi içeren ve kamu yönetiminde kalıcı değişiklikler yapan ve devlet geleneğinde ve bürokratik liyakat kültüründe de dramatik bir bozulmaya neden olan Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin sadece Anayasa Mahkemesince

Anayasa'ya uygunluk açısından denetime tabi tutulmasının da sorunu çözmeyeceği yönündedir.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 17 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan bu kalıcı değişiklerinin, "atanmış bakan" müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.'ne, komisyona sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa'nın "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.'nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda birtakım güncel problemler yaşanmaktadır.

2018 seçimlerinden sonra geçen 5 aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM'de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla "torba yasa" biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp(!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir.

Yukarıda izah olunan gelişmelere ilave olarak; yürütme sorumluluğunu da üstlenen TBMM'de en fazla üyeye sahip parti grubu üyelerince Anayasa'nın 88. maddesi hükmü gereğince verilen "torba yasa " düzenlemesi şeklindeki kanun tekliflerindeki birçok maddede Anayasa'nın bütünü ile çelişmekten öte 6771 sayılı Kanunla Anayasada yapılan değişikliklerle bile çelişen tarzda Cumhurbaşkanının yetkilerini artırıcı düzenlemeler bulunmaktadır.

Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri ayrıntılı bir vaziyette tadat edilmiştir. Anayasa'nın 104. maddesinde "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir, Cumhurbaşkanına her konuda yetki verilebilir" denilmemektedir.

Torba kanun şeklinde getirilen yasa tekliflerinde birçok madde, Cumhurbaşkanının tam yetki ve sorumluluğuyla bitirilmektedir. Oysa 6771 sayılı

Anayasa değişikliğine göre Cumhurbaşkanının sorumlu olmadığını belirtmek gerekir. Sorumluluk ilkesi Cumhurbaşkanı açısından geçerli değildir, Anayasa’da siyasal sorumluluk düzenlenmemektedir. Cumhurbaşkanı için kolejyal bir organ olan Bakanlar Kurulunun sorumluluğu benzeri bir sorumluluk bulunmamaktadır.

Üstelik Cumhurbaşkanı, bir parti başkanı olduğundan verilen yetkiler bir parti başkanı tarafından kullanılacak olması nedeniyle, Cumhurbaşkanına Anayasa madde 104’te açıkça tanınmış olan yetki dışında bir yetki verilmesi düşünülemez.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan düzenlemelerinde kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ilede çeliştiği açıktır. Bu durum dahi bu sistemin sürdürülemez olduğunu ortaya koymaktadır.

Cumhurbaşkanlığı bünyesinde politika kurulu adı altında tesis edilen 9 kurulun Anayasa’ya uygunluğu, işlevi, işlevselliği aslında bakanlar tarafından bile bilinmemektedir. Bakanlıkların alanları ile aynı alanlarda kurulmuş olan bu kurulların, bakanlıklar hiyerarşik ilişkisi ve belirtilen alanlardaki görev-yetki-sorumlulukları ortaya konulamamıştır. Bu gerekçelerle yasama organının yapacağı düzenlemeler, 6771 sayılı Kanunun uygulamaya konulması ile ortaya çıkan çelişkiler manzumesini genişletmemelidir. Bu gerekçeyle görev-yetki-sorumluluk ilkesinin en azından Cumhurbaşkanlığının altında yer alan birimler açısından belirgin olması gerekmektedir. Mevcut haliyle Cumhurbaşkanı Kararnameleri ile getirilen düzenlemeler, Anayasa Mahkemesinin de işin içinden çıkabileceği düzenleme alanları değildir.

Kanunilik ilkesi, Cumhurbaşkanı ve hangi işlem kategorisi olursa olsun, yetkilerini kullanması açısından öncelikle geçerlidir. 2/1369 sayılı torba yasanın genel esprisi, Cumhurbaşkanı için yaratılan adsız işlemleri, giderek Cumhurbaşkanının kişisel tasarruflarında yoğunlaştırmak şeklinde özetlenebilir. Anayasa’nın 2., 6., 7 .ve 8. maddelerinin Cumhurbaşkanı için de normatif çerçeve çizdiği hususu bu torba yasa teklifi ile çoğu kez gözardı edilmiştir.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken ve teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; teklifin 9 maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

1.1 Teklifin 2. maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Teklifin 2.maddesi; Emniyet Teşkilat Kanununun 90 ıncı maddesine eklenen bir fıkra ile yeni göreve başlayan bütün emniyet personelinin Polis Bakım ve Yardım Sandığına ortak olmaları zorunluluğu getirilmektedir.

Maddenin gerekçesinde ise;

“Emniyet Teşkilatı kadrolarında görevli tüm memurların Polis Bakım ve Yardım Sandığına ortak olmaları sağlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Anayasanın;

“Dernek kurma hakkı” başlıklı 33. maddesi;

“Madde 33-Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir....”

“Çalışma ve sözleşme hürriyeti” başlıklı 48. Maddesi;

“Madde 48 – Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir. Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.”

hükmünü içermektedir.

Kamu kurumlarındaki sandıkların isleyişi özel hukuk kurallarına tabidir. Özel hukuk kurallarına tabi olan Polis Bakım ve Yardım Sandığı üyeliği konusunda esas olan, irade özerkliği ve bunun anayasa hukukundaki dayanağı olan sözleşme özgürlüğüdür. Özel hukuk alanı içerisinde kalan yardımlaşma sandığı üyeliğinin, kişilerin üye olup olmama iradesi ve isteği dikkate alınmaksızın zorunlu tutulması karşısında, düzenlemenin sözleşme özgürlüğüne yönelik bir müdahale olduğu ve bu özgürlüğü kullanılamaz hâle getirdiği açıktır. Zira itiraz konusu emniyet mensuplarının serbest iradeleri dışında, belli bir mal topluluğu ile hukuki ilişkiye girme/sözleşme yapma zorunluluğu öngörülerek bu özgürlüğün negatif görünümü olan sözleşme yapmama özgürlüğü ellerinden alınmaktadır. Belirtilen niteliğiyle söz konusu

düzenleme, sözleşme özgürlüğünün özüne dokunmakta ve Anayasa'da öngörülen öze dokunma yasağını ihlal etmektedir.

Bu nedenle yapılan düzenleme Anayasa'nın 33 ve 48 inci maddelerine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 11 inci maddesine aykırı bulunmaktadır.

1.2 Teklifin 4. maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Teklifin 4. maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ilavesiyle, Kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış kabin memurlarına teşvik gayesiyle ödenen tazminatlara yönelik 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinde yer alan istisna, aynı Kanunun 23 üncü maddesinde ücret istisnası olarak yeniden düzenlenmektedir. Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış personele yapılan aylık ücret ödemelerinin gerçek safi değerinin %70'i gelir vergisinden istisna edilmektedir. Madde ile ayrıca, mevcut istisna oranını %100'e kadar artırma ve sifıra kadar indirme yetkisi Cumhurbaşkanına verilmektedir.

Anayasa'nın 73. maddesinde, herkesin kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödeyeceği belirlenmiştir ve vergi, resim ve harçlar ve benzerlerindeki düzenlemelerin kanunla yapılacağı belirtilmiştir. Fakat 73. maddenin son fıkrasında "kanunun belirlediği sınırlar içerisinde" Cumhurbaşkanına oranlarda değişiklik yapma yetkisi verilmiştir. Bu bağlamda kanun yapılırken sınır oranlar verilebilir ve burada Cumhurbaşkanına bu yetki verilebilir. Anayasa'da ifade edilen belirtilen sınırlar, bu düzenlemede olduğu gibi "0 ile 100" arasında olamaz. Zira Anayasa'nın 13. maddesi ölçülülük ilkesidir ve temel bir normdur.

Vergilendirme ve ücretlendirme üzerinde bulunulacak tasarrufların temel hakların özüne dokunmayacağını söylemek ise mümkün değildir. Bu konuda yapılacak düzenlemeler, ölçülülük ilkesine aykırı olamaz. Düzenlemede Cumhurbaşkanına verilen yetki tamamen hakkın özünü zedeleyici niteliktedir ve Anayasa'nın 13. Maddesine de aykırıdır.

Bu haliyle ölçülülük ilkesine aykırı olan Cumhurbaşkanına verilen yetki, aynı zamanda Anayasa madde 73'ün ruhuna da aykırı bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanı, 73. maddeye göre bir vergi ihdas edemez, koyamaz yeni bir vergiyi ve var olan bir vergiyi de kaldıramaz. Bir diğer değerlendirme açısından da

hukuk kuralları öngörülebilir ve açık olmalıdır. Zira Cumhurbaşkanı'na verilen yetkide sınır belirtilmemektedir. Cumhurbaşkanı vergiyi tamamen kaldırabilir veya tamamını vergilendirebilir. Bu aralıkta başka oranlarda belirleyebilir. Bir kanun düzenlendiği alanı belirlemiş olmalı iken, maddedeki bu düzenleme ile bir belirsiz alan yaratılmaktadır.

Anayasa'nın eşitlik maddesi açısından tartıştığımızda da vergi istisnası getirilmesi "eşitlik ilkesini" düzenleyen 10. maddeye aykırılıklar doğurmaktadır. Asgari ücretlinin vergi muafiyetinin olmadığı ya da başkaca meslek gruplarında olmayan muafiyetin görece yüksek gelir sahibi bir meslek grubuna tanınması açıkça eşitlik ilkesine aykırıdır.

1.3 Teklifin 17. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı:

Teklifin 17. maddesiyle 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 6 ncı maddesinin başlığına "Genel" ibaresinden önce gelmek üzere "Milli Güvenlik Kurulu" ibaresi eklenmekte ve birinci fıkrasında yer alan "özel kanunu ile diğer kanunlarda" ibaresi "ilgili mevzuatta" şeklinde değiştirilmektedir.

Mevcut madde metninde yer alan ""özel kanunu ile diğer kanunlarda" ibaresinin "ilgili mevzuatta" şeklinde değiştirilmesinin gerekçesi sırasında komisyon görüşmeleri sırasında tatminkar açıklamalar yapılmamıştır.

"İlgili mevzuat" kavramı ", normatif anlamda belirtilen anayasa maddelerinde yer alan bir kavram değildir.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere; eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği "adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi" olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 11. maddesinin son fıkrasında, kanunların anayasaya aykırı olamayacağı yönünde hüküm bulunmaktadır.

“Kanunsuz emir” ile ilgili düzenlemenin yer aldığı Anayasa'nın 137. maddesinde yer alan “Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmes ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.” şeklindeki 1. fıkra hükmünden; mevzuatın “yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun ve Anayasa” silsilesi şeklinde sıralamaya tabi tutulduğu anlaşılmaktadır.

2017 Anayasa değişikliği ile, “diğer mevzuat” sözcüğü istisnai olarak Anayasa'nın 159. maddesine yazılmış olmasına rağmen “kanun ve diğer mevzuata (hakimler için idari nitelikteki genelgelere)” şeklinde, yine anayasal düzenleme tekniğine uygun olmasa da, araç kullanılmak suretiyle bu ifade somutlaştırılmış bulunmaktadır.²

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi en geniş ve belirsiz işlemler kategorisi olarak düzenlenmesine rağmen bu konudaki yasak ve sınırlamalar da Anayasa'nın 104. maddesinde açıkça gösterilmiştir.

Teklifin bu maddesinde yer alan hüküm Anayasa'nın 2. ve 11. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır.

1.4 Teklifin 21. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı:

Teklifin 21. maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 37 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 ve 2018” ibareleri “2017, 2018 ve 2019” şeklinde değiştirilmekte ve Cumhurbaşkanına bu süreleri bitiminden itibaren, sürelerin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkili kılınmaktadır.

Bu maddede, imalat sanayi yatırımlarında inşaat harcamaları ile ilgili katma değer vergisinin iade edilmesine yönelik uygulamanın sürelerini, 2019'dan itibaren beş yıla kadar uzatma yetkisi, Cumhurbaşkanına tanınmaktadır.

² Aslında böyle düzenlemenin anayasal normlar hiyerarşisine aykırı olduğu da açıktır

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere; eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği "adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi" olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 11. maddesinin son fıkrasında, kanunların anayasaya aykırı olamayacağı yönünde hüküm mevcut bulunmaktadır.

Anayasa'nın "vergi ödevi" başlıklı 73. Maddesinde;

"Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir."

hükmüne yer verilmiştir.

Anayasa'nın 6771 sayılı Kanunla değişik 104. maddesi "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir." diye bir hüküm içermemektedir. Çok geniş olmakla birlikte Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri için Anayasa tarafından bunun sınırları ortaya konulmaktadır.

Anayasanın 104. Maddesinde Cumhurbaşkanına çeşitli yetkiler verilmektedir. Özellikle bu maddede Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yetkisi ve onun da sınırları belirtilmektedir.

Teklif metnindeki maddede, "Cumhurbaşkanına verilen süreleri 2019'dan itibaren beş yıla kadar uzatma yetkisi"nin hangi işlem kategorisiyle yerine getirileceği belirlenmemiştir.

Anayasa'nın 104. maddesinde, açıkça Anayasa'nın ikinci kısmının birinci, ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle ve dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevlerin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Vergi iadesi konusunun Anayasa'nın ikinci kısmının dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevlerle ilişkili olduğu söylenebilir.

Bu nedenle vergi iadesi ile uygulamanın 5 yıl süre ile uzatılması konusunda Cumhurbaşkanına Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yetki verilemeyeceğinden bu hüküm 6771 sayılı Kanunla Anayasa'nın 104. maddesinde yapılan düzenlemelere aykırı bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme aynı zamanda Anayasa'nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ile ilgili 11. maddesine ve Anayasa'nın 2. maddesinde tanımını bulan hukuk devleti ilkesine de aykırıdır.

1.5 Teklifin 24.maddesinin Anayasa'ya aykırılığı:

Teklifin bu maddesiyle Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine "6326 sayılı Petrol Kanunu" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu" ibaresi ile "petrol faaliyeti" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular" ibaresi eklenmek suretiyle bu amaçla yapılan aramalar ve tesisler için meraların tahsis amacının değiştirilmesine olanak sağlanmaktadır.

1928 yılında yaklaşık 46 milyon hektar olan mera alanının 14.6 milyon hektara indiği sayısal verilerle kanıtlanmaktadır. FAO'nun (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü) istatistikleri de mera alanımızın 8-8,5 milyon hektarlara düştüğü ifade edilmektedir. Meralar anayasal olarak hayvanlara ayrılmış bir alandır.

Anayasa'nın 45. maddesi;

"Devlet, tarım arazileri ile çayır ve mer'aların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır. Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır."

hükümünü taşımaktadır.

Anayasa'nın 56. maddesine göre, Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Anayasanın ilgili maddelerinde yer alan hükümler ile bu maddenin öngördüğü amaç çelişmektedir. Öte yandan, mera, yaylak ve kışlak alanlarda "jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular" için kurulacak tesisler ve yapılacak aramalar, "tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması"nın devletin yükümlülüğü olarak düzenleyen Anayasa'nın 63. maddesi hükmü açısından da değerlendirilmeye tabi tutulmalıdır.

1.6 Teklifin 30.maddesinin Anayasa'ya aykırılığı:

Teklifin 30. Maddesi ile 4734 sayılı yasanın istisnalar başlıklı 3. maddesine eklenen z bendi ile;

"Ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyonlar ve toplantılardan Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenenler için bu organizasyonların ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumlu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları," 4734 sayılı kamu ihale kanunundan istisna tutmaktadır.

Aslında söz konusu madde hükmüne benzer hükümler daha önceki yıllar Merkezi Bütçe Kanunlarına ekli E cetvelinde yer alan bazı düzenlemelerde yer almış idi. Ancak bu konuda CHP'nin Anayasaya aykırılık iddiasını değerlendiren Anayasa Mahkemesi bu düzenlemelerin Bütçe Kanunlarında yer almasını Anayasa'nın 161 maddesi hükmüne uygun bulmayarak iptal etmiştir.

Şimdi yapılan bu düzenleme ile Merkezi Bütçe Kanununa ekli E cetvelindeki hüküm direkt olarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun istisna başlıklı 3. maddesine taşınmakta, ayrıca bu konuda Cumhurbaşkanına yetki de verilmektedir.

Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri ayrıntılı bir vaziyette tadat edilmiştir. Anayasa'nın 104. maddesinde "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir, Cumhurbaşkanına her konuda yetki verilebilir" denilmemektedir.

Bu bent hükmü Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini de düzenleyen 104. maddesine aykırı bulunmaktadır.

1.7 Teklifin 42.maddesinin Anayasa'ya aykırılığı:

Teklifin 42. maddesiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin sekizinci cümlesi yürürlükten kaldırılarak 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin matrah, oran ve esaslar üzerinden 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personel için verilen teşvik uygulamasına son verilmektedir.

Getirilen madde ile oluşan farklılaşma izah edilebilir değildir. Hangi haklı nedene dayanılarak Banka emekli sandıklarına sahip bazı banka çalışanları ile diğer banka çalışanların, düzenli pirim ödeyenlerin yararlandığı teşvikten yoksun kılındığı ortaya konulamamıştır.

Anayasada ve yahut Anayasa Mahkemesi kararlarında ortaya konulan benzer durumda olanların, benzer muameleye tabii tutulmasına yönelik ilkeye dahi değinmeye dahi gerek olmadan hiçbir şekilde izah edilemeyecek bir ayrımcılık söz konusudur.

Anayasa'nın 10. maddesi;

“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.

Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

Çocuklar, yaşlılar, özür-lü-ler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

hükmünü taşımaktadır.

Düzenleme, eşitlik ilkesinin negatif ve pozitif anlamıyla Anayasa'nın 10. maddesine aykırı bulunmaktadır.

1.8 Teklifin 48.maddesinin Anayasa'ya aykırılığı:

Kanun teklifinin 48. maddesi;

“MADDE 48- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin başlığı “Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneği” şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve mevcut ikinci fıkrada yer alan “birinci fıkrada belirtilen ödenek” ibaresi “birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen ödenekler” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan belediyelere yardım ödeneğini, belediyelerin talebi üzerine kullanırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

hükmünü içermektedir.

Madde metnin gerekçesinde;

“Belediyelerin gördükleri hizmetler itibarıyla gerçekleştirilmesinde fayda görülen yatırım projelerinin desteklenmesi ve belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi için Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine belediyelere yardım ödeneği konulması öngörülmektedir”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemeye benzer maddeler daha önceki yıllarda Merkezi Yönetim Bütçesi Kanunlarının ekindeki E cetvelinde yer almış, (2015 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanununa ek E cetvelinin 64, 2016 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanununa ek E cetvelinin 66, 2017 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanununa ek E cetvelinin 63) Bu maddeler Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine verilen Anayasa Mahkemesinin Kararları(6583 sayılı 2015 yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM.'nin 26.05.2016 tarih ve 2015/7E, 2016/47Ksayılı kararı, 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 14.02.2018 tarih ve 2016/47E.2018/K sayılı kararı, 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 14.02.2018 tarih ve 2017/61 E., 2018/12 K.Sayılı kararı) ile iptal edilmiştir.

Eskiden Merkezi Bütçe Kanununa konulan maddelerle Maliye Bakanlığına verilen yetki bu kez Cumhurbaşkanlığındaki Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığına verilmektedir.

Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri ayrıntılı bir vaziyette tadat edilmiştir. Anayasa'nın 104. maddesinde "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir, Cumhurbaşkanına her konuda yetki verilebilir" denilmemektedir.

Bu düzenlemede yer alan hüküm Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini de düzenleyen 104. maddesine aykırı bulunmaktadır.

1.9 Teklifin 68. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı:

Kanun teklifinin 68'inci maddesiyle merkezi yönetim tarafından belediye sınırları içerisinde belediyelerin görev alanlarında kalan teleferik, metro ve şehir içi raylı sistem gibi yatırımların maliyet bedeli üzerinden mülkiyet devir şartı gerekmeksizin düzenlenecek protokollerle yerel yönetimlere devredilmesine imkân sağlanmaktadır.

Ayrıca merkezi yönetim bütçesinden yerel yönetimler için yapılan metro ve raylı sistemlerin devir sonrasında bu bedellerin belediye paylarından mahsup edilerek tahsiline ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından düzenleneceği teklif edilmektedir.

Belediyeler arasında ayırımcılık ve kayırmacılık uygulamalarının olduğu bu dönemde üstelik 2019 Mahalli seçimlerine 4 ay kala böylesi bir yetkinin Cumhurbaşkanlığına verilmesi anayasal açıdan bazı sakıncaları da içermektedir.

Bu düzenleme ile parti mensubiyeti bulunan Cumhurbaşkanına, herhangi bir kriter tabi olmaksızın belediyeler açısından kesinti tutarlarını belirleme yetkisi verilmektedir. Zira getirilen düzenlemede Cumhurbaşkanı tarafından karar verilecek kesinti oranının hangi kriterler ölçüt alınarak tespit edileceği ortaya konulmamıştır.. Bu durum Cumhurbaşkanının mensubu olduğu partinin yönettiği belediyeler ile diğer partilerin yönettiği belediyeler arasında ayrıksı bir durum da yaratabilecektir. Bu itibarla söz konusu düzenleme, Anayasa'nın eşitlik ilkesini ve ayırımcılık yasağını düzenleyen Anayasa madde 10'a aykırı uygulamalara da neden olabilecektir.

Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri ayrıntılı bir vaziyette tadat edilmiştir. Anayasa'nın 104. maddesinde "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir, Cumhurbaşkanına her konuda yetki verilebilir" denilmemektedir.

Bu düzenlemede yer alan hüküm Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini de düzenleyen 104. maddesine aykırı bulunmaktadır.

Teklifin 2., 4., 17., 21., 24., 30., 42., 48. ve 68. maddeleri ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır

Oysa Meclis İç Tüzüğü'nün 38. maddesi “ Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder“ hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, yeni sistemin gerektirdiği, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmakta idi.

Bu alışkanlığın Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni 27. Yasama döneminde de sürdürüleceği anlaşılmaktadır. Daha öncede Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek yasalaştırılan .11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun" ile 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" gibi Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve 7 milletvekili tarafından verilen (2/1369) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşımaktadır.

Söz konusu kanun teklifi 30.11.2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte Esas Komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonlarına sevk edilmiş, Plan ve Bütçe Komisyonunca aynı tarihte üyelere dağıtımı yapılmış ve söz konusu teklifin komisyonun 04.12.2018 tarihli toplantısında gündeme alınacağı bildirilmiştir.(Yürürlük ve yürütme dahil) 71 maddeden kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonununun 04.10.2018 tarihli birleşiminde gündeme alınarak görüşmelere geçilmiştir. Bu sırada söz konusu teklifin tali komisyon olarak sevk edildiği Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonlarınca gündeme alınarak görüşülmesine imkan olmadığı gerekçesiyle gündeme alınmadığı öğrenilmiştir.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntılar ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, bütçe dengesini, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalastırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılmasına ve tartışılmasına sebebiyet verilmektedir. Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamıştır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır. Komisyon üyelerine dağıtımı yapılan tablo tüm değişikliklerle ilgili tahminleri içermemektedir.

5018 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Komisyonla sevk edildiği sırada 71 maddeden (komisyondaki görüşmeler sırasında 4 madde teklif metninden çıkarılmış, 4 yeni madde teklif metnine ilave edilmiştir) oluşan söz konusu torba kanun teklifinin;

- 2, 17, 65.maddelerinin İçişleri Komisyonunda,
- 7, 10, 11. maddelerinin Milli Savunma Komisyonunda,
- 14, 15, 16, 59. maddelerinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda,
- 26, 41, 42, 43. maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

- 12, 50, 51,52, 53, 54, 55, 56. maddelerinin Dışişleri Komisyonunda,
 - 58. maddesinin Çevre Komisyonunda,
 - 57 ve 60. maddelerinin Adalet Komisyonunda,
 - 1, 68, 69. maddelerinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda,
 - 64. maddesinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda,
 - Diğer maddelerinin Plan ve Bütçe Komisyonunda
- Esas komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Komisyona sevk edildiği sırada 71 maddeden oluşan söz konusu teklif metninin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesine 04.12.2018 tarihinde başlanmış, komisyondaki görüşmeler sırasında 4 madde (teklif metninin komisyona sunulan ilk metninde yer alan 14, 36, 63 ve 66. maddeler) teklif metninden çıkarılmış, 4 yeni

madde, redaksiyon yetkisi kullanılarak 12, 31, 64 ve 66. madde numarasıyla teklif metnine ilave edilmiştir. 71 maddeden oluşan söz konusu torba kanun teklifi toplam 40 Kanun ve 2 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Teklif Maddesi	Kanun/KHK Sıra No.	Düzenleme Yaptığı Kanun / KHK
1	1	22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 21.maddesi
2	2	4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 90.maddesi
3	3	13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29.maddesi
4	4	31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23.maddesi
5		193 sayılı Kanunun 29.maddesi
6		193 sayılı Kanunun geçici 76.maddesi
7	5	4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 65.maddesi
8	6	14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36.maddesi
9		657 sayılı Devlet Memurları Kanununa geçici madde ilavesi
10	7	27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 124 üncü maddesi
11		926 sayılı Kanunun geçici 45 inci maddesi
12	8	5/5/1969 tarihli 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürürtülmesi ve Koordinasyonu Kanununun 3.maddesi
13	9	4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu
14	10	28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunun ek 71.maddesi
15		2809 sayılı Kanununun ek 178.maddesi
16		2809 sayılı Kanuna ek madde ilavesi
17	11	4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunun 6.maddesi
18	12	25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13.maddesi
19		3065 sayılı Kanunun 24.maddesi
20		3065 sayılı Kanunun geçici 35.maddesi
21		3065 sayılı Kanunun geçici 37.maddesini
22	13	9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun mülga 1. Maddesi
23		4059 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi
24	14	25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 14.maddesi
25		4342 Kanunun 30.maddesi
26	15	25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50.maddesi
27	16	27/10/1999 tarihli ve 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumuna İlişkin Çeşitli Hükümler Hakkında Kanunun 22.maddesi
28	17	15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun ek madde ilavesi
29	18	28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunun 20/A maddesi
30	19	4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 3.maddesi
31		4734 sayılı Kanunun 10. Maddesi
32		4734 sayılı Kanunun ek 11.maddesi

33	20	5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ek madde ilavesi
34	21	28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4.maddesi
35		4749 sayılı Kanunun 7.maddesi
36		4749 sayılı Kanunun 7/A maddesi
37		4749 sayılı Kanunun 16.maddesi
38	22	6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu
39		4760 sayılı Kanun
40	23	10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
41	24	31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3.maddesi
42		5510 sayılı Kanunun 81.maddesi
43		5510 sayılı Kanuna ek madde ilavesi
44	25	13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun geçici 9.maddesi
45	26	21/6/2006 tarihli ve 5523 sayılı Cumhurbaşkanlığına Bağlı Ofislere İlişkin Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanunun 10.maddesi
46	27	21/3/2007 tarihi ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16/A maddesi
47	28	3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa ek madde ilavesi
48	29	2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 6.maddesi
49	30	29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 23.maddesi
50	31	7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline ilişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10.maddesi
51		6004 sayılı Kanunun 11.maddesi
52		6004 sayılı Kanunun 15.maddesi
53		6004 sayılı Kanunun 16.maddesi
54		6004 sayılı Kanunun 17.maddesi
55		6004 sayılı Kanunun 18.maddesi
56		6004 sayılı Kanuna ek madde ilavesi
57	32	11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 344.maddesi
58	33	26/1/2011 tarihli ve 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 13.maddesi
59	34	17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunun 10.maddesi
60	35	31/3/2011 tarihli ve 6217 sayılı Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2.maddesi
61	36	9/5/2012 tarihli ve 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanununun 6.maddesi
62		6305 sayılı Kanunun 7.maddesi
63	37	24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun 5.maddesi
64	38	01/11/2017 tarihli 7060 sayılı Helal Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun mülga 3. Maddesi
65	39	31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 8.maddesi

66	40	11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanuna geçici madde ilavesi
67	41	3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Sosyal Hizmetler Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3.maddesi
68	42	26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15.maddesi
69		655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye geçici madde ilavesi
70		Yürürlük maddesi
71		Yürütme maddesi

71 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu torba kanun teklifinin, 2 maddesi Adalet Bakanlığını, 3 maddesi Milli Savunma Bakanlığını, 3 maddesi İçişleri Bakanlığını, 8 maddesi Dışişleri Bakanlığını, 2 maddesi Çevre Bakanlığını, 4 maddesi Çalışma Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığını, 2 maddesi Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığını, 42 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını, 5 maddesi de Yüksek Öğretim Kurumunu ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

71 maddelik “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinde;

- Kışla arazileri içindeki kapanan kadastral yolların doğrudan hazine adına tescili,
-Emniyet’te görevli tüm personelin Polis Bakım ve Yardım Sandığına zorunlu olarak ortak olmaları,

-Varlık finansmanı fonlarına sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler için Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden istisna getirilmesi,

-Türk Hava Kurumu ve sivil havacılıkta görevli pilotlar ile uçuşla ilgili personele yapılan aylık ücret ödemeleri ile ilgili olarak tazminatlarla yönelik indirim, ücretlerin % 70’inin gelir vergisinden istisna edilmek suretiyle yeniden düzenlenmesi,

-Tarımsal ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlara ilişkin istisnanın süresinin uzatımı,

-Terörizmle mücadele harekâtı, sınır ötesi harekâtlar, uluslararası barışı destekleme kapsamında yürütülen faaliyetlerde görev esnasında hastalananların ilaçlarının Türk Silahlı Kuvvetleri envanterinden ücretsiz olarak karşılanması,

- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde uzman yardımcılığı ve uzmanlığı kadrosunun oluşturulması,

-Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığında çalışan askeri doktor ve sağlık personelinin Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastaneler ve üniversitelerde geçici olarak görevlendirilebilmesi,

-Emeklilik hakkına sahip olan askeri hâkimlerin tazminat alarak emekli olabilmelerine ilişkin sürenin uzatılması,

-Askeri hâkimlerin ihtiyaç halinde Milli Savunma Bakanlığında diğer hukuk birimlerinde geçici olarak görevlendirilebilmesi,

-Devlet üniversitelerinin dış hekimliği fakülteleri döner sermaye işletmelerinin gerçek veya tüzel kişilere olan borçlarının yapılandırılarak hazine tarafından ödenmesi,

-Bazı üniversitelerin isminin değiştirilmesi,³ bu nedenle 5018 sayılı Kanunda düzenleme yapılması,

-Yenilebilir enerji tesislerinin yapımı ve kitap ve süreli yayınların tesliminin katma değer vergisinden istisna edilmesi,

-Sultanbeyli ilçesinde kentsel dönüşümle ilgili olarak tanınan katma değer vergisi istisna süresinin uzatılması,

-Kur farklarının katma değer vergisi matrahına dahil edilmesi,

-Teşvik belgesine bağlanmış imalat sanayii yatırımları kapsamında yapılan inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek KDV'nin iade edilmesine yönelik uygulamanın 2019 yılında da sürdürülmesi,

-Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin kurulması,

-Jeotermal kaynak ve doğal mineralli su alanlarının mera alanı dışına çıkarılabilmesine olanak sağlanması,

-Mera gelirleri arasında bulunan hayvan ve süt ürünlerinin satışından alınan binde birlik payın kaldırılması,

-İşsizlik sigortası ödeneğinden yararlanma koşullarının değiştirilmesi,

-Türk Akreditasyon Kurumunun alanında tek yetkili olmasının sağlanması,

³ Bir üniversitenin kapatılması ile ilgili olarak teklif metninde yer alan madde dava sürecinin devam etmesi nedeniyle komisyon görüşmeleri sırasında teklif metninden çıkarılmıştır.

-Türkiye Emlak Bankasının, yapısının değiştirilerek katılım bankası haline dönüştürülmesi,

-Portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerinin gözetimine yönelik altyapı oluşturularak raporlama işlemleri yapabilmesinin sağlanması,

-Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kuruluşların, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden yapacakları çay ve çay ürünleri alımlarının 4734 sayılı İhale Kanunu hükümlerinden istisna tutulması

-Ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyonlar ve toplantılardan Cumhurbaşkanı tarafından belirlenenler için bu organizasyonların ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumlu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımlarının 4734 sayılı İhale Kanunu hükümlerinden istisna tutulması,

-Kamu ihalelerine girişte ve sözleşme imzalama aşamalarında iş deneyim belgelerinin kullanımı ile ilgili yeni esasların getirilmesi,

-30 Haziran 2018'den önce kamudan ihale alan bütün müteahhitlere son aylarda yaşanan fiyat artışları nedeniyle sözleşmeleri fesih ve başkalarına devretme hakkının getirilmesi,

-Kapatılan, Kalkınma Bakanlığına (Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına) ait olan kamu iç ve dış borçlanmasına ilişkin bazı yetkiler kaldırılması,

-Maliye ve Hazine Bakanının iç ve dış borçlanmayla ilgili yetkilerini Bakan Yardımcılarından birine devredebilmesine olanak tanınması,

-İkili işbirliği protokolleri çerçevesinde sağlanacak dış finansman anlaşmalarında Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında farklı ihale esaslarının uygulanabilmesi için, Maliye Bakanlığı ile kapatılan Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşünün alınması kuralının kaldırılarak, Cumhurbaşkanının bu durumlarda tek başına yetkili kılınması,

-Hazine ve Maliye Bakanlığının iç ve dış piyasalarda farklı yöntemlerle kira sertifikası türlerinden ihraç yapabilmesine imkân sağlanması,

-Kamu kurum ve kuruluşlarına intikal eden konvertibl olmayan yabancı banknotların Merkez Bankasına, madeni paraların ise Darphaneye devrinin sağlanması,

-Şalgam suyunun ve Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri ile bebek ve devam sütü sayılan içeceklerin Özel Tüketim Vergisine tabi tutulmamasının sağlanması,

-Er ve erbaşların bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocukları ile anne ve babalarının genel sağlık sigorta primlerinin ödenmesi,

-506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların personel için verilen 5 puanlık işveren sigorta primi indirimi uygulamasının kaldırılması,

-Yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilere ve hak sahiplerine ödenen aylıklar ile her ay itibarıyla aylıkları ile birlikte yapılan ödemeler toplamı için 1.000 TL'lik alt sınır getirilmesi,

-Kurumlar Vergisi Kanununda imalat sanayiindeki yatırımlara verilen desteğin süresinin uzatılması,

-Cumhurbaşkanlığına bağlı ofislerin teşkilatında bazı çalışanlarla ilgili unvan düzenlemesi yapılması,

-Kaçakçılıkla yapılan mücadele sırasında ele geçirilen akaryakıtın satış veya imhasının sağlanması,

-Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulması,

-Cumhurbaşkanlığına bağlı Strateji Dairesi Başkanlığı bütçesinden yatırım projeleri gerekçe gösterilerek belediyelere yardım yapılması,

-Yurtdışında meydana gelen afetler, acil durumlar ve insani krizler sonrasında Cumhurbaşkanlığı kararıyla insani yardım kampanyası başlatılmasına imkan verilmesi, uluslararası acil yardımların yapılması amacıyla, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilmesi, özel hesap oluşturulması, buradan yapılan harcamaların 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi tutulmamasının sağlanması,

-Dışişleri Personelinin göreve giriş ve yükselme şartlarına ilişkin bazı düzenlemelerde değişiklik yapılması,

-Dışişleri Bakanlığında mali hizmet uzmanları ve merkez memurlarının yurtdışında görevlendirilmesi,

- Dışişleri Bakanlığı konsolosluk ve ihtisas memurlarına da yabancı dil bilgisi seviye tespit sınav sonuçlarına göre (a) seviyesinde yabancı dil tazminatı ödenmesi,

-Dışişleri Bakanlığında aile yardımı uygulamasına yurtdışı sözleşmeli personel ve ihtisas birimleri personelinin eklenmesinin sağlanması ve verilen eğitim yardımı miktarlarının da artırılması,

- Dışişleri Bakanlığının bazı dış temsilcilik gruplarında görev yapan personelin, teşvik ödeneklerinin artırılması,

-Görev yapılan ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalık ve can güvenliğini tehdit eden durumları nedeniyle mallarında zarar görülmesi ödenecek tazminat ve sair hükümlere ilişkin düzenlemenin Dışişleri Bakanlığı yurtdışı teşkilatında görevli tüm Türk uyruklu personeli kapsayacak biçimde genişletilmesi,

-Dışişleri Bakanlığının yurtdışı temsilcilikleri tarafından yerine getirilen vize başvuru işlemlerinde aracı firmaların hizmetinden yararlanılmasının sağlanması,

-Cumhurbaşkanı tarafından, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam etmesinin sağlanması,

-Kira sözleşmelerinin yenilenmesi sürecinde kira bedelinin belirlenmesinde üretici fiyat endeksi yerine tüketici fiyat endeksinin esas alınması, bu değişikliğin kiracının Türk Ticaret Kanununda tacir olarak sayılan kişiler ile özel hukuk ve kamu hukuku tüzel kişileri olduğu işyeri kiralarında da derhal uygulanmasının sağlanması,

-İller Bankasının; safi kârının %51'inin nüfus ve altyapı sektörü kısıtlaması olmadan yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm, altyapı ve üstyapı projelerinin finansmanında hibe ve gerektiğinde faiz desteği şeklinde kullanılabilmesinin ve gelir temin etmek amacıyla yurtiçi ve yurtdışında doğrudan veya ortaklıklar aracılığıyla projeler geliştirmesinin sağlanması,

- ÖSYM'nin sınavlarında başkasının yerine sınava giren kişilerin iki yıl boyunca ÖSYM tarafından yapılacak sınavlara girememesinin temini,

-Doğal Afet Sigortalılar Kurumunun teknik ve idari işleri ile işletmeye ilişkin diğer işlerinin yürütülebilmesi için sigorta veya reasürans şirketlerine alternatif olarak kurulacak bir anonim şirketin görevlendirilmesinin temini,

-Doğal Afetler Sigorta Kurumunun (DASK) nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler için de teminat verebilmesine imkan sağlanması,

-TCDD yatırımlarının finansmanın Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinden karşılanmasının sağlanması,

-Kısa süreli durdurma ve uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren disiplinsizlikleri işleyen subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler bakımından söz konusu disiplinsizliğin cezasının aylıktan kesme cezası olarak uygulanmasının sağlanması,

-11/5/2018 tarih ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında borçlarını yapılandıran ancak, kanun hükümlerine göre ödeme yapmayarak kanundan yararlanma hakkını kaybeden borçlulara borçlarını ödemede yeni bir imkân verilmesinin sağlanması,

-Konut almak amacıyla açılan hesaplara yapılan devlet katkısının bir kişinin birden fazla hesabı olması durumunda da ödenmesine imkan tanınması, devlet katkısının azami tutarının 20.000 TL'den 25.000 TL'ye çıkarılmasının sağlanması,

- Metro, şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve benzeri projeler nedeniyle merkezi hükümete yapılacak hasılat payı aktarımlarının mülkiyet devri ile değil bu sistemlerin işletmeye açılması ile başlamasının temini,

gibi yaklaşık 59 ayrı konuda çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde değişiklik yapan ayrıntılı düzenlemeler yer almıştır.

Birbiriyle ilgisi bulunmayan yaklaşık 40 ayrı Kanun ve 2 Kanun Hükmünde Kararnede değişiklik veya ekleme yaparak mevcut mevcut sistemi değiştiren söz konusu maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Komisyonunda görüşülüp kabul edilen ve birbiriyle ilgili bulunmayan 40 adet Kanun ve 2 adet Kanun Hükmünde Kararname metninde değişiklik 71 maddelik söz konusu teklif, torba yasa teklifi hüviyetindedir. Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve

"yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılabilmesi, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı ve farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılabilir değildir. Biri biriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 40 ayrı Kanunda ve 2 adet Kanun Hükmünde Kararnamenin mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz. Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci

maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracığı ve yasama faaliyetinin kalitesini esastan etkileyeceği, yeni yasama döneminin 2.yasama yılına kötü bir örnekle başlangıç teşkil etmesi nedeniyle doğru bulmuyoruz.

Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması, ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

3.Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 2.maddesi; Emniyet Teşkilat Kanununun 90 ıncı maddesine eklenen bir fıkra ile yeni göreve başlayan bütün emniyet personelinin Polis Bakım ve Yardım Sandığına ortak olmaları zorunluluğu getirilmektedir.

Maddenin gerekçesinde ise;

“Emniyet Teşkilatı kadrolarında görevli tüm memurların Polis Bakım ve Yardım Sandığına ortak olmaları sağlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Madde görüşmelerindeki açıklamalar sırasında söz konusu değişikliğin Emniyet Genel Müdürlüğü'nün mevcut çalışanları ile ilgili olmadığı, maddenin yürürlüğe girmesinden sonra Emniyet Genel Müdürlüğü mensubu olarak çalışmaya başlayanlar için, ilgili sandığa üyeliği zorunlu hâle getirip bir anlamda bu sandığın sürdürülebilir ve sürekli yapısını oluşturmaya yönelik olduğu, 288.000 Emniyet çalışanında yaklaşık

45.000 adedinin söz konusu sandığın mensupları arasında bulunmadığı ifade edilmiştir.

Anayasanın;

“Dernek kurma hakkı” başlıklı 33. maddesi;

“Madde 33-Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Hiç kimse bir demeğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir....”

“Çalışma ve sözleşme hürriyeti” başlıklı 48. Maddesi;

“Madde 48 – Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir. Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.”

hükümünü içermektedir.

Kamu kurumlarındaki sandıkların isleyişi özel hukuk kurallarına tabidir. Özel hukuk kurallarına tabi olan Polis Bakım ve Yardım Sandığı üyeliği konusunda esas olan, irade özerkliği ve bunun anayasa hukukundaki dayanağı olan sözleşme özgürlüğüdür. Özel hukuk alanı içerisinde kalan yardımlaşma sandığı üyeliğinin, kişilerin üye olup olmama iradesi ve isteği dikkate alınmaksızın zorunlu tutulması karşısında, düzenlemenin sözleşme özgürlüğüne yönelik bir müdahale olduğu ve bu özgürlüğü kullanılamaz hâle getirdiği açıktır. Zira itiraz konusu emniyet mensuplarının serbest iradeleri dışında, belli bir mal topluluğu ile hukuki ilişkiye girme/sözleşme yapma zorunluluğu öngörülerek bu özgürlüğün negatif görünümü olan sözleşme yapmama özgürlüğü ellerinden alınmaktadır. Belirtilen niteliğiyle söz konusu düzenleme, sözleşme özgürlüğünün özüne dokunmakta ve Anayasa’da öngörülen öze dokunma yasağını ihlal etmektedir. Bu nedenle yapılan düzenleme Anayasa’nın 13, 33 ve 48 inci maddelerine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 11 inci maddesine aykırı bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin teklif metninden çıkartılmasına yönelik önergemiz komisyon çalışmaları sırasında kabul edilmemiştir.

3.2 Teklifin 4 ve 5.maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin 4. maddesi;

MADDE 4- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“17. Kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu veya kanuni veya iş merkezi Türkiye’de bulunan müesseselerde uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren yetkili sivil havacılık otoritesince sertifikalandırılmış kabin memurlarına ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin %70’i (Cumhurbaşkanı, bu oranı % 100’e kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye yetkilidir.)”

Teklifin 5. maddesi;

MADDE 5- 193 sayılı Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Subay, astsubay, erbaş ve erlere ve ordu hizmetinde bulunan sivil makinistlere, uçuş, dalış gibi hizmetleri dolayısıyla verilen tazminatlar, gündelikler, ikramiyeler ve zamlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren personele fiilen uçuş hizmetleri ve kanuni veya iş merkezi Türkiye’de bulunan müesseselerde denizaltına dalış yapanlara fiilen dalış hizmetleri dolayısıyla yapılan aynı mahiyetteki ödemeler;”

hükmünü içermektedir.

Teklifin 4. maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ilavesiyle, Kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış kabin memurlarına teşvik gayesiyle ödenen tazminatlara yönelik 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinde yer alan istisna, , aynı Kanunun 23 üncü maddesinde ücret istisnası olarak yeniden düzenlenmektedir. Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış personele yapılan aylık ücret ödemelerinin gerçek safi değerinin %70’i gelir vergisinden istisna edilmektedir. Madde ile ayrıca, mevcut istisna oranını %100’e kadar artırma ve sifıra kadar indirme yetkisi Cumhurbaşkanına verilmektedir.

Teklifin 5. maddesiyle bir önceki maddedeki değişikliğin gerektirdiği ilave değişiklik, 193 sayılı Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yapılmaktadır.

Anayasa’nın “vergi ödevi” başlıklı 73. Maddesi;

“Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflik, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir”.

hükümünü taşımaktadır.

Anayasa'nın 73. maddesinde, kamu giderlerini karşılamak üzere, herkesin mali gücüne göre vergi ödeyeceği belirlenmiştir ve vergi, resim ve harçlar ve benzerlerindeki düzenlemelerin kanunla yapılacağı belirtilmiştir. Fakat 73. maddenin son fıkrasında “kanunun belirlediği sınırlar içerisinde” Cumhurbaşkanına oranlarda değişiklik yapma yetkisi verilmiştir. Bu bağlamda kanun yapılırken sınır oranlar verilebilir ve burada Cumhurbaşkanına bu yetki verilebilir. Anayasa'da ifade edilen belirtilen sınırlar, bu düzenlemede olduğu gibi “0 ile 100” arasında olamaz. Zira Anayasa'nın 13. Maddesi ölçülülük ilkesidir ve temel bir normdur.

Anayasa'nın 13. Maddesi;

“Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

hükümünü içermektedir.

Vergilendirme ve ücretlendirme üzerinde bulunulacak tasarrufların temel hakların özüne dokunmayacağını söylemek ise mümkün değildir. Bu konuda yapılacak düzenlemeler, ölçülülük ilkesine aykırı olamaz. Düzenlemede Cumhurbaşkanına verilen yetki tamamen hakkın özünü zedeleyici niteliktedir ve Anayasa madde 13'e aykırıdır.

Kaldı ki kanunla konulup kaldırılacağı söylenen vergiye ilişkin muafiyetin sınırlarının belirlenmesinde verilen yetkinin 0 ile 100 arasında olması; bu alanda vergiyi

tamamen ortadan kaldırabilir veya vergisiz bir alanı tamamen vergilendirebilir. Bu haliyle ölçülülük ilkesine aykırı olan Cumhurbaşkanına verilen yetki, aynı zamanda Anayasa madde 73'ün ruhuna da aykırı bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanı, 73. maddeye göre bir vergi ihdas edemez, koyamaz yeni bir vergiyi ve var olan bir vergiyi de kaldıramaz. Bir diğer değerlendirme açısından da hukuk kuralları öngörülebilir ve açık olmalıdır. Söz konusu düzenleme ile getirilen vergi muafiyetinin ne kadar olacağı öngörülememektedir. Zira Cumhurbaşkanı'na verilen yetkide sınır belirtilmemektedir. Cumhurbaşkanı vergiyi tamamen kaldırabilir veya tamamını vergilendirebilir. Bu aralıkta başka oranlarda belirleyebilir. Bir kanun düzenlendiği alanı belirlemiş olmalı iken, bu düzenleme ile bir belirsiz alan yaratılmaktadır.

Anayasa'nın eşitlik maddesi açısından tartıştığımızda da vergi istisnası getirilmesi "eşitlik ilkesini" düzenleyen 10. maddeye aykırılıklar doğurmaktadır. Asgari ücretlinin vergi muafiyetinin olmadığı ya da başkaca meslek gruplarında olmayan muafiyetin görece yüksek gelir sahibi bir meslek grubuna tanınması açıkça eşitlik maddesine aykırıdır. Ayrıca düzenlemede Cumhurbaşkanı'na tanınmak istenen yetki ile bu meslek grubu hiç vergi dahi vermeyebilir. Hâlihazırda pilotların yüzde 85 maaşı vergiden muaf, bu düzenleme ile yüzde 70'e indirilmektedir. Vergi oranını "0 ile 100" arasında da belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına verilmesi bir meslek grubu mensuplarının ücretlerinin ölçsüz ve belirsiz bir müdahaleye açık hale getirmektedir.

3.3 Teklifin 15. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 15. maddesiyle 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 71 inci maddesinin başlığı ve birinci fıkrası değişiklik yapılarak "Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi" nin ismi "Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi" haline getirilmektedir.

Maddenin gerekçesinde;

"Gaziantep ilinin bulunduğu konum itibarıyla, bu üniversite İslam dünyası ile Yükseköğretim alanında bilimsel faaliyetlerin uluslararası düzeyde temayüz ettirilmesi, belli bir misyon içinde bölge ülkeleri ile öğrenci ve öğretim üyesi hareketliliğinin artırılması, müşterek diploma programlarına ağırlık verilmesi, bölge ülkelerinin niteliksel insan kaynağı için cazibe merkezi haline getirilmesi için önemlidir. Gaziantep

ilinde yeni kurulan bu üniversitemizin faaliyet alanları ile stratejik planın oluşturulmasındaki çalışmalarda bu hususa ağırlık verilmesi planlanmaktadır. Üniversitenin misyon ve vizyonuna uygun olarak adının da bu hususu yansıtmamasının yapılacak çalışmaları destekleyeceği öngörüldüğünden Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi adının Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu isim değişikliğinin nedeni anlaşılammakla beraber zamanlaması da manidar bulunmaktadır.

Belirli bir adla faaliyette bulunan bir üniversite için tercihte bulunmuş olan öğrencilere ve çalışanlara sonradan, özü itibari ile değişik bir adın dayatılması Anayasal açıdan bazı sıkıntılar taşımaktadır.

3.4 Teklifin 17. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 17. maddesiyle 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 6 ncı maddesinin başlığına “Genel” ibaresinden önce gelmek üzere “Milli Güvenlik Kurulu” ibaresi eklenmekte ve birinci fıkrasında yer alan “özel kanunu ile diğer kanunlarda” ibaresi “ilgili mevzuatta” şeklinde değiştirilmektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin görev ve yetkilerinin çeşitli düzenleyici işlemlerde yer alması nedeniyle değişiklik yapılmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Mevcut madde metninde yer alan ““özel kanunu ile diğer kanunlarda” ibaresinin “ilgili mevzuatta” şeklinde değiştirilmesinin gerekçesi sırasında komisyon görüşmeleri sırasında tatminkar açıklamalar yapılmamıştır.

“İlgili mevzuat” kavramı ”, normatif anlamda belirtilen anayasa maddelerinde yer alan bir kavram değildir.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere; eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı

durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği “adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi” olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 11. maddesinin son fıkrasında, kanunların anayasaya aykırı olamayacağı yönünde hüküm mevcut bulunmaktadır.

“Kanunsuz emir” ile ilgili düzenlemenin yer aldığı Anayasa'nın 137. maddesinde yer alan “Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı karnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmesin ve bu aykırılığı o emri verene bildirsin. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.” şeklindeki 1. fıkra hükmünden; mevzuatın “yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı karnamesi, kanun ve Anayasa” silsilesi şeklinde sıralamaya tabi tutulduğu anlaşılmaktadır.

2017 Anayasa değişikliği ile, “diğer mevzuat” sözcüğü istisnai olarak Anayasa'nın 159. maddesine yazılmış olmasına rağmen “kanun ve diğer mevzuata (hakimler için idari nitelikteki genelgelere)” şeklinde, yine anayasal düzenleme tekniğine uygun olmasa da, araç kullanılmak suretiyle bu ifade somutlaştırılmış bulunmaktadır.⁴

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi en geniş ve belirsiz işlemler kategorisi olarak düzenlenmesine rağmen bu konudaki yasak ve sınırlamalar da Anayasa'nın 104. maddesinde açıkça gösterilmiştir.

“Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi

⁴ Aslında böyle düzenlemenin anayasal normlar hiyerarşisine aykırı olduğu da açıktır

çıkartılmaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir. Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir”

Teklifin bu maddesinde değişiklik ihtiyacı şayet Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin madde metnine yerleştirilmesinden kaynaklanıyor ise, metnin ““özel kanunu ile diğer kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde” şeklinde değiştirilmesi yerine ifadenin “ilgili mevzuat” şeklinde genişletilmesi bazı Anayasa hükümleri açısından aykırılık oluşturmaktadır.

3.5 Teklifin 20. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 20. Maddesiyle 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2018” ibareleri “31/12/2020” şeklinde değiştirilmiştir.

Maddenin gerekçesinde:“Kentsel dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devrinden dolayı kazanç oluşmayacağı ve aynı işlemler ile ilgili teslimlerin katma değer vergisinden istisna tutulacağına yönelik hükümlerin yer aldığı 3065 sayılı Kanununun geçici 35 inci maddesinin uygulama süresi, Sultanbeyli Belediyesi ile yapılan devir işlemlerinin tamamlanamamış olması ve konuyla ilgili yargısal süreçlerin devam ettiği hususu dikkate alınarak 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmaktadır”

şeklindeki açıklamalardan söz konusu değişikliğin sadece Sultanbeyli ilçesinde yürütülen kentsel değişim projeleri ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Benzeri problemlerin diğer kentsel dönüşüm alanlarında yaşanıyor olması ihtimali dikkate alınarak bu değişikliğin daha genel bir düzenleme olması gerekliliği yönündeki önerilerimiz kabul görmemiştir.

3.6 Teklifin 21. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 21. maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 37 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 ve 2018” ibareleri “2017, 2018 ve 2019” şeklinde değiştirilmekte ve Cumhurbaşkanı , bu süreleri bitiminden itibaren, sürelerin

bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkili kılınmaktadır.

Teklif metninin gerekçesinde;

“İmalat sanayii yatırımları üzerindeki katma değer vergisinden kaynaklı finansman yükünü gidermek amacıyla bu yatırımlar nedeniyle 2018 yılında yapılacak inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek katma değer vergisinin iade edilmesine yönelik uygulamanın 2019 yılında da sürdürülmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca Cumhurbaşkanına bu uygulamanın sürelerini, beş yıla kadar uzatma yetkisi verilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Bu maddede, imalat sanayi yatırımlarında inşaat harcamaları ile ilgili katma değer vergisinin iade edilmesine yönelik uygulamanın sürelerini, 2019'dan itibaren beş yıla kadar uzatma yetkisi, Cumhurbaşkanına tanınmaktadır.

Cumhurbaşkanı bu yetkisini hangi hukuki işlem kategorisi ile kullanacaktır? Burada, madde 104 açısından ilk sorun, öngörülen işlem kategorilerinden hangisi olduğu noktasında düğümlenmektedir.

İkinci sorun ise, Cumhurbaşkanı şeklindeki kullanımın, makama değil, kişiye referans yapılmış olmasıdır. Böyle bir referans, hukuk devleti açısından sorunludur.

Ayrıca iade işlem prosedürleri ile ilgili ayrıcalıklı uygulama süresinin Cumhurbaşkanınca 5 yıl süre ile uzatılmasının Anayasa'nın 73. maddesi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği üçüncü sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere; eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği "adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi" olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 11. maddesinin son fıkrasında, kanunların anayasaya aykırı olamayacağı yönünde hüküm mevcut bulunmaktadır.

Anayasa'nın "vergi ödevi" başlıklı 73. maddesinde;

"Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir."

hükmüne yer verilmiştir.

Anayasa'nın 6771 sayılı Kanunla değişik 104. maddesi "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir." diye bir hüküm içermemektedir. Çok geniş olmakla birlikte Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri için Anayasa tarafından bunun sınırları ortaya konulmaktadır.

Anayasanın 104. maddesinde Cumhurbaşkanına çeşitli yetkiler verilmektedir. Özellikle bu maddede Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yetkisi ve onun da sınırları belirtilmektedir. Teklif metnindeki maddede yer alan "süreleri 2019'dan itibaren beş yıla kadar uzatma yetkisi"nin Cumhurbaşkanına verilmesi kişiselleştirilme tartışmasının ötesinde bu yetkinin hangi işlem kategorisiyle yerine getirileceği belirlenmemesi ile ilgilidir. Birinci sorun budur. Burada hukuk düzeni açısından ve belirlilik ilkesi gereği bunu belirlemeye ihtiyaç bulunmaktadır.

Anayasa'nın 104. maddesinde, açıkça Anayasa'nın ikinci kısmının birinci, ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle ve dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevlerin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

İkinci sorun; Burada süre uzatımına konu olan işlem; vergiyle ve vergi iade uygulaması ile ayrıcalıklı prosedür ile ilgili bir işlemdir. Vergi konusu, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenemeyeceği belirtilen dördüncü bölüme

girmektedir. Hâliyle Cumhurbaşkanının kararnamesiyle düzenlenemediğine göre, hiçbir işlemlle düzenlenemeyecektir. Bu nedenle bu hüküm 6771 sayılı Kanunla Anayasa'nın 104. maddesinde yapılan düzenlemelere de aykırıdır.

Üçüncü sorun Anayasa'nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ile ilgili 11. Maddesine ilişkindir.

Dördüncü sorun; Anayasa'nın 2. maddesinde tanımını bulan hukuk devleti ilkesi ile ilgilidir.

Bu açıdan ele alındığında yasalara sürekli "Cumhurbaşkanı yetkilidir" kavramını yazılması, sistemi Anayasa'nın 2. maddesinde yazılı bulunan "Türkiye Cumhuriyeti insan haklarına dayanan demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir." kavramından uzaklaştırmakta, sistemi "Türkiye Cumhuriyeti bir Cumhurbaşkanı devletidir." mecrasına götürmektedir.

Bu durumda, "Türkiye Cumhuriyeti, tüzel kişiliği haiz olmayan bir devlettir, bir kişi devletidir" şeklinde algı ve uygulamasının doğması tehlikesi bulunmaktadır. Bu yönde yapılacak düzenlemeler açısından bu tehlike mevcuttur. Cumhurbaşkanı hükümet sistemi kavramı anayasal bir kavram değildir. Fakat bu şekilde bir formülasyon yapmak, esasen Anayasa'nın 2, 11, 73, 104'üncü maddelerine aykırı olduğu gibi, sistemi; "Türkiye Cumhuriyeti bir tüzel kişiliği haiz değildir, Türkiye Cumhuriyeti bir kişi devletidir." şeklinde algılanması gibi bir riske ve sonuca sürükleyecektir.

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanının yaptığı işlemlerin zirvesinde yer alan bir işlemdir. İşbu madde ile düzenlenmek istenen hususun Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile düzenlenemeyeceği, açıklanan gerekçelerle mümkün değildir. Daha önce bu tür işlemlerin Bakanlar Kurulu tarafından bunun yapılıyor olabilmesi, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de yapılabileceği anlamına gelmemektedir. Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararname kategorisi kaldırılmıştır ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin de aynı kapsamda olmadığı ortadadır.

Bu nedenlerle bu düzenleme yukarıda belirtilen Anayasa hükümlerine aykırı bulunmaktadır.

3.6 Teklifin 22 ve 23. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 22. maddesiyle, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun adı "Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun" şeklinde değiştirilmekte, ve mülga 1 inci maddesi Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi" başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmekte, ile Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin görevleri yeniden tanımlanmakta teklifin 23. maddesiyle de bir önceki maddede yapılan değişikliğe paralel olarak daha önce Finansal İstikrar Komitesinin görevlerini tanımlayan 4059 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

Teklifin 22. maddesi;

"MADDE 22- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun adı "Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun" şeklinde değiştirilmiş ve mülga 1 inci maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi

MADDE 1- (1) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, finansal sistemin ekonomik büyümeyi sağlıklı bir şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması için sistemik risklerin yönetilmesi, finansal düzenlemelerde ve uygulamalarda uyumun sağlanması ve reel sektör ile koordinasyonun artırılması yönünde işbirliğinin tesis edilmesi ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan verilerin merkezî şekilde toplanması için gerekli faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kurulmuştur.

(2) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesine üye kurum ve kuruluşlar ile komitenin çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir.

(3) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, aşağıda sayılan hususlarda kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini tesis ederek düzenlemelerin ve uygulamaların koordinasyonunu sağlar:

a) Finansal istikrar ve güvenliği tehdit edebilecek sistemik risklerin belirlenmesi, etkin bir şekilde izlenmesi ve yönetilmesi için alınabilecek tedbirlerin tespit edilmesi.

b) Sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi amacıyla finansal kaynakların reel sektöre etkin bir şekilde dağıtılmasının sağlanması.

c) Finansal sektörün sağlıklı gelişiminin sağlanması.

ç) Sistemik risklerin gerçekleşmesi durumunda uygulanacak kriz yönetim planlarının oluşturulması.

(4) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, görev alanı ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarından her türlü veri ve bilgiyi talep edebilir.

(5) Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi tarafından tespiti hâlinde, üye kurum ve kuruluşların yetkileri dışında alınması gereken tedbirleri belirlemeye kendi görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde Cumhurbaşkanı yetkili olup, ilgili bütün kurum ve kuruluşlar belirlenen bu tedbirleri derhâl uygulamakla yetkili ve sorumludur."

hükümünü taşımaktadır.

Teklif metnin gerekçesinde;

“Finansal sistemin ekonomik büyümeyi sağlıklı bir şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması, finansal otoriteler arasında işbirliğinin sağlanarak sistemik risklerin yönetilmesi ve finansal politika uygulamalarında uyumluluğun artırılması ile mümkündür. Bu amaca uygun olarak ilgili kurum ve kuruluşlar arasında etkin bir işbirliği ve koordinasyon mekanizmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Madde ile, ülke ihtiyaçları çerçevesinde, uluslararası iyi uygulamalar da dikkate alınarak Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin kurulması ve görev tanımının yapılması amaçlanmaktadır.

Teklifin bu maddesiyle ismi değiştirilen kanunun eski adı “Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun” idi. Söz konusu kanunun birçok maddesi Hazine Müsteşarlığının görev ve yetkilerini de düzenlemekte idi.

Bu kanunun birçok maddesi 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmıştır.10.07.2018 tarih ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile lağvedilmiş bulunan Hazine Müsteşarlığı bazı birimleri Maliye Bakanlığı ile birleşerek Hazine ve Maliye Bakanlığı kurulmuştur.

4059 sayılı Kanunun Ek 4. maddesi de 703 sayılı KHK ile değiştirilmeden önce benzeri hükümleri içeren “Finansal İstikrar Komitesi” başlığını taşımakta idi.

Söz konusu madde;

“Finansal İstikrar Komitesi

Ek Madde 4 – (Ek: 3/6/2011-KHK-637/38 md.) (Mülga birinci fıkrası: 2/7/2018-KHK-703/16 md.)

Finansal İstikrar Komitesi, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanın başkanlığında, Hazine Müsteşarı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanından oluşur. Bakanın bulunmadığı toplantılara Bakan tarafından belirlenen Komite üyesi başkanlık eder. Komitenin

görüŖüleceđi konuların mahiyet ve özelliğinin gerektirdiği durumlarda, Komiteye Bakan tarafından diğer bakanlar ve kamu görevlileri de çağrılabilir.

Finansal İstikrar Komitesinin görevleri Ŗunlardır:

a) *Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek sistemik risklerin belirlenmesi, izlenmesi ve bu tür risklerin azaltılması için gerekli tedbir ve politika önerilerini tespit etmek.*

b) *İlgili birimlere sistemik risklerle ilgili uyarılar yapmak, uyarı ve politika önerileri ile ilgili uygulamaları takip etmek.*

c) *İlgili kurumlar tarafından hazırlanacak sistemik risk yönetim planlarını değerlendirmek.*

ç) *Sistemik risk yönetimine ilişkin koordinasyonu sağlamak.*

d) *Görev alanı ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşlarından her türlü veri ve bilgiyi sağlamak, kurumlar arasında politikaların ve uygulamaların koordinasyonunu sağlamak.*

e) *Mevzuatla yetki verilen diğer konularda karar almak.*

Komite toplantılarının sonuçları ve Komite tarafından alınan kararlar hakkında Bakan tarafından Bakanlar Kuruluna bilgi sunulur.

(Ek fıkra: 6/12/2012-6362/141 md.) Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin ortaya çıkması ve bu durumun Finansal İstikrar Komitesi tarafından tespiti hâlinde, alınacak tedbirleri belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkili olup, ilgili bütün kurum ve kuruluşlar belirlenen bu tedbirleri derhâl uygulamakla yetkili ve sorumludur “

hükümünü içermekte idi.

4059 sayılı Kanunun Ek 4. Maddesinin 1. ve 3 fıkraları . de 703 sayılı KHK'nın 16 maddeleri ile yürürlükten kaldırılmış, bir başka deyimle Finansal İstikrar Komitesi kısmen ortadan kaldırılarak işlevsiz hale getirilmiştir. 01.08.2018 tarih ve 2018/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile de görev ve yetkilerinin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu tarafından kullanılmasına karar verilmiştir.

Kanun teklifinin 22. maddesi ile Finansal İstikrar Komitesi" ismi 'Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi' haline getirilmektedir.

Ancak kanun teklifinin ilk halinde söz konusu maddenin son fıkrasında;

"Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin Finansal istikrar ve Kalkınma Komitesi tarafından tespiti halinde, üye kurum ve kuruluşların yetkileri dışında alınması gereken tedbirleri belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkili olup ilgili bütün kurum ve kuruluşlar belirlenen ve tedbirleri derhal uygulamakla yetkili ve sorumludur." şeklinde bir ifadeye yer verilmişti.

Ancak Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan tartışmalar sonrasında yoğun itirazlar üzerine teklif metnin son fıkrası;

"Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi tarafından tespiti hâlinde, üye kurum ve kuruluşların yetkileri dışında alınması gereken tedbirleri belirlemeye kendi görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde Cumhurbaşkanı yetkili olup, ilgili bütün kurum ve kuruluşlar belirlenen bu tedbirleri derhâl uygulamakla yetkili ve sorumludur."

şekline getirilmiştir.

Aslında 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda da benzeri işlemlere sahip "finansal sektör komisyonu" başlığı ile ayrı bir madde bulunmaktadır. Söz konusu komisyonla ilgili olarak 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 99. Maddesi;

Finansal Sektör Komisyonu

Madde 99: Kurum nezdinde, Kurum, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu, Fon, Rekabet Kurulu, Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığı, İstanbul Altın Borsası, Menkul Kıymetler Borsaları, Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsaları ve kuruluş birlikleri temsilcilerinden oluşan Finansal Sektör Komisyonu kurulur. Komisyon, finansal piyasalardaki güven ve istikrar ile gelişmeyi temin etmek üzere, bilgi teatisini, kurumlararası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, ortak politika önerilerinde bulunmak ve finans sektörünün geleceğini ilgilendiren konulara ilişkin görüş bildirmekle görevlidir.

Finansal Sektör Komisyonu en az altı ayda bir toplanır ve sonuçları hakkında Cumhurbaşkanlığına bilgi sunar. Komisyonun çalışma usûl ve esasları üye kurumların görüşleri alınmak suretiyle Kurul tarafından belirlenir”.

Söz konusu maddenin komisyonda tartışmaları sırasında aslında; adı konulmadan yayılma ihtimali olan bir krizden açıkça endişe duyulduğu, böyle bir durumun gerçekleşmesi durumunda ise Cumhurbaşkanı'na her türlü yetkinin verilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır.

Ayrıca kanun teklifinin görüşülmesi sırasında söz konusu komite ile ilgili yasama organındaki düzenleme çalışmaları sonuçlandırılmadan, söz konusu teklifin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi dahi tamamlanmadan adı geçen komitenin 2. toplantısını yaptığı, komitenin bağlı olarak çalışacağı Bakanın açıklamalarından anlaşılmıştır. Bu tutum siyasi etik açısından tarafımızca uygun bulunmamaktadır.

Teklifte yer alan son fıkra hükmündeki ibareler, Cumhurbaşkanına adı konulmamış ilave bir OHAL yetkisi anlamına gelmektedir.

Aslında Anayasanın “Olağanüstü Hal Yönetimi” başlıklı 119. maddesinde bu konuda bir düzenleme var iken, olağanüstü hal benzeri durumda kullanılacak yetkilerin Yasa metnine taşınması anayasal kurallar açısından da sakıncalı bulunmaktadır.

Zira Anayasa'nın 119. maddesinde, ekonomik bunalım halinde Cumhurbaşkanına olağanüstü hal ilan etme yetkisi verilmiştir. Ancak OHAL halinde yayımlanacak OHAL kararname TBMM'nin denetiminde olacaktır.

Söz konusu madde ile getirilen düzenlemede ise Cumhurbaşkanına olağanüstü yetkiler verilmektedir. Ancak bu konudaki Cumhurbaşkanının Kararname ve Kararları TBMM'nin denetimi dışına çıkarılmaktadır

Bu fıkra hükmü değişikliğiyle Cumhurbaşkanına finansal OHAL yetkisi verilmektedir. Bu düzenleme ayrıca Anayasanın 119 ve 104'üncü (Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri) maddeleri açısından tartışmalı bulunmaktadır.

Kamu yönetimi, 1970'li yıllardan bu yana yeni bir kurumlar kategorisi ile zenginleşmektedir. İdare “bütünü” içinde, ama onun hiyerarşik yapısı dışında yer alan kurumlar, yürütme karşısında kendilerine özgü organik ve işlevsel statü ile donatılmış bulunmaktadırlar. Bu çerçevede yer alan birimler, yerine göre hem kamusal eylem süreçlerine, hem de özgürlüklerin düzenlenmesine, kamusal işlem ve eylemlerden

kaynaklanan şikâyet ve itirazların, uyuşmazlıkların çözüme bağlanmasına katılmaktadırlar. Belli hak ve özgürlüklerin güvencesi niteliğinde özgül statülü kurul veya komisyonlar, değişik alanlarda uzmanlaşmıştır.

Birincisi, “iletişim ve enformasyon” kesimidir: Demokrasinin temeli olan bu sektör üzerinde siyasal iktidarın baskı kullanma eğilimi yanında teknik ilerlemeye bağlı tehlikeler de bulunmaktadır. Kurumsal yapı bağlamında gerçekleşen özgürlükler için “Görsel-İşitsel İletişim Yüksek Kurulu”, mikro-enformatik ve bilgisayar alanındaki gelişmelerin kişi özgürlüğünü tehdit eden boyutlarını denetim altına almak amacıyla “Bilişim ve Özgürlükler Komisyonu”, basın özgürlüğü üzerine, “Basının Saydamlığı ve Çoğulculuğu Komisyonu” ilk sırada yer alır. Tıp bilimindeki ilerlemenin özellikle yaşam hakkı üzerinde etkisini gözetleme işlevi olan “etik kurullar” da belirtilebilir.

“Pazar ekonomisi”, küreselleşme süreci ile giderek karmaşık hale gelen ikinci kesimdir. “Borsa İşlemleri Komisyonu”, “Rekabet Kurulu”, “Sermaye Piyasası Kurulu”, “Sigorta Denetim Komisyonu” bunlara örnek olarak verilebilecek başlıca birimlerdir.

Üçüncü önemli sektör, İdare-yurttaş ilişkileri bağlamında, özgürlükler uyuşmazlığına yönelik olarak, denetçi kurumların özgül alanlara kaymakta olduğu görülmektedir. Kurul ve komisyon şeklindeki birimler, belli hak veya özgürlük kategorilerine ilişkin olabilir: Kamu makamları önünde bilgi edinme konusunda ABD, Kanada ve kimi Avrupa devletlerinde yurttaşların “bilgilenme hakkı” konusunda çeşitli birimler oluşturulmuştur.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi’ne ilişkin düzenlemenin, bu sıralamada ikinci kesim kurum kategorileri arasında yer alması gerektiği düşünülebilir. Fakat uzman olan bu birimin özerk olması için üyelerinin atanma usullerinin kanunda gösterilmesi gerekir. Düzenlemede ise, üyelerin belirlenmesinin bakanlık yönetmeliğiyle yapılacağı anlaşılmaktadır. Bu kurumun kuruluş amacıyla, bunun başlığıyla kendisine yüklenen görevi yerine getirme kapasitesi arasında büyük bir boşluk bulunmaktadır. Çünkü burada aslanan bu Komitenin özerk örgütlenmesi, konusunda uzman olması, kuruluşu üyelerin atanması, düzenleme yetkisinin sınırları, görev ve yetkileri, işlemleri üzerinde yargısal denetimin icra edilebilir olması bakımından konunun ayrı bir kanunla düzenlenmesi gerekir. Eğer bu komitenin nihai yetkilisi ve sorumlusu Cumhurbaşkanı olacak ise, Cumhurbaşkanına bağlı 1 no.lu Cumhurbaşkanı Kararnamesine göre 9

ayrı kurulun varlığı düşünülerek, mevcut bürokratik yapılara paralel ve aynı işlevlere sahip kurul ve komitelerin oluşturulmaması gerekir.

Teklif metnindeki düzenlenme şeklinden, Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin bu haliyle özerk ve uzman birim değil, bağımlı, tamamen hiyerarşik yapı içerisinde, çalışan bir birim olduğu görülmektedir. Bakanlık yönetmeliğiyle başlayan düzenleme, Cumhurbaşkanının tam yetki ve sorumluluğuyla bitmektedir. Oysa 6771 sayılı Anayasa değişikliğine göre Cumhurbaşkanının sorumlu olmadığını belirtmek gerekir. Sorumluluk ilkesi, Cumhurbaşkanı açısından geçerli değildir; Anayasa’da siyasal sorumluluk düzenlenmemektedir. Cumhurbaşkanının tıpkı eski sistemde bizim Bakanlar Kurulunun sorumluluğu benzeri bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Bu nedenle, söz konusu düzenleme Anayasa’nın 2. Maddesi açısından da sorunlu bulunmaktadır.

Maddenin son fıkrasının teklif metninden çıkarılması yönündeki önergemiz kabul görmemiştir.

3.7 Teklifin 24. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 24. maddesiyle; 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “6326 sayılı Petrol Kanunu” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu” ibaresi ile “petrol faaliyeti” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular” ibaresi eklenmek suretiyle bu amaçla yapılan aramalar ve tesisler için meraların tahsis amacının değiştirilmesine olanak sağlanmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu” ibaresi eklenmek suretiyle jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular için zaruri olan alanların tahsis amacının değiştirilebilmesine imkan sağlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Mera Kanunun söz konusu maddesinde 27.05.2004 tarihinden itibaren 6 ayrı kanunla 9 kez yapılan mera alanlarının sınırlandırılması ve yitirilmesine yönelik adımlar atılmıştır.Mera Kanunun bu maddesi sürekli olarak her torba yasada değişikliğe uğramakta, ayrı bir sektör ve işkolu için muafiyet ve istisna getirilmektedir.

1928 yılında yaklaşık 46 milyon hektar olan mera alanının 14.6 milyon hektara indiği sayısal verilerle kanıtlanmaktadır. FAO' nun (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü) istatistikleri de mera alanımızın 8 -8,5 milyon hektarlara düştüğü ifade edilmektedir. Meralar anayasal olarak hayvanlara ayrılmış bir alandır.

4342 sayılı Kanununun 1. maddesinde; *“daha önce çeşitli kanunlarla tahsis edilmiş veya kadimden beri kullanılmakta olan mera, yaylak, kışlak ve kamuya ait otlak ve çayırların tespiti, tahdidi ile köy veya belediye tüzel kişilikleri adına tahsislerinin yapılmasını, belirlenecek kurallara uygun bir şekilde kullandırılmasını, bakım ve ıslahının yapılarak verimliliklerinin artırılmasını ve sürdürülmesini, kullanımlarının sürekli olarak denetlenmesini, korunmasını ve gerektiğinde kullanım amacının değiştirilmesini sağlamak”* Mera Kanununun amacı olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

Çevresel alanda düzenleme yapılırken; kentsel, kırsal ve kültürel çevre bir bütün olarak ele alınmalıdır. Meralar, doğal alanlar, tarım alanları, nehirler ve göller, doğal olarak korunması çevre hukukunun genel ilkesidir.Çevre hukukundaki bir başka ilke de “geriye götürülmezlik” ilkesidir, yani var olan değerleri bozucu, geriletici, zedeleyici, eski hâle getirilmesini engelleyici bir düzenlemenin yapılamamasıdır. Geriye götürme yasağı şeklindeki genel ilke, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler hükümleri ile de pekişmektedir.

Anayasa'nın 45. maddesi;

“Devlet, tarım arazileri ile çayır ve mer'aların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak amacıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır. Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır.”

hükümünü taşımaktadır.

Anayasa'nın 56. maddesine göre, Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Anayasanın ilgili maddelerinde yer alan hükümler ile bu maddenin öngördüğü amaç çelişmektedir. Öte yandan, mera, yaylak ve kışlak alanlarda “jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular” için kurulacak tesisler ve yapılacak aramalar, “tarih, kültür ve

tabiat varlıklarının korunması”nı devletin yükümlülüğü olarak düzenleyen Anayasa’nın 63. maddesi hükmü açısından da değerlendirilmeye tabi tutulmalıdır.

Bu maddenin teklif metninden çıkartılması için verdiğimiz önerge kabul edilmemiştir.

3.7 Teklifin 26. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 26. maddesi ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “prim ödeyerek sürekli çalışmış” ibaresi “hizmet akdine tabi” şeklinde değiştirilerek işsizlik ödeneklerinden yararlanma şartlarında bir nebze kolaylık getirilmektedir.

Söz konusu değişikliği olumlu bulmakla beraber İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarında daha fazla iyileştirme yapılmasını, ayrıca 120 Milyar TL. tutarına ulaşan İşsizlik Fonu varlığının farklı amaçlarla kullanımın önlenmesini ve güncel mali operasyonlarla heba edilmemesini önermekteyiz.

3.8 Teklifin 27. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 27. maddesiyle 27/10/1999 tarihli ve 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumuna İlişkin Çeşitli Hükümler Hakkında Kanunun 22 nci maddesine;

“Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye’de uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etmek üzere yetkili tek kurum olup, başka hiçbir tüzel ya da gerçek kişi Türk Akreditasyon Kurumunun görev alanına giren kalibrasyon, deney, tıbbi deney, belgelendirme, muayene, doğrulama, yeterlilik testi sağlama, referans malzeme üretimi, numune alma ve diğer uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etme konusunda faaliyette bulunamaz, uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite edemez, akreditasyonla ilgili doğrudan veya dolaylı olarak hizmet sunumuna yönelik beyanda bulunamaz.”

şeklinde bir fıkra ilavesi yapılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Türk Akreditasyon Kurumunun dışında başka kişi veya kuruluşların akreditasyon faaliyetinde bulunmaları halinde Kurumun Çok Tarafı Tanıma Anlaşmasının askıya alınması ve ülkemizdeki uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin uluslararası tanınırlığını kaybetmesi söz konusu olacaktır. Son yıllarda özel kişi ve derneklerin

ülkemizde akreditasyon faaliyetlerinde bulunma teşebbüsleri olduğundan bu tür girişimleri engelleyecek açık bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur”

şeklinde açıklama yer almaktadır.

Türk Akreditasyon Kurumu, 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun ile kurulmuştur. Kanunun kurumun kuruluşuna ilişkin birçok esaslı hükümleri, 703 no'lu Kanun Hükmünde Kararname ile mülga edilmiştir. Mülga edilen maddelerin yarattığı kurumun kuruluş, işleyiş ve esaslarına ilişkin boşluklara ilişkin yeni düzenlemelere 4 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 631-639. Maddelerinde düzenlenmiştir.

Teklif maddesinin ilk halinde “*Kurumun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarca yürütülen faaliyetler bu fıkra hükmünün dışındadır.*”şeklinde yer alan düzenleme Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler sırasında önerilerimiz dikkate alınarak madde metninden çıkarılmıştır.

Kanun teklifinde yer alan madde metninin son hali tarafımızca da uygun bulunmaktadır.

3.9 Teklifin 30. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 30. maddesiyle;

- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine ibare ilavesiyle 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşların “çay ve çay ürünleri için Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden,” yapacağı alımlar,

- Yine 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (y) bendinden sonra gelmek üzere bent ilavesiyle; “Türkiye Cumhuriyeti tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyonlar ve toplantılardan Cumhurbaşkanı tarafından belirlenenler için bu organizasyonların ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumlu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları,”

4734 sayılı İhale Kanununun kapsamı dışına çıkarılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kuruluşların, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden yapacakları çay ve çay ürünleri alımlarının Kanun hükümlerinden

istisna tutulması öngörülmektedir. Ayrıca yapılan değişiklik çerçevesinde, gerçekleşmesi önceden öngörülemeyen ve hazırlık için yeterli süresi bulunmayan uluslararası toplantılardaki harcamalar için yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan istisna hükümlerinin ilgili Kanun olan Kamu İhale Kanununa taşınması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu yürürlüğe girdikten sonra bu tarihe kadar 53 adet Kanun veya Kanun Hükmünde Kararname ile 190 kez değişikliğe uğramıştır. En fazla değiştirilen maddesi ise 26 kez değiştirilen “istisnalar” başlıklı 3. maddesidir.

Bu tür muafiyet ve istisna artırımları ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını engellemektedir.

4734 sayılı yasanın istisnalar başlıklı 3. maddesine eklenen z bendi ile;

“Ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyonlar ve toplantılardan Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenenler için bu organizasyonların ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumlu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları,” 4734 sayılı kamu ihale kanunundan istisna tutmaktadır.

Aslında söz konusu madde hükmüne benzer hükümler daha önceki yıllar Merkezi Bütçe Kanunlarına ekli E cetvelinde yer alan bazı düzenlemelerde yer almış idi. Ancak bu konuda CHP'nin Anayasaya aykırılık iddiasını değerlendiren Anayasa Mahkemesi bu düzenlemelerin Bütçe Kanunlarında yer almasını Anayasa'nın 161 maddesi hükmüne uygun bulmayarak iptal etmiştir.

Şimdi yapılan bu düzenleme ile Merkezi Bütçe Kanununa ekli E cetvelindeki hüküm direkt olarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun istisna başlıklı 3. Maddesine taşınmakta, ayrıca bu konuda Cumhurbaşkanına yetki de verilmektedir.

Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri ayrıntılı bir vaziyette tadat edilmiştir. Anayasa'nın 104. maddesinde “Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir, Cumhurbaşkanına her konuda yetki verilebilir” denilmemektedir.

Bu bent hükmü Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini de düzenleyen 104. maddesine aykırı bulunmaktadır.

Bu bent hükmünün teklif metninden çıkarılması yönündeki öneremiz kabul görmemiştir.

3.10 Teklifin 33. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 33. maddesi;

“MADDE 33- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Sözleşmelerin tasfiyesi veya devri

GEÇİCİ MADDE 4- 30/6/2018 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan (3 üncü maddesindeki istisnalar dahil) ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayına bağlı olarak feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir. Bu durumda devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar devir tarihi itibarıyla aranacak olup devirden veya fesihden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir.

Sözleşmenin bu madde kapsamında feshedilerek tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda yüklenici, fesih veya devir tarihine kadar gerçekleştirdiği imalatlar dışında idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından, işin idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması şarttır. Bu kapsamda düzenlenecek fesihnamelerden ve devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.”

hükmünü içermektedir.

Teklif metnindeki gerekçede;

“Bu madde ile 4734 sayılı Kamu İhale kanununa bir ek madde eklenmekte, sözleşmelerin imalat girdilerinde meydana gelen beklenmeyen fiyat artışları dolayısıyla ülkemizin kalkınması için çok önemli olan büyük projelerin ve kamu hizmetlerinin aksamamasını ve oluşan mağduriyetlerin giderilmesini teminen yüklenicilere idare onayına bağlı olarak fesih ya da devir hakkı verilmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

2018 içerisinde konjonktürel olarak ortaya çıkan kur dalgalanması ve buna bağlı fiyat artışları nedeniyle yüklenicilerin edimlerini, yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlanabilecekleri düşüncesiyle, ilgili idarenin de onayı ve uygun görüşüyle bu sözleşmelerdeki yükleniciye fesh veya devir hakkını getiren söz konusu maddedeki düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğu yönündeki sorularımıza komisyon çalışmaları sırasında tatminkar yanıtlar alınamamıştır. Krizin maliyeti iktidar tarafından inşaat ve taahhüt sektöründen bu yöntemle devr alınmaktadır.

Ekonomiden sorumlu bakanlar yaptığı açıklamalarla ülkede herhangi bir kriz olmadığını, fiyat yükselişlerinin kısa vadede dengeleye geleceğini belirtmesine rağmen, bu söylemlerin aksine iktidar partisi milletvekillerince verilen teklifte yer alan bu madde ile fiyat yükselişleri nedeniyle kamu ihalelerinde fesih hakkı getirilmektedir. Ülkede ekonomik kriz yok ise bu tip sözleşmelerin iptaline de gerek yoktur.

Söz konusu düzenlemede teknik bazı eksikliklerin varlığı dile getirilmesine karşın, kanun teklifi metninde bu yönde iyileştirme yapılmamıştır.

Maddenin kanun teklifi metninden çıkartılmasına yönelik önerimiz kabul edilmemiştir.

3.11 Teklifin 34. maddesinin değerlendirilmesi

Teklif metninin 34. maddesi;

*“**MADDE 34-** 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Müşteşarlığa” ibaresi “Bakan Yardımcısına” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü ile” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve yedinci fıkrasının birinci ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.”*

hükmünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde; *“Hazine Müsteşarlığının kapanması nedeniyle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan Müsteşarlığa ilişkin yetki devrinin Bakan Yardımcısına yapılması hedeflenmektedir.*

Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü ve yedinci fıkrasında yer alan kapanan Devlet Planlama Teşkilatına ilişkin atıfların madde metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Hazine Müsteşarlığının görev ve yetkilerinin de düzenlendiği 09.12.1994 tarih ve 4059 sayılı “Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun” birçok maddesi 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilmiş veya yürürlükten kaldırılmıştır. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de lağvedilmiş bulunan Hazine Müsteşarlığının bazı birimleri Maliye Bakanlığı ile birleşerek Hazine ve Maliye Bakanlığı kurulmuştur.

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4. Maddesi;

“Türkiye Cumhuriyeti adına Devlet iç borcu ve Devlet dış borcu almaya, Hazine geri ödeme garantisi, Hazine karşı garantisi vermeye ve verilen garantilerin şartlarında değişiklik yapmaya, dış finansman temini izni vermeye hibe almaya, dış finansman imkânlarını dış borcun devri, anlaşmanın mali şartlarına bağlı kalarak dış borcun ikrazı, dış borcun tahsisi yoluyla kullanılmaya ve yeni malî yükümlülük yaratmaya, bu borç ve yükümlülükler ile bunlardan kaynaklanan Hazine alacaklarını yönetmeye Bakan yetkilidir.

Bakan bu yetkisini ve bu Kanun ile kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesine ilişkin yetkilerinden uygun gördüklerini ilgili bütçe yılında geçerli olmak üzere Müsteşarlığa devredebilir. Yetki devri, Bakanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz...”

hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu tarihten itibaren Müsteşarlık lağvedildiği, Müsteşar unvanı da ortadan kaldırıldığına göre ve Bakan Yardımcısına kanuni olarak yetki devri yapılmadığı için bu tarihten sonraki borç işlemlerinin bizzat Hazine ve Maliye Bakanı tarafından mı yapıp yapılmadığı anlaşılamamıştır.

Ayrıca 4749 sayılı yasanın 4. maddesinde yer alan ibare "Müsteşarlığa" şeklindedir. Buradaki ibare, bir kişi veya makamı ifade etmemektedir, kurumsal bir yapıdan bahsedilmektedir. Bu nedenle Bakan Yardımcısına yapılan yetki devri ise kurumsal bir yapıya devir işlemi niteliğinde değildir. Bu tartışmalı konuların ilgili idarelerin görev ve yetkilerini düzenleyen Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin hazırlığı sırasında göz önünde bulundurulması gerekmekte idi .Komisyondaki görüşmeler sırasında bu konuda yönelttiğimiz sorulara tatminkar cevaplar alınamamıştır.

3.12 Teklifin 36. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 36. maddesi;

*"**MADDE 36-** 4749 sayılı Kanunun 7/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar" ibaresi "Ulusal ve uluslararası borsalarda işlem gören emtiaya ve bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait menkul kıymet ile taşınır ve taşınmazlar" şeklinde, "bedelli veya bedelsiz devir ve" ibaresi "bedelli veya bedelsiz devir, inşa etmek ve inşa ettirmek," şeklinde, "Müsteşarlığa aktarılmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası" ibaresi "Bakanlığa aktarılmak veya ulusal ve uluslararası borsalar, diğer likit piyasalar ile borsa dışında işlem yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası" şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.*

"Bu madde kapsamında, sermayesinin tamamı Bakanlığa ait olan varlık kiralama şirketleri kendilerine devredilen varlıkların, kamu yatırım projelerinin finansmanı da dahil olmak üzere ihraç amacına uygun olarak değerlendirilmesini teminen bu madde kapsamında sayılan varlıkları yüklenici sıfatıyla inşa ettirebilir, alt yükleniciler ile inşa anlaşması yapabilir, bu varlıklara ilişkin imtiyaz haklarını devralabilir, bu varlıkları geliştirebilir, varlıkları yönetici sıfatıyla yönetebilir ve söz konusu varlıkları devralmış oldukları veya diğer kurum ve kuruluşlara devredebilirler."

hükümünü taşımaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde sadece;

"4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 7/A maddesinin tadil edilerek Hazine ve Maliye Bakanlığının iç ve dış

piyasalarda farklı kira sertifikası türlerinden ihraç yapabilmesine imkân sağlanması öngörülmektedir.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Kira sertifikası çeşitlendirilmesinin yönetim sözleşmesine dayalı kira sertifikaları, alım-satıma dayalı kira sertifikalarının, ve eser sözleşmesine dayalı kira sertifikalarının düzenlenmesiyle yasada değişiklik yapılarak gerçekleştirildiği komisyon görüşmeleri sırasında ifade olunmuştur.

Mevcut Kanunun 7/A maddesinde yapılması teklif edilen düzenlemeyle, Devletin bir borçlanma enstrümanı olarak kullandığı kira sertifikaları çeşitlendirilmekte. kiralamaya ulusal ve uluslararası piyasalarda işlem gören emtia ve halka açık olmayan kamu kurum ve kuruluşlarına ait menkul kıymetler, taşınır ve taşınmazlar da dâhil edilmektedir.

Teklifte yer alan söz konusu maddedeki hüküm gereğince kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulan sermayesinin tamamı Bakanlığa ait varlık kiralama şirketleri, kendilerine devredilen varlıkların, kamu yatırım projelerinin finansmanı da dahil olmak üzere ihraç amacına uygun olarak değerlendirilmesini teminen bu madde kapsamında sayılan varlıkları yüklenici sıfatıyla inşa ettirebilme, alt yükleniciler ile inşa anlaşması yapabilme, bu varlıklara ilişkin imtiyaz haklarını devralabilme, bu varlıkları geliştirebilme, varlıkları yönetici sıfatıyla yönetebilme ve söz konusu varlıkları devralmış oldukları veya diğer kurum ve kuruluşlara devredebilme hakkı getirilmektedir.

Bu şirketler söz konusu taşınır ve taşınmazlar ile maddi olmayan varlıklara dayalı olarak, hasılatı Bakanlığa aktarılmak veya ulusal ve uluslararası borsalar, diğer likit piyasalar ile borsa dışında işlem yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası ihraç edebileceklerdir. Değişiklikten önce bu Varlık kiralama şirketi şimdiye kadar ihraç ettiği kira sertifikalarından sağladığı borçlanmayı sadece hazineye aktarmakla yükümlü idi.. Şimdi bunlara ulusal ve uluslararası borsalar, diğer likit piyasalar ile borsa dışında işlem yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası ihraç yetkisi verilmektedir. Varlık kiralama şirketleri bir nevi finansman şirketi hüviyetine dönüştürülmektedir.

Ancak maddenin gerekçesinde söz konusu işleme neden ihtiyaç duyulduğu net bir şekilde gerekçelendirilmemiştir. Ayrıca bazı kamu varlıklarının rehin gösterilmek suretiyle uluslararası piyasada borçlanma olasılığı nedeniyle bu yetkinin tek başına Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesi sakıncalı bulunmaktadır.

İktidarın bu yöntemle çeşitlendirilmiş kira sertifikası sistemlerini devreye sokarak hazinenin ihtiyaç duyduğu borçlanma ihtiyacını gidermeye çalışacağı anlaşılmaktadır.

Maddenin teklif metninden çıkarılmasına ilişkin önergemiz kabul görmemiştir.

3.13 Teklifin 38 ve 39. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin 38.maddesiyle 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekinde yer alan (III) sayılı listenin (A) cetvelinin 22.02 G.T.İ.P. numaralı sırasındaki “Mal İsmi” sütunundaki beşinci parantez içi hükümde hükmünde yapılan değişiklikle şalgam suyunun ve Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri ile bebek ve devam sütü sayılan içeceklerin 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların kapsamının dışına çıkarılması suretiyle, bu malların ÖTV'ye tabi tutulmamasının sağlanması gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu maddenin görüşülmesi sırasında limonatanın madde kapsamına alınmasına ilişkin önergemiz kabul görmemiştir.

Ancak teklifin 39. maddesinde getirilen hükümle ise; söz konusu içeceklerin anılan tarife pozisyonunda sınıflandırılıp sınıflandırılmadığı, bu çerçevede özel tüketim vergisine tabi olup olmadığı hususunda yaşanan tereddütler nedeniyle maddenin yürürlüğe girişi tarihine kadar yapılan işlemler dolayısıyla beyan edilmeyen ve/veya beyan edilip ödenmeyen özel tüketim vergisinin ve özel tüketim vergisine isabet eden katma değer vergisinin aranılmamasının sağlanması amacıyla geçici madde düzenlemesi yapılmaktadır.

Söz konusu geçici madde düzenlemesi, kanunların geriye yürümezliği ilkesine aykırı olduğundan ve aynı zamanda bu konuda geçmişte yapılan bazı vergi incelemelerinin ve tarhiyatların sonuçlarını ortadan kaldırdığı için, bu maddenin teklif metninden çıkartılması amacıyla tarafımızca önerge verilmiş, ancak söz konusu önerge kabul görmemiştir.

3.14 Teklifin 42. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 42. maddesiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin sekizinci cümlesi yürürlükten kaldırılarak 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin matrah, oran ve esaslar üzerinden 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personel için verilen teşvik uygulamasına son verilmektedir.

Getirilen madde ile oluşan farklılaşma izah edilebilir değil. Hangi haklı nedene dayanılarak Banka emekli sandıklarına sahip bazı banka çalışanları ile diğer banka çalışanların, düzenli pirim ödeyenlerin yararlandığı teşvikten yoksun kılındığı ortaya konulamamıştır.

Anayasada ve yahut Anayasa Mahkemesi kararlarında ortaya konulan benzer durumda olanların, benzer muameleye tabii tutulmasına yönelik ilkeye değinmeye dahi gerek olmadan hiçbir şekilde izah edilemeyecek bir ayrımcılık söz konusudur.

Komisyon görüşmelerinde yapılan açıklamalardan, bu maddeyle tüm özel sektöre tanınan yüzde 5 işveren teşvikinin sadece emekli sandığı olan bankalardan geri çekildiği, yani şu anda yaklaşık var olan 44 özel bankadan tüm özel şirketler için verilen bu teşviğin, 44 özel bankanın sadece 6 tanesi için sadece emekli sandıkları olduğu için iptal edilmekte olduğu öğrenilmiştir. Bu teşvik söz konusu banka işverenleri için diğer özel sektör işverenleri için olduğu gibi tanınan bir teşvik niteliğindedir.

Komisyon görüşmelerinde düzenlemeye ilişkin SGK temsilcisinin açıklamasıyla hazine temsilcisinin açıklaması arasında örtüşme olmadığı görülmüştür. Yukarıda izah edilmeye çalışıldığı üzere "Eşitlik ilkesinden sapmayı haklılaştırıcı neden nedir?" sorusuna yanıt olacak bir cevap, ne madde gerekçesinde ne de komisyon görüşmeleri sırasında ilgili kurum temsilcileri tarafından açıklanamamıştır. Bu kapsama giren 193 bin 343 kişiden 105 bin 20 kişisi bu teşvikten yararlanabilmekteyken, 88.323 kişi yararlanamamaktadır. Bunlar da Türkiye İş Bankasından Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Anonim Şirketine kadar uzanan bir dizi, bankadaki 506 sayılı Kanun'un geçici 20'nci maddesine tabi sandıklar çerçevesinde işleyen kuruluşlardır.

Komisyon çalışmaları sırasında söz konusu düzenlemenin nedeni konusunda sorduğumuz sorulara tatminkar cevaplar alınamamıştır.

Açıklamaya bakılarak sorulması gereken “Yani kayıt dışı ekonomi gibi diğer saydığınız olumsuzluklar bu kuruluşlardan mı kaynaklanmaktadır?” sorusuna da cevap verilememiştir.

Komisyonunda yapılan diğer açıklamalarda ise “Teşvikten yararlandırma konusunda ayırım yapılabilir, bunun da Anayasa’ya aykırı olmadığı” yönünde görüşler ile işbu düzenleme savunulmaya çalışılmıştır.

Anayasa’nın 10. maddesi;

“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.

Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

hükümünü taşımaktadır.

Düzenleme, eşitlik ilkesinin negatif ve pozitif anlamıyla Anayasa’nın 10. maddesine aykırı bulunmaktadır. Maddenin teklif metninden çıkartılması konusunda verdiğimiz önerge kabul edilmemiştir.

3.15 Teklifin 43. maddesinin değerlendirilmesi

Kanun teklifinin 43. maddesi;

“MADDE 43- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Bu Kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanununun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil 1.000 Türk

lirasından az olamaz. Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamaz.

Bu Kanun kapsamında hesaplanan aylıklar, bu madde ile belirlenen tutardan düşükse aradaki fark Hazine'den tahsil edilir.

Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz.”

hükümünü içermektedir.

5510 sayılı Kanuna eklenen madde ile; Yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilere ve hak sahiplerine ödenen aylıklar ile her ay itibarıyla aylıkları ile birlikte yapılan ödemeler toplamı için 1.000 TL'lik alt sınır belirlenmektedir. Yaklaşık 150 bin kişiye bu maddeyle ek zam yapılacağı intibakı yaratılmaktadır.

Ancak, bu maddenin yürürlük tarihi olarak da bu maddenin yayım tarihinden sonraki ilk ödeme tarihinden sonra denilerek Ocak zamlarından sonra bu zammın yapılması hususu düzenlenmiştir. Bu haliyle bakıldığı zaman maddeden yararlanabilecek kişi sayısı oldukça azalacaktır. Bu nedenle bu maddenin yürürlük tarihinin kanunun yayımı tarihinden hemen sonra başlamasını sağlamak üzere teklifin 70. maddesinin görüşülmesi sırasında verdiğimiz önerge red olunmuştur.

Madde ile getirilen alt sınırın yükseltiği rakam 1.000 TL'dir. Yoksulluk sınırının 6.300 TL, açlık sınırının 2.000 TL'ye ulaştığı mevcut ekonomik koşullarda söz konusu tutarın yetersizliği dikkate alınarak Yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine ödenen aylıklar ile her ay itibarıyla aylıkları ile birlikte yapılan ödemeler toplamı için belirlenen 1.000 TL'lik alt sınır ödemenin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan asgari ücretin net tutarına yükseltilmesini öneren teklifimiz de komisyonda kabul görmemiştir.

3.16 Teklifin 47. maddesinin değerlendirilmesi

Kanun teklifinin 47. maddesi;

*“**MADDE 47-** 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.*

*“**EK MADDE 4-** (1) Yurt içi reasürans kapasitesini artırmak ve ülke genelinde teminat verilemeyen veya teminat verilmesinde güçlükler bulunan çeşitli riskler sonucu*

meydana gelebilecek maddi ve bedeni zararların karşılanabilmesini teminen sigorta ve reasürans teminatı sağlamak amacıyla sermayesi Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmuştur.

(2) Şirket, bu Kanun ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ve özel hukuk hükümlerine tabidir. Şirketin, Bakanlığın uygun görüşü alınarak hazırlanan ana sözleşmesi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ilk genel kurulun onayı ile yürürlüğe girer. Şirketin faaliyet konusu, merkezi, amacı, kaynakları, sermaye yapısı, hisseleri, organları, hesapları ile kârının dağıtımına ilişkin hususlar ana sözleşmesinde belirlenir.

(3) Şirket personeli 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre iş sözleşmesi ile istihdam edilir. Şirkette 4857 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlarla Şirket arasında çıkan ihtilaflarda iş mahkemeleri görevlidir. Personelin aylık ücret ve diğer mali hakları Şirket Genel Kurulunca tespit olunur. Genel Kurul bu yetkilerini Yönetim Kuruluna devredebilir. Personel istihdamına ilişkin diğer hususlarda karar almaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

(4) Şirket ve iştirakleri; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanuna, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi Ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye ve 12 nci maddesi hariç 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi değildir.

(5) Şirket, her türlü işlemleri nedeniyle 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan; lehe alacağı paralar dolayısıyla banka ve sigorta muameleleri vergisinden muaftır. Şirketin her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve icranın geri bırakılması taleplerinde teminat şartı aranmaz.”

hükümünü içermektedir.

Teklifin gerekçesinde;

“5684 sayılı Sigortacılık Kanununa bir ek madde eklenmek suretiyle Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmakta olup, bu Şirket ile ülkemiz sigortacılık sektöründe yaşanan teminat sorunlarına daha etkin ve pro-aktif bir biçimde çözüm getirilmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyon görüşmelerinde; kamu otoritelerinin zaman zaman sigorta sektöründe teminat sağlanamayan riskleri sigortalamak ve piyasa ihtiyaçları doğrultusunda yeni

ürün ve yeni kapasite oluşturmak üzere sigortacılık sektörüne devreye girdiği,devlete ait kurulan bu tür sigorta şirketleri aracılığıyla zaman zaman doğrudan zaman zaman da reasürans sağlanması suretiyle sigortacılık sektörünün derinleştirilmeye ve kapasitesinin artırılmaya çalışıldığı, bu kapsamda, reasürans korumasına bağlı teminat verilen sigorta türlerinde ve reasürerce ülkemiz sigorta sektörü için ayrılan yıllık kapasitelerin değişik nedenlerle kısıtlı ya da sınırlı olabildiği, zaman zaman risklerin yüksek oranda kullanılması nedeniyle kapasitelerin yetmeyebildiği ifade olunarak, piyasalardaki daralma, özellikle küresel daralma nedeniyle yetersiz sağlanan sigorta teminatları. dikkate alınarak Türk Reasürans Anonim Şirketinin kurulmasının önerildiği belirtilmiştir.

Türkiye'de halen yerli olan Reasürans şirketinin varlığına rağmen Bakanlığa bağlı böyle bir oluşuma gidilmesinin nedeni tam olarak anlaşılamamıştır.

Ayrıca sigortacılık sektörünü ilgilendiren önemli bir konuda düzenleme yapan bu maddenin ilgili sivil toplum ve sektör temsilcilerinin de olduğu bir ortamda tüm boyutlarıyla tartışılmadan acele bir torba yasa içerisinde sıkıştırılarak yasalaştırılmak istenilmesini de yanlış buluyoruz.

Sigorta sektörü ile ilgili son raporlar, bu yılın ilk yarısında işlerin iyi gitmediğini ve sektörün küçüldüğünü göstermektedir.

Türkiye'de sigortacılık sektörü büyük ölçüde yabancı sermayenin kontrolüne geçmiş durumdadır.

Reel sektörün sigorta teminatı bulmakta zorlandığı ya da yüksek fiyatla teminat bulabildiği alanlarda Türkiye Reasürans havuzunun devreye girerek, uygun fiyatla sigortaya erişim olanağının sağlanması ve bunun kamu eliyle yapılması düşünülmektedir

Böylesi bir yükün sektörün tamamen yabancı sermayenin eline geçtiği bir dönemde kamunun üzerine bırakılması yanlış olduğundan söz konusu düzenlemenin teklif metninden çıkartılması konusunda tarafımızca verilen önerge kabul görmemiştir.

3.17 Teklifin 48. maddesinin değerlendirilmesi

Kanun teklifinin 48. maddesi;

"MADDE 48- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin başlığı "Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneği" şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve mevcut ikinci fıkrada yer alan "birinci fıkrada belirtilen ödenek" ibaresi "birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen ödenekler" şeklinde değiştirilmiştir.

"(2) Belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan belediyelere yardım ödeneğini, belediyelerin talebi üzerine kullanırmaya Cumhurbaşkanını yetkilidir."

hükümünü içermektedir.

Madde metnin gerekçesinde;

"Belediyelerin gördükleri hizmetler itibarıyla gerçekleştirilmesinde fayda görülen yatırım projelerinin desteklenmesi ve belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi için Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine belediyelere yardım ödeneği konulması öngörülmektedir"

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemeye benzer maddeler daha önceki yıllarda Merkezi Yönetim Bütçesi Kanunlarının ekindeki E cetvelinde yer almış, (2015 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanununa ek E cetvelinin 64, 2016 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanununa ek E cetvelinin 66, 2017 Merkezi Yönetim Bütçesi Kanununa ek E cetvelinin 63, bu maddeler Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesinin Kararları(6583 sayılı 2015 yılı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM.'nin 26.05.2016 tarih ve 2015/7E, 2016/47K sayılı kararı, 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 14.02.2018 tarih ve 2016/47E.2018/K sayılı kararı, 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile ilgili olarak AYM'nin 14.02.2018 tarih ve 2017/61 E., 2018/12 K. Sayılı kararı) ile iptal edilmiştir.

Eskiden Merkezi Bütçe Kanununa konulan maddelerle Maliye Bakanlığına verilen yetki bu kez Cumhurbaşkanlığındaki Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığına verilmektedir.

Belediyeler arasında ayrımcılık ve kayırmacılık uygulamalarının olduğu bu dönemde üstelik 2019 Mahalli seçimlerine 4 ay kala böylesi bir yetkinin Cumhurbaşkanlığına verilmesi anayasal bazı sakıncaları da içermektedir.

Bu düzenleme ile parti mensubiyeti bulunan Cumhurbaşkanı'nın, genel kriterlere göre belirlenen bütçe dışında belediyelere bütçe verebilmesi, belediyeler arasında bir ayrıma sebebiyet verebilecektir. Zira getirilen düzenlemeyle Cumhurbaşkanlığı tarafından verilebilecek bütçenin hangi kriterler ölçüt alınarak verileceği ortaya konulmamıştır. Belediyelerin ihtiyaç duyması halinde "yatırım nitelikli projelerinin" neler olabileceği, bu projelerin hangi alanlarda ne şekilde projelendirilmesi gerektiği gibi hususlara ilişkin hiçbir kriter düzenlemede yer almamaktadır. Bu durum anılan bütçeden yararlandırılma açısından Cumhurbaşkanı'nın mensubu olduğu partinin yönettiği belediyeler ile diğer partilerin yönettiği belediyeler arasında ayrıksı bir durum da yaratmaktadır. Bu itibarla söz konusu düzenleme, Anayasa'nın eşitlik ilkesini ve ayrımcılık yasağını düzenleyen madde 10'a aykırı uygulamalara da neden olabilecektir.

Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri ayrıntılı bir vaziyette tadat edilmiştir. Anayasa'nın 104. maddesinde "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir, Cumhurbaşkanına her konuda yetki verilebilir" denilmemektedir.

Bu düzenlemede yer alan hüküm Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkilerini de düzenleyen 104. maddesine aykırı bulunmaktadır.

3.17 Teklifin 49. maddesinin değerlendirilmesi

Kanun teklifinin 49. maddesi;

*"**MADDE 49-** 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.*

"(2) Yurt dışında meydana gelen afetler, acil durumlar ve insani krizler sonrasında uluslararası acil yardımların yapılması amacıyla, Başkanlık bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilir. Başkanlık bütçesine gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktarılarak kullanılacak bu kaynaktan, İçişleri Bakanlığınca uygun görülen hallerde, kamu kurum ve kuruluşları ile mahallî idarelerin hesaplarına da aktarma

yapılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları ile mahallî idareler de bu fıkrada belirtilen amaçlarda kullanılmak üzere Başkanlık hesabına aktarma yapabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile mahallî idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda izlenir. İhtiyaç halinde Cumhurbaşkanı kararıyla insani yardım kampanyası başlatılabilir. Yurt dışında meydana gelen afet ve acil durum hallerinde ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması amacıyla sınırlı olmak üzere bu hesaptan ve insani yardım kampanya hesaplarından yapılacak harcamalar, 5018 sayılı Kanun ile 4734 sayılı Kanun hükümlerine tabi değildir; aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesi ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin esas ve usuller, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

hükmünü taşımaktadır. Söz konusu fıkra hükümlerine benzeri düzenlemeler daha önceki yıllar Merkezi Bütçe Kanunlarına ekli E cetvelinde de yer almış, ancak bu düzenlemeler Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir.

Bu değişikliğin gerekçesi;

“Her yıl Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (E) cetvelinde uluslararası acil yardımların yapılmasına ilişkin olarak ödenek tefrik edilmekleyen, Anayasa Mahkemesinin 14/2/2018 tarihli ve 2017/61 E.-2018/12 K. sayılı kararı ile 2017 Yılı 6767 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (E) cetvelinin 82 nci sırasında yer alan hüküm, uluslararası acil yardım özel hesabından yapılan harcamaların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetim ve Kontrol Kanunundan muaf tutulmasının bütçe kanunu ile diğer kanunlarda açık ve zımni değişiklik yapılmaması ilkesine aykırılık taşıması sebebiyle iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin Kararında yer alan iptal gerekçesinden yola çıkarak, iptal edilen söz konusu düzenlemenin ilgili kanun olan 5902 sayılı Kanunda yer almasının uygun olması nedeniyle, sunulan teklifte Başkanlığın bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilmesi, özel hesaplardan ve insani yardım kampanya hesaplarından yapılacak olan harcamaların 4734 sayılı Kanun ile 5018 sayılı Kanundan muaf tutulması ve aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesi ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin esas ve usullerin, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi öngörülmektedir.”

şeklinde açıklanmaktadır.

Yapılan yeni düzenleme ile özel hesaptan yapılacak harcamaların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetim ve Kontrol Kanunundan muaf tutulmasının nedeni anlaşılabilir değildir.

Bu madde metninin tekliften çıkartılması yönünde verdiğimiz önerge kabul edilmemiştir.

3.18 Teklifin 50 ila 56. Maddelerinin ve teklife son anda ilave edilen 12. maddenin değerlendirilmesi

Teklifte yer alan 50 ila 56. maddeler, ile teklif metnine son anda verilen önerge ile eklenen 12.maddede yer alan düzenlemeler tamamen Dışişleri Bakanlığını ilgilendirmektedir.

Bunlar;

-Dışişleri Personelinin göreve giriş ve yükselme şartlarına ilişkin bazı düzenlemeler,

-Dışişleri Bakanlığında mali hizmet uzmanları ve merkez memurlarının yurtdışında görevlendirilmesi,

- Dışişleri Bakanlığı konsolosluk ve ihtisas memurlarına da yabancı dil bilgisi seviye tespit sınav sonuçlarına göre (a) seviyesinde yabancı dil tazminatı ödenmesi,

-Dışişleri Bakanlığında aile yardımı uygulamasına yurtdışı sözleşmeli personel ve ihtisas birimleri personelinin eklenmesinin sağlanması ve verilen eğitim yardımı miktarlarının da artırılması,

- Dışişleri Bakanlığının bazı dış temsilcilik gruplarında görev yapan personelin, teşvik ödeneklerinin artırılması,

-Görev yapılan ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalık ve can güvenliğini tehdit eden durumları nedeniyle mallarında zarar görülmesi ödenecek tazminat ve sair hükümlere ilişkin düzenlemenin Dışişleri Bakanlığı yurtdışı teşkilatında görevli tüm Türk uyruklu personeli kapsayacak biçimde genişletilmesi,

-Dışişleri Bakanlığının yurtdışı temsilcilikleri tarafından yerine getirilen vize başvuru işlemlerinde aracı firmaların hizmetinden yararlanılmasının sağlanması,

-Cumhurbaşkanı tarafından, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla

görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam etmesinin sağlanması,

konusunda kapsamlı mevzuat değişiklikleridir.

Bu mevzuat değişikliklerinin asıl komisyon sıfatıyla Dışişleri Komisyonunda tüm boyutlarıyla tartışılarak ele alınmadan, acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda "torba yasa" mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde yasalastırılma gayretini uygun bulmamaktayız.

Söz konusu maddelerden 56. madde ile; 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna bir madde eklenerek, Dışişleri Bakanlığı tarafından gerekli görülen durumlarda ve belirlenen ülkelerde, vize başvurularında azami üç yıl geçerli sözleşmelerle ve vize aracı hizmet bedelinin yüzde yirmisinin genel bütçeye aktarılması kaydıyla, vize aracı hizmeti sunacak kuruluş/firmalar Bakan onayıyla görevlendirilebilmesine olanak tanınmakta, buna ilişkin işlemlerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmaması sağlanmakta, buna ilişkin usul ve esasların Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirleneceği, alınacak payın genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilmesine ve bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine özel ödenek yazılmasına Cumhurbaşkanı yetkili kılınacağına dair düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu değişikliğin gerekçesi, "Vize işlemlerinin daha süratli sonuçlandırılabilmesi, bazı temsilciliklerimizin önünde yaşanan izdihamın ve bunun yarattığı güvenlik sorunlarının engellenmesi amacıyla vize başvuru işlemlerinde aracı firmaların hizmetinden yararlanılmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir. Ayrıca Dışişleri Bakanınca belirlenecek ülkelerde keza Dışişleri Bakanınca tespit edilecek şirketlerin sunacağı aracı hizmetten devlet bütçesine katkı sağlanması da hedeflenmiştir"

şeklinde açıklanmaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında konsolosluklarda ve elçiliklerdeki yığılmayı gidermek için bu tür bir uygulamaya gidileceği ifade olunmuştur.

Oysa uygulamada tercih edilen metod; özellikle güvenlik gerekçesiyle bu işlemlerin bizzat Dışişlerinin yurtdışındaki temsilciliklerinde bizzat yapılmasıdır. Çünkü güvenlik kaygısıyla bu konudaki işlemlerin bizzat ilgili ülkenin Dış temsilcilikleri

tarafından yapılması tercih edilmektedir. Örneğin; ABD vize uygulamalarını bizzat kendi yurtdışı ofislerinde kendi dışişleri elemanları tarafından yerine getirmektedir.

Ayrıca bu işe ilişkin hizmetlerde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmamasının nedeni anlaşılammamaktadır. Bu konu firma tercihinde suistimale açık unsurlar içermektedir.

Bu tür muafiyet ve istisna uygulamaları ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını engellemektedir.

Bir diğer husus bu firmaların nasıl ve kimler tarafından denetleneceğine dair bir belirleme madde metninde yer almamaktadır.

Yukarıda sayılan nedenlerle bu maddenin teklif metninden çıkartılması yönünde verdiğimiz önerge kabul görmemiştir.

Teklif komisyon çalışmaları sırasında verilen önerge ile eklenen 12. madde;

“MADDE 12- 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Cumhurbaşkanı tarafından, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam eder.”

hükümünü taşımaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Cumhurbaşkanı tarafından dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanının Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam edeceği öngörülmektedir”

açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu maddenin aniden Komisyon gündemine taşınarak yasalaştırılmak istenilmesinin nedeni anlaşılammıştır. Söz konusu maddenin kapsamına girenlerin kimler olduğu konusundaki sorularımız da yanıtız kalmıştır.

Söz konusu değışikliğin nedeni konusunda yöneltlen ısrarlı sorulara da tatminkar cevaplar alınammıştır.

Dışışleri ve devlet geleneğimize de aykırı bulunan söz konusu düzenlemenin , acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda “torba yasa” mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde yasalaştırılma gayretini uygun bulmamaktayız.

3.19 Teklifin 58. maddesinin değeriendirilmesi

Tekliin 58. maddesi;

“MADDE 58- 26/1/2011 tarihli ve 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değıştirilmiştir.

“(3) Banka, Genel Kurul tarafından onanan bilançooya göre ortaya çıkan safi kârın yüzde ellibirini; yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm uygulamaları, harita, imar planı, altyapı ve üst yapı projeleri ve bu projelerin yapım işlerinin finansmanı, il özel idareleri tarafından yerine getirilen, köylerin teknik ve sosyal altyapı hizmetlerinin finansmanı veya finansmandan doğan faizin desteklenmesinde hibe olarak kullanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

“(7) 5411 sayılı Kanuna aykırı olmamak kaydıyla Banka gelir temin etmek amacıyla; yurt dışında doğrudan veya ortaklıklar aracılığıyla proje geliştirebilir, yenilenebilir enerji, şehir planlama, mimarlık, mühendislik ve müşavirlik hizmetleri, altyapı ve üst yapı uygulamaları yapabilir veya yaptırabilir.”

hükümünü içermektedir.

Teklif metninin gerekçesinde “Banka safi kârının yüzde elli birinin, nüfus ve altyapı sektörü kıstası olmadan yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm, altyapı ve üst yapı projelerinin finansmanında hibe ve gerektiğinde faiz desteği şeklinde

kullanılabilmesinin, gerektiğinde bu kıstasların kanun yerine ilgili yönetmelikle belirlenebilmesinin önü açılmaktadır.” denilmektedir.

Kanunda yapılan bu değişikliklerle banka adeta inşaat bataklığına çekilmektedir.

İller bankasından kaynak aktarımında nüfus kıstası ve il özel idaresi şartının kaldırıldığı anlaşılmaktadır. Bankanın yerel yönetimlerin her türlü inşaat projesine hiçbir kriter konulmadan, kaynak aktarmasına olanak sağlanmaktadır. Hatta doğrudan proje yapacağı ve proje yapanlara ortak olmasına yönelik destekler sağlanmaktadır. Ayrıca bu kaynaklar yurtdışındaki inşaat ortaklıkları için de kullanılabilir.

Dolayısıyla il özel idarelerinin sorumluluğundaki geliri olmayan köyler ile küçük belediyelerin altyapı/üstyapı projelerine, özellikle sulama gibi yatırımlara destek sağlamak amacı olan İller Bankası, bir müteahhit bankasına, inşaat şirketine çevrilmek istenilmektedir.

AKP’li belediyelerin şu an mali açıdan çok zor duruma düşmüş oldukları bilinmektedir. Yerel seçimler öncesi İller Bankasından seçim sonucunu değiştirme amacıyla bu tür destekler alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Teklif metninde yer alan bu madde değişikliği ile İller Bankası kaynakları beton sektörüne gömülecektir.

Söz konusu maddenin yukarıda belirtilen gerekçelerle teklif metninden çıkartılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

3.20 Teklifin 63. maddesinin değerlendirilmesi

Tekliin 63. maddesi;

*“**MADDE 63-** 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlık” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.”*

hükümünü içermektedir.

Madde gerekçesinde;

“Bakanlık kelimesi ile anlam karmaşası yaşanmaması için bakanlığın ismi net bir şekilde ifade edilmiş ve TCDD yatırımlarının finansmanının Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinden karşılanması amaçlanmıştır.”

açıklaması yer almaktadır.

Ancak, 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun tanımlar başlıklı 2. maddesinde, bu kanun uygulamasında Bakanlık ifadesinin Ulaştırma Denizcilik Haberleşme Bakanlığı olduğu açıkça belirtilmesine rağmen, kanun teklifindeki madde gerekçesinin yukarıdaki şekilde düzenlenmesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının ilgili yatırımlarının Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden sermaye transferi yoluyla finanse edilmesi, böylece kuruluşa yapılacak sermaye aktarımlarının sağlıklı bir şekilde takibinin yapılması, bütçe nakit yönetiminde etkinliğin sağlanması ve sermaye aktarımlarının diğer KİT'lerde olduğu gibi Hazine ve Maliye Bakanlığınca tek elden koordine edilmesi ve yürütülmesi amacıyla bu düzenlemenin yapıldığı ifade edilmiştir.

Demir yollarının fonksiyonel olarak devlet hizmetleri bakımından ulaştırmayla ilgili olduğu, ulaştırmayla ilgili bir görevin devletin gelir ve giderleriyle ilgili olan, fonksiyonel olarak ilgisiz Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlanmasının devlet hizmetlerinde etkinlik, verimlilik ilkeleriyle bağdaşmayacağı gerekçesiyle söz konusu maddenin teklif metninden çıkartılması için verdiğimiz önerge kabul edilmemiştir.

3.21 Teklifin 65. maddesinin değerlendirilmesi

Tekliin 65. maddesi;

MADDE 65- 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında, terfileri 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu hükümlerine tabi olan personelin;

a) Kısa süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/5'i ila 1/4'ü,

b) Uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/3'ü ila 1/2'si,

kesilir.”

hükümünü içermektedir.

Madde gerekçesinde;

“Bu kapsamda, kısa süreli durdurma ve uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren disiplinsizlikleri işleyen subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler bakımından söz konusu disiplinsizliğin cezasının aylıktan kesme cezası olarak uygulanmasının sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.”

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, madde gerekçesinde yer alan açıklamalar ile teklif sahibi milletvekilinin ve konuya ilişkin bürokratların açıklamaları arasında çelişkiler bulunduğu, maddenin redaksiyon zaafı da içerdiği dikkate alınarak tarafımızca verilen önerge ile söz konusu maddenin tekliften çıkarılarak, asıl komisyonunda daha detaylı görüşülerek yasalaştırılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli kolluk kuvvetlerinin atama ve özlük haklarını ilgilendiren söz konusu düzenlemenin acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda “torba yasa” mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde yasalaştırılma gayretini uygun bulmamaktayız.

3.22 Teklifin 66. maddesinin değerlendirilmesi

Teklif komisyon çalışmaları sırasında verilen önerge ile eklenen bu madde ile; 11/5/2018 tarih ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında borçlarını yapılandıran ancak, kanun hükümlerine göre ödeme yapmayarak kanundan yararlanma hakkını kaybeden borçlulara borçlarını ödemedeki yeni bir imkân verilmektedir.

Söz konusu teklif maddesinin görüşülmesi sırasında, mevcut iktidarın son yıllarda çok sayıda vergi ve prim alacaklarının yapılandırılması adı altında yaptığı düzenlemelerin olumlu bir sonuç vermediği, özellikle son dönemde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle taksit ödemelerinde ciddi sıkıntılar yaşandığı, 7143 sayılı Kanun uygulaması nedeniyle Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine 5 milyon 950 bin 136 mükellefin başvuruda bulunduğu, 70 milyar TL'nin yapılandırıldığı, . 2 milyon 459 bin 214 kişinin yapılandırma şartlarını bozduğu, 13.3 milyar TL tahsilat yapılabildiği, Sosyal

Güvenlik Kurumuna da 1 milyon 270 bin 402 kişinin başvurduğu, 43,4 milyar TL.'nin yapılandırıldığı. 562 bin kişinin yapılandırma şartlarını ihlal ettiği, 3.2 milyar TL. tahsilat yapılabildiği öğrenilmiştir.

7143 sayılı Kanunun uygulama sonuçları Türkiye'de ekonomik krizin varlığını teyit etmektedir.

Ekonomik krizin sebepleri hem 16 yıllık iktidarın yanlışlıklarından hem de küresel gelişmelerden, ayrıca bu gelişmelerin iktidar tarafından yanlış değerlendirilip gerekli tedbirlerin zamanında alınmamasından kaynaklanmaktadır.

Türkiye'deki ekonomik kriz, bu krizi açıkça kabul etmeyen, adını koymayan ve bu yüzden de gerekli gerçekçi tedbirleri almayan bir iktidar anlayışı nedeniyle her geçen gün derinleşmektedir.

Ekonomi yönetimi, krizin peşinden koşarak, siyaseten kendisi açısından en az maliyetli olan seçenekleri uygulamaya çalışsa da, yapısal krizi ekonomi yönetimini önüne katıp sürüklemektedir.

AKP iktidarı krizle değil, krizin sonuçlarıyla mücadele stratejisini benimsemiştir

3.23 Teklifin 67. maddesinin değerlendirilmesi

Tekliin 67. maddesi;

"MADDE 67- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Sosyal Hizmetler Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde, aynı fıkrada yer alan "20.000" ibaresi "25.000" şeklinde, "üç" ibaresi "dört" şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan "Bakanlık" ibareleri "Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan "defaten" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

"Türk vatandaşlarının yurt içinde konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına Devlet katkısı ödenebilir; ödenecek Devlet katkısı sadece bir konut edinimi ile sınırlı olup, katılımcı bazında bu hesaplarda biriken toplam tutarın yüzde 25'ini geçemez."

hükümünü içermektedir.

Madde gerekçesinde;

“Konut hesabı uygulamasının daha etkin ve tasarrufları artırıcı bir sistem haline getirilmesine yönelik değişiklik yapılmış, sistemin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uygulanması ve yürütülmesi gerektiği ifade edilmiştir.”

açıklaması yer almaktadır.

İlk defa konut alacak vatandaşlarımız için söz konusu madde metninde yer alan devlet katkısının miktarının artırılması yönündeki önergemiz kabul görmemiştir.

3.24 Teklifin 68. maddesinin değerlendirilmesi

Tekliin 68. maddesi;

“MADDE 68- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Cumhurbaşkanınca yapımının üstlenilmesine karar verilen teleferik, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin Bakanlıkça yapımının tamamlanmasından sonra, Bakanlık bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları dışında bir kuruluşa mülkiyetinin maliyet bedeli üzerinden devri düzenlenecek protokoller ile gerçekleştirilir. Ancak proje, projenin tümü tamamlanmadan önce işletmeye açılacak durumda ise düzenlenecek protokoller ile mülkiyet devrine kadar işletmenin devri ile hizmete açılabilir. Devralan kuruluş, merkezi yönetim bütçesinden karşılanan ve/veya karşılanacak olan toplam proje maliyet bedelini, mülkiyet ve/veya işletme devir tarihinden itibaren bu bedelin ifa tarihine kadar her ay ilgili belediyenin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan Cumhurbaşkanınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan kesinti tutarının Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ilgili hesaba aktarılmasıyla öder. Devralan kuruluşun belediye bağlı idaresi, belediye bağlı idaresinin ve/veya belediyenin sermaye payına sahip olduğu şirket olması halinde ilgili belediye, yükümlülüklerin yerine getirilmesinden devralan kuruluş ile birlikte müteselsilen sorumludur. Vadesinde kısmen veya tamamen ödenmeyen taksit tutarlarının tahakkuk eden gecikme zammıyla birlikte vade tarihinden itibaren yirmi beş iş günü içerisinde ödenmemesi halinde bu tutarlar için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin diğer usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.”

hükmünü içermektedir.

Madde gerekçesinde;

“655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinde metro, şehir içi raylı ulaşım sistemleri ve benzeri projeler nedeniyle merkezi hükümet tarafından yapılan harcamaların tahsili mülkiyet devri şartına bağlanmıştır. Ancak uygulamada belediyeler işletmeyi devralmakta, gelir elde etmeye başlamakta ancak mülkiyeti devri yapılmamaktadır. Bu nedenle herhangi bir hasılat payı aktarımı gerçekleştirilememektedir. Söz konusu düzenleme ile, anılan projelerden kaynaklanan tahsilatın başlama sürecinin, mülkiyet devri şartı yerine işletme devrinin yapılması şartına bağlanması ve fiili uygulamaya uygun bir düzenleme yapılması öngörülmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Kanun teklifinin 68'inci maddesiyle merkezi yönetim tarafından belediye sınırları içerisinde belediyelerin görev alanlarında kalan teleferik, metro ve şehir içi raylı sistem gibi yatırımların maliyet bedeli üzerinden mülkiyet devir şartı gerekmeksizin. düzenlenecek protokollerle yerel yönetimlere devredilmesine imkân sağlamaktadır.

Ayrıca merkezi yönetim bütçesinden yerel yönetimler için yapılan metro ve raylı sistemlerin devir sonrasında bu bedellerin belediye paylarından mahsup edilerek tahsiline ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanlığı tarafından düzenleneceği teklif edilmektedir.

Belediyeler arasında ayırımcılık ve kayırmacılık uygulamalarının olduğu bu dönemde üstelik 2019 Mahalli seçimlerine 4 ay kala böylesi bir yetkinin Cumhurbaşkanlığına verilmesi anayasal açıdan bazı sakıncaları da içermektedir.

Bu düzenleme ile parti mensubiyeti bulunan Cumhurbaşkanlığı'nın, herhangi bir kritere tabi olmaksızın belediyeler açısından kesinti tutarlarını belirleme yetkisi verilmektedir. Zira getirilen düzenlemede Cumhurbaşkanlığı tarafından karar verilecek kesinti oranının hangi kriterler ölçüt alınarak tespit edileceği ortaya konulmamıştır.. Bu durum Cumhurbaşkanının mensubu olduğu partinin yönettiği belediyeler ile diğer partilerin yönettiği belediyeler arasında ayrık bir durum da yaratabilecektir. Bu itibarla

söz konusu düzenleme, Anayasa'nın eşitlik ilkesini ve ayrımcılık yasağını düzenleyen madde 10'a aykırı uygulamalara da neden olabilecektir.

Anayasa'nın 104. maddesinde Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri ayrıntılı bir vaziyette tadat edilmiştir. Anayasa'nın 104. maddesinde "Cumhurbaşkanı her konuda yetkilidir, Cumhurbaşkanına her konuda yetki verilebilir" denilmemektedir.

Bu düzenlemede yer alan hüküm Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini de düzenleyen 104. maddesine aykırı bulunmaktadır.

Muhalefet partilerinin bu kapsamdaki belediyelerinin seçimleri kazanması durumunda gelir paylarının yüksek tutulması suretiyle çalıştırılmamasına ve başarısız yapılmasına neden olabileceği ve keyfi ve subjektif kullanmaya elverişli olduğundan söz konusu düzenlemenin ikinci bölümünün madde metninden çıkartılması yönünde verdiğimiz önerge kabul edilmemiştir.

3.25 Teklif metninin original halinden çıkarılan 63 ve 66. maddelerin değerlendirilmesi

Teklif metninden çıkartılan 63.madde ile; 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununa aşağıdaki madde eklenmekte, 6102 sayılı Kanunun 195 inci maddesi hükümleri çerçevesinde şirketler topluluğunu oluşturan şirketler için, uygulanacak faiz ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak davranmak şartı ile birbirlerine ödünç para verebilme olanağı getirilmekte idi.

Düzenlemenin gerekçesi;" İlgili kanuna yapılan ekleme ile tacir tüzel kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık ilişkisi içinde buldukları diğer tüzel kişilere ödünç para vermesi halinde suç isnadı ile karşılaşmasının önüne geçilmesi ve bu mahiyetteki ödünç para verme işlerinin yapılabilmesi amaçlanmaktadır." şeklinde açıklanmaktadır.

Söz konusu düzenleme ile bu konumda bulunan şirketler için kredi açma olanağı getirdiğinden, piyasanın denetimsizliğine de yol açacağından bu maddenin teklif metninden çıkartılması için verilen önergemiz çoğunluk partisinin aynı yöndeki önergesiyle birlikte oylanarak kabul edilmiştir.

Teklif metninden çıkartılan 66.madde ile 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye madde eklenerek, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin, yıllık genel yatırım ve finansman programında yer alan hedefler ile uyumlu olmak kaydıyla birbirlerine ödünç para verebilmelerine olanak tanınmakta, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirleneceği hükme bağlanmakta idi.

Maddenin gerekçesinde; "Teşebbüslerin birbirlerine ödünç para verirken yıllık genel yatırım ve finansman programında yer alan hedefler ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre hareket etmesi amaçlanmıştır." açıklaması yer almakta idi.

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun düzenlemelerine göre kamu iktisadi teşebbüslerinin nakit kaynakları da tek hazine kurumlar hesabı kapsamında bulunmasına rağmen Kamu İktisadi Teşebbüslerini biri birine ödünç para vermeye teşvik eden söz konusu düzenlemenin gereksizliği gerekçe gösterilerek, bu maddenin teklif metninden çıkartılması için verilen önergemiz çoğunluk partisinin aynı yöndeki önergesiyle birlikte oylanarak kabul edilmiştir.

3.26Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekillerce Ek madde ihdasını isteyen 3 adet red edilen önergenin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından teklif metnine 3 adet maddenin eklenmesi yönünde verilen önergeler kabul edilmemiştir.

Bu önergelerden birincisi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında bulunan Öğretmenler, Emniyet Hizmetleri Sınıfında bulunan emniyet mensupları(polisler ve emniyet müdürleri), Din Hizmetleri Sınıfında görev yapan En az dört yıllık yüksek öğrenimi bitiren din görevlileri için mevcut durumda öngörülen 3000 ek gösterge rakamının 3600 olarak değiştirilmesi ve söz konusu gösterge değişikliğinden bu unvanlarda görev yapan personelin emeklilerinin de yararlanmasını öngören düzenlemedir.

Bu önergelerden ikincisi; 14.07.1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 7'nci sırasının değiştirilerek makam tazminatı alamayan Petrol Ofisi AŞ, PTT, Devlet Malzeme Ofisi, Devlet Demiryolları gibi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Bölge Müdürlerinin emeklilerinin durumlarının düzeltilmesi ile ilgili düzenlemedir.

Bu önergelerden üçüncüsü; 4/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "X- YARDIMCI HİZMETLER SINIFI" başlıklı bendinin, başlığı ile birlikte madde metninden çıkarılması, ve Yardımcı Hizmetler Kadrosunda görev yapanların Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından geçerli olmak üzere ve başka bir işleme gerek kalmaksızın, aynı dereceyle Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dâhil Memur unvanlı kadrolara atanmasının sağlanması ile ilgili düzenlemedir.

Üç önerge de komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. Partinin milletvekillerinin oylarıyla red edilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'nci bölümde açıklanan nedenlerle bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması, 2'nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelerine ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 3'ncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Abdullatif Şener</i>	<i>Mehmet Bekaroğlu</i>
Ankara	Konya	İstanbul
<i>Kamil Okyay Sındır</i>	<i>Emine Gülizar Emecan</i>	<i>Cavit Arı</i>
İzmir	İstanbul	Antalya
	<i>Süleyman Girgin</i>	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

2/1369 Esas Numaralı Vergi Kanunları İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşığıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

Usul Açısından Değerlendirme

Komisyonomuzda görüştüğümüz 2/1369 esas numaralı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" yasama literatürüne AKP döneminde giren ve AKP'nin 16 yıllık iktidarı döneminde yasama ciddiyetini ayaklar altına alan, Plan ve Bütçe Komisyonu'nun ihtisas alanına girmeyen çok sayıda farklı düzenlemeyi içeren bir torba teklif şeklindedir. Komisyon görüşmelerinin sonlanmasından sonra kanun teklifinin son halinde teklife "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" isminin verildiği görüldü. Bir anlamıyla hazırlanırken isim bulunamayan teklif, görüşüldükten sonra isimlendirilmiş oldu.

Teklifte tali komisyon olarak belirtilen Dışişleri Komisyonu ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olduğu yazılmıştır. Ancak maddelerin içeriğine baktığımız zaman başka ihtisas komisyonlarını da ilgilendiren birçok madde bir araya getirilerek oluşturulan bu torba teklif, çalışmaların özenli yapılmasını engellemekte ve mevcut sorunlara yenilerinin eklenmesine sebep olmaktadır.

Bugüne kadar torba düzenlemelere dair komisyondaki itirazlarımız, kamuoyundaki tepkiler ve torba yasaların uygulamada yarattığı sorunlardan ötürü, AKP'nin torba düzenlemeler yapmayacağı defalarca kez açıklanmıştır. Ancak mevcut teklif ile yeniden yasama faaliyetini ayaklar altına alan birçok farklı düzenlemeyi içeren, ilgili ihtisas komisyonlarından hiçbir görüş alınmadan, bütün itirazlarımıza rağmen, bu torba teklif görüşülmüş oldu.

Dolayısıyla, getirilen torba teklif ile yapılan değişiklikler, ilgili ihtisas komisyonlarında teknik çalışmalar yapılarak komisyonomuza getirilen düzenlemeler değildir. Bu durum, kanun yapıcı olarak yaptığımız yasama faaliyetlerinin ruhuna uygun olmamakla birlikte, yasama organı olarak topluma karşı üstlendiğimiz ağır sorumluluk ile de bağdaşmamaktadır. Zira özellikle AKP döneminde yasama faaliyetlerinin ciddiyetine denk düşmeyen "torba kanun" mantığıyla yapılan yasama faaliyetleri sonucunda, idarede oldukça yanlış uygulamalar ortaya çıkmış ve bu yanlışları düzeltmek için yeniden bir yasa yapma zorunluluğu çok kısa sürede parlamentonun gündemine gelmiştir. Yapısal olmayan ve ciddiyetten uzak bu palyatif yaklaşımlar mevcut sorunların derinleşmesine ve yeni sorun alanlarının türemesine neden olmuştur.

Bugün önümüzdeki torba teklif de, yine benzer şekilde birçok sorunu ortaya çıkaracak düzenlemeleri, ilgili hiçbir komisyonda detaylı incelemeden, meclisi itibarsızlaştırarak AKP

tarafından alelacele yasalaştırma mantığını taşımaktadır. Bu durum, yasa yapıcı olarak bizlerin de, toplumsal yaşama dair kanunları yaparken ciddi yanlışların içerisine sürüklemektedir.

Torba teklifin önceki dönemlerden farklı olarak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi olarak isimlendirilen mevcut sistemin AKP tarafından inşa edilme çabası ile de çalışmaktadır. AKP mevcut sistemi anlatırken meclis çalışmaları ile Cumhurbaşkanlığı çalışmalarının birbirinden ayrılacağı yönündeydi. Diğer bir taraftan eskiden var olan Bakanlar Kurulu şu anda Cumhurbaşkanı'na bağlı olduğu için Bakanlar veya Bakanlıkların da meclis işleyişinden bağımsız olması planlanmıştı. Ancak 2/1369 esas sayılı torba teklifin nasıl hazırlandığını komisyon aşamasında *birinci parti tarafından bakanlıklar dolaşılarak görüş alındığı* ifadesi bir anlamıyla Cumhurbaşkanlığı Sisteminin çöküşünün itirafı niteliğindedir. Ayrıca bakanlıkların gezilmesinin ifadesi torba kavramının çorbaya dönüştüğünün de itirafıdır.

Getirilen Teklife Dair Genel Değerlendirme

Komisyonunda görüşülmek üzere dağıtılan torba teklifin genel gerekçe kısmına baktığımızda aslında gerekçelendirilemeyen ve birbirinden bağımsız kanunların nasıl birleştirilemediğini görmüş olduk. Yani bir anlamıyla bakanlıklar gezilerek oluşturulan ancak gerekçe yazma işinde hepsini aynı torbada değerlendirmekte nasıl zorlanıldığı çok açıkça görülmektedir. Bu durum bile torba tekliflerin yapılmaması gerektiğini net bir şekilde gözlemlemekteyiz.

Daha önce sürdürülen dev bir yanlışın içine birkaç doğru koyarak yanlışın temize çekme anlayışını bu torba teklifte de görmekteyiz. 71 madde olarak gelen ve bazı değişiklikler yapıldıktan sonra komisyondan yine 71 madde olarak çıkan teklifin içinde dış hekimliklerinin borçlarının geçici olarak üstlenilmesi veya işsizlik sigortasında kısmi düzeltmeler içeren maddelerde eklenerek bir anlamıyla arka planda yapılmak istenen, geçici çözüm gibi görünen yanlışlıkların üstü örtülmeye çalışılmaktadır.

Teklifin diğer bir garabeti ise daha fazla merkezileşmenin sağlanmak istenmesidir. Dünyanın birçok yerinde yerel dinamiklere yetki devri ile demokrasinin işlevselliği arttırılmaya çalışıldığı bir dönemde daha fazla merkezileşmeye çalışma, daha fazla otoriterleşmenin itirafı niteliğindedir. Belediyelerin yatırım projelerinin onayının Cumhurbaşkanına veriliyor olması otoriterleşme yerine tek adam yönetimine doğru gidildiğinin en net göstergelerinden biridir. Yaklaşan yerel seçimler öncesi muhalefetin elini zayıflatmaya çalışan bir anlayıştır.

Belediyelerin bütçelerinden idari kararlarına kadar oldukça geniş bir yelpazede yetkilerini arttırmak katılımcı demokrasinin en önemli şartlarından biri iken, bazı yetkilerin Bakanlıklara bazı yetkilerin ise doğrudan bir kişiye bağlanması son derece sorunlu bir yaklaşımın dışı vurusudur. Su, altyapı-kanalizasyon hizmetleri, çocuk bakımı, kadın merkezleri veya şehirlerin herhangi bir alan ile ilgili alan ile ilgili hizmetlerin yerelde olması gerekirken tam tersine adım atılması kabul edilemez bir durumdur. Partimizin bileşeni olan DBP belediyelerinin bu konuda kendi üstünde olan yetkileri bile halk ile paylaşması ve ortaklaşması ülkenin belediyeçilik bakış açısına bir anlamıyla ufuk katmıştı. Ancak kayyum atamaları ile bu kazanımlar yok edilirken, şimdi de gelecek dönemler açısından yerelin özgünlüğünün görülmediği ve dikkate alınmadığını gösteren bir düzenleme yapılmak istenmektedir. Biz gerek merkezi yönetimin gerekse yerel yönetimin emek alanından ekonomi alanına, ekoloji konusundan altyapı çalışmalarına ve tüm bunlarla iç içe olan cinsiyet eşitliği bakış açısı ile radikal demokrasinin güçlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Radikal demokrasi, toplumun bütün kesimlerinin yatay ve eşitlikçi bir biçimde iş bölümünü sağlayan karar alma mekanizmaları ile yaşamın kendisini gören modeldir. Bu modelin tersi ise daha fazla otoriterleşme ve teklilik inşasıdır. Yerel yönetimlere dair yapılmak istenen anlayış aynı zamanda toplumsal dinamiklerin tanınmaması anlamına gelmektedir.

Merkezileşme üzerinden otoriterleşmeye başka bir örnek ise para yönetimi konusundadır. Hali hazırda yasa yapıcı bir yerde bulunan Cumhurbaşkanı ekonomi yönetiminin başına yani Hazine ve Maliye Bakanlığına Berat Albayrak atanarak ekonomi konusunda olabildiğince merkezi bir yerde bulunuyordu. Üstelik ekonomi konusundaki başka bir nokta ise Varlık Fonu'nun kurulması vardır. Varlık Fonu'nun mevcut yönetim kurulu başkanı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, başkan vekili ise Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'tır. Ancak para yönetimi konusunda tüm bu merkezileşmeler dışında şimdi de Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi kurulmak isteniyor. Bu komitenin kurulmasının diğer konulardan farklı bir tarafı vardır. Bir süredir söylenen söze uydurulan kanunlar, bu komite de ortaya çıktığı üzere söylenmeden kurulup sonra kanunu buna uydurma girişimi vardır. Komisyon görüşmeleri sırasında Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın attığı bir tweet ile bu komitenin zaten kurulmuş olduğu ve ikinci toplantısını yaptığı öğrenilmiş oldu. Tek insan inşası açısından yeni bir uygulama ile karşı karşıya bulunuyoruz. Yani dünya otoriterleşme

inşaları açısından AKP yeni bir yöntem bulmuş durumdadır. Demokrasinin geliştirilmesi yerine otoriterleşmenin tesisine dair fikir üreten bir anlayış ile karşı karşıya bulunmaktayız.

Neredeyse her torba yasada karşılaştığımız sermayeye teşvik/peşkeş bu teklifte de yer almaktadır. 2017 ve 2018 yıllarında yapılan imalat sanayii yatırımları için Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan yatırım teşviklerinden daha yüksek oranlarında faydalanılmasına imkân veren ilgili maddenin 2019 yılında da devam etmesi öngörülmektedir. Üstelik bu kanunun da uzatma yetkisi Cumhurbaşkanına veriliyor.

Kurumlar vergisi dışında yandaşa daha fazla ihale verilmesinin önünü açan bir düzenleme de Kamu İhale Kurumundan muaf tutulacak işlerdir. Yurt dışında yapılacak yardımlar için ihaleler, İhale Kanunu dışına alınarak yandaşa daha fazla peşkeşin önü açılmaktadır.

Türkiye'deki ekonomik, siyasi ve toplumsal krizler derinleşti. Zengin daha fazla zenginleşti, Türkiye halkları ise daha fazla yoksullaştı. Yetki tek elde toplandıkça, Türkiye halkları demokrasiden ve özgürlüklerden uzaklaştı. Kamunun kaynakları yoksula, emekliye, engelliye harcanmak yerine israfa ve silaha harcandı. 2008 krizi sonrası, krizden çıkabilmek için özellikle de "Merkez Ekonomiler"deki merkez bankalarınca büyük çapta genişletici para politikaları uygulandı. Uygulanan parasal bollaştırma (düşük faiz, bol para) bir yandan ekonomilerde canlılık yaratırken, diğer yandan büyük bir küresel borsa balonunun oluşmasına neden oldu. Ciddi bir siyasi kriz ve ekonomik krizin içinden yani bir türbülansın içinden geçmekteyiz. Fakat AKP hükümetleri ısrarla bir arada yaşamı, gelir bölüşümünde adaleti amaçlayacak çalışmalar yerine palyatif tekliflerle krizlerin büyümesine neden olunmuştur. Rekor sayıda maddelerle torba yasalar hazırlanarak, bir yılda birden fazla vergi afları getirilerek, sermayeye süreklileşen teşvikler/peşkeşler verilerek ve kriz derinleştirilmektedir. Ancak unutmamız gerekir ki içinde bulunduğumuz krizin karakteri önceliklerden çok daha ağır ve çok daha derin sonuçlara neden olmaktadır. AKP iktidarı, krizin faturasını emekçilere ödetebilmek, krizin harekete geçirebileceği toplumsal muhalefet dinamiklerini de etkisiz hale getirebilmek için rejimi hızla otoriterleştirmektedir. Özellikle 2016 yılından bu yana rejim ile ilgili olarak yapılan değişiklikler bunun bir göstergesidir.

1999 depreminde geçici olarak getirildiği açılanan ÖTV’de bugüne kadar yaklaşık 64 milyar TL biriktiği öngörülmektedir. Lüks tüketim için getirilen ancak elmas, yat gibi ürünlerde ÖTV’yi kaldıran AKP tırnak makası, traş köpüğü gibi ürünlerde uygulamaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde uygulanan ÖTV, Türkiye’de bambaşka bir amaç için kullanılmaktadır. Deprem döneminde getirilen ÖTV’den deprem zararlarına ne kadar para harcadığı bilinmemektedir. Bu kısa ÖTV arka plan bilgisi ile yine dönemsel bir düzenleme getirilmektedir. Nükleer riskler için DASK üzerinden zararların karşılanması için bir düzenleme yapılıyor. Bu madde nükleer riskler için ne kadar riskli olduğunun en açık itirafıdır. Ancak bilinmeyen şey nükleer bir felaketin yaşanması durumunda zarar giderme kavramı çok hafif kalacaktır.

Teklifteki önemli olan diğer bir yanlış uygulama ise Anayasa’ya uygunluk konusunda takınılan vahim durumdur. Komisyon aşamasında da ciddi tartışmalara neden olan 7’inci, 22’inci, 33’üncü, 38’inci, 42’inci, 60’uncu maddelerin anayasa ile çelişkili olduğu dolayısı ile bu maddelere ilişkin çalışmaların teklif sahibi tarafından geri çekilmesi gerektiği tartışmaları komisyon başkanı ve teklif sahibi vekil tarafından dikkate alınmamıştır. Anayasalar bir ülkenin en üst bağlayıcı metinleridir. Anayasa dışında tüm kanunların anayasanın ilkeleri dikkate alınarak hazırlanmak zorundadır. Ancak bu konuda da bir oldu-bitti manzarası ile karşı karşıya bulunmaktayız.

Maddeler Dair Değerlendirmeler

3. Madde ile Varlık finansmanı fonları, sermaye piyasalarında banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna tutuluyor. Yani yine sermayeye vergi muafiyeti getiriliyor. Ekonomik krizden kurtulmak için halka kemer sıkma telkininde bulunan, işçilerin, emeklilerin, emekçilerin ekonomik kriz karşısında zarar görmesine dair önlemler almayan iktidar, sermaye sınıfını sahiplenerek, bu sınıfa yeni karlar yaratmak ve kaynağını da halktan almak istemektedir.

4. Madde ile Türk Hava Kurumu ve sivil havacılıktaki pilot ve kabin memurlarının gelir vergisi istisnasının oranına bile Cumhurbaşkanı’nın karar vermesine olanak tanınıyor. Söz konusu istisnaya karar verilmesinde baştan sona Cumhurbaşkanı’nın görevlendirilmesi,

yürütme erkine tanınan süper yetkidir. Söz konusu madde hem vergi meselesinin sürekli olarak “istisna”lar üzerinden işlenmesine hem de Cumhurbaşkanına aşırı yetki verilmesine dair eleştirilerin konusudur. Cumhurbaşkanının diğer erkler karşısında güçlenmesinin bir yansıması olarak Cumhurbaşkanı artık ülkedeki kabin memurlarından toplam da yaşama dair her konuda mutlak yetki sahibi edilmek istenmektedir. Uçuş görevlilerinin vergi istisnasının oranlarını Cumhurbaşkanınca neden belirleneceği ve belirlenirken hangi kriterleri esas alacağı konusu dahi muğlaktır. Yani söz konusu durum tamamıyla Cumhurbaşkanının insafına bırakılmaktadır.

12. Madde ile 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklikte “Cumhurbaşkanı tarafından, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam eder.” denilmiştir. Böylece Cumhurbaşkanı istediği kişiye büyükelçi unvanı vererek diplomatik koruma sağlayabilir. Bu durumda Cumhurbaşkanı hukukun üstünde konumlanarak istediği kişiyi hukukun bağlayıcılığı kapsamından çıkarabilir.

15. Madde ile 2809 sayılı Kanunun ek 178 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” ibareleri “Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir. Bir üniversitenin isminin başına “İslam” ibaresinin konulması ve sonrasında Bilim ve Teknoloji kelimelerinin konulması bilim ile teolojinin birbirine karıştırılmasıdır. Oysaki her biri ayrı alanların konusudur. Dolayısıyla sırf siyasi rant tahvil edebilmek için yapılan bu değişiklik murat edilen sonucu getirmeyecektir.

16. Madde ile 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir. “EK MADDE 199-Mevzuatta Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesine yapılan atıflar Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesine, İstanbul Bilim Üniversitesine yapılan atıflar Demiroğlu Bilim Üniversitesine yapılmış sayılır.” Bir üniversitenin isminin başına “İslam” ibaresinin konulması ve sonrasında Bilim ve Teknoloji kelimelerinin konulması bilim ile teolojinin birbirine karıştırılmasıdır. Oysaki, her biri ayrı alanların konusudur. Dolayısıyla sırf siyasi rant tahvil edebilmek için yapılan bu değişiklik murat edilen sonucu getirmeyecektir.

17. Madde ile 2941 sayılı Seferberlik Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir. Bu madde ile Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin görev ve yetkilerinin çeşitli

düzenleyici işlemlerde yer alması nedeniyle değişiklik yapılmaktadır. Bu maddede “özel kanunu ile diğer kanunlarda” kısmının çıkarılarak yerine “ilgili mevzuatta” ibaresinin konması MGK ve Sekreterliğine Seferberlik ve savaşa hazırlık halinde muğlak yetkiler ve alanlar yaratmaktadır. Ayrıca söz konusu maddede eleştiri yapılacaksa genel olarak demokratikleşme ve MGK’nın vesayetçi kurum olması üzerinden yapılabilir.

21. Madde ile İmalat sanayii yatırımları üzerindeki katma değer vergisinden kaynaklı finansman yükünü gidermek amacıyla bu yatırımlar nedeniyle 2018 yılında yapılacak inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek katma değer vergisinin iade edilmesine yönelik uygulamanın 2019 yılında da sürdürülmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca Cumhurbaşkanına bu uygulamanın sürelerini, beş yıla kadar uzatma yetkisi verilmektedir. Söz konusu maddede iki noktada sorun vardır. Birincisi inşaat sektörüne yeni vergi avantajları sağlama, ikincisi de bu yetkinin de Cumhurbaşkanına verilmesidir. Birbirini tetikleyen iki yanlış tek maddede yer almaktadır. Tüm ekonomiyi inşaat sektörü üzerinden kurmak bir yanlış iken, yetkilerin tümünü Cumhurbaşkanında toplamak ikinci yanlıştır.

22. Madde ile Finansal sistemin ekonomik büyümeyi sağlıklı bir şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması, finansal otoriteler arasında işbirliğinin sağlanarak sistemik risklerin yönetilmesi ve finansal politika uygulamalarında uyumluluğun artırılması gerekçeleri ile Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi kuruluyor. Komitenin koordinasyon ve işbirliği mekanizması olacağı iddia ediliyor. Bu bağlamda ihtiyaç duyulan verilerin merkezi şekilde toplanması için gerekli faaliyetlerin yürütülmesi amacından söz ediliyor. Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz gelişmenin yaşanması halinde yine Cumhurbaşkanı’na yetki tanınıyor. Komitenin kurulmasındaki esas neden finansal kriz ihtimaline karşı geniş çaplı öngörüler ve müdahaleler alınmak istenmesidir. Bu kapsamda, Komite çalışmaları olumsuzun beklentisi ile işlevselleşmiş bütün yetkileri –önlem alınması dâhil- ise Cumhurbaşkanına bağlanmıştır. Dolayısıyla burada hazırlığın büyük bir finansal krize yönelik yapıldığı ve bu krizi tetikleyecek şekilde yetkilerin Cumhurbaşkanına devredilmek istediği açıktır. AKP yine iki yanlıştan bir doğru çıkarmak isteme hezeyanına düşmektedir.

23. Madde ile 22 nci maddedeki düzenleme ile Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi ihdas edildiğinden, bu kapsamda daha önce Finansal İstikrar Komitesinin görevlerini tanımlayan

4059 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır. Bir önceki madde ile ilgilidir. Dolayısıyla bir önceki maddede bulunan eleştirilerimiz bu madde için de geçerlidir.

26. Madde ile İşsizlik Sigortası'na dair bir düzenleme planlanıyor. Herkese müjde gibi sunulan bu şekilde insanları yanıltmaya yönelik söylemler medyada yer aldı bu konuda artık işsizlik maaşı almak kolay olacak herkes yararlanabilecek aslına baktığımız zaman böyle bir durum söz konusu bile değildir yararlanabilecek ülkedeki işsiz sayısı kıyaslanınca çok az bir kesim ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizde sayıları artma ihtimali yüksek olan işçiler emekçilere göre bir düzenleme yapılmayana kadar içi boş bir düzenleme olmaktan öteye gidemeyecektir.

33. Madde ile Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa dair bir düzenleme yapılmak istenmektedir. Net olmayan muğlak bir maddedir. Beklenmeyen fiyat artışı ne demektir veya beklenmeyen fiyat artışı derken beklenmeyen ne kadardır açıklanmamıştır. Daha önce hiç işe başlamamış ama bu riski almışsa teminatı iade edilir veya işin büyük bölümü bitmiş çok az kısmı kalmış teminat yine iade edilir. Dolayısıyla tamamen muğlak net olmayan bir maddedir.

40. Madde ile “Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” ibarelerinin yer aldığı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunundaki yeri “Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir. Bu maddeyle teknoloji ve bilim birbirine karıştırılmaktadır oysa teknoloji bilim ve İslam bunlar birbirlerinden farklı kavramlar ve farklı sonuçlar doğuracak terimlerdir.

44. Madde ile Kurumlar Vergisi Kanunda teşvik ödenen kesim ile ilgili süre uzatımına gidilmektedir. Neredeyse her torba yasada karşılaştığımız sermayeye teşvik/peşkeş bu teklifte de yer almaktadır. 2017 ve 2018 yıllarında yapılan imalat sanayii yatırımları için Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan yatırım teşviklerinden daha yüksek oranlarında faydalanılmasına imkân veren ilgili maddenin 2019 yılında da devam etmesi öngörülmektedir. Üstelik bu kanunun da uzatma yetkisi Cumhurbaşkanına veriliyor.

Gelir dağılımının düzeltilmesinde uygulanabilecek en etkin politika vergilendirme aracıdır. Fakat mevcutta yürürlükte olan ve uygulanacak olan politikalarda verginin tabana yayılması konusu ise devam eden adaletsiz vergilendirmeyi daha da derinleştirecektir. Progresif bir gelir vergisi (zenginden daha yüksek oranda vergi almak), servetin vergilendirmeye tabi olması, yani servet vergisi, zenginlerin kullandıkları mallardaki KDV oranlarının yüksek tutulması

gibi araçlarla eşitsizliklerin azaltılması mümkün olacaktır. Biz HDP olarak verginin tabana yayılmasını değil tam tersine tavana yayılmasını öneriyoruz.

47. Madde ile Sigortacılık Kanununda bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Türkiye'de 18 bireysel emeklilik şirketinin 10'u, 62 sigorta şirketinin 39'u, 52 bankanın 21'i yabancılara aittir. Yerli ve milli söylemlerini sürekli kullanan bir parti birçok alanda olduğu gibi sigortacılık konusunda da yerli şirket bırakmayacak konuma getirdi.

Bu düzenleme ile Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde Türk Reasürans A.Ş. kuruluyor. Sigorta sektöründe yaşanan teminat sağlanamayan risklerin sigortalanması sorununda kamusal destek ve güvence yaratıldığı iddia ediliyor. Ancak geçmiş pratikler bu konuda geleceğin çok umutlu olmadığını göstermektedir.

49. Madde ile Merkezi Bütçe Kanununda bazı düzenlemeleri öngörüyor. Bu düzenleme Anayasa Mahkemesinin 14/2/2018 tarihli ve 2017/61 E sayılı Kararı, 2017 Yılı 6767 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun (E) cetvelinin 82'nci sırasında yer alan hüküm, uluslararası acil yardım özel hesabından yapılan harcamaların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'ndan muaf tutulmasının bütçe kanunu ile diğer kanunlarda açık ve zımni değişiklik yapılmaması ilkesine aykırılık taşıması sebebiyle iptal edilmiştir. Anayasa mahkemesinin kararına rağmen yapılan bu değişiklik yanlış ve Anayasaya aykırıdır.

57. Madde ile Türk Borçlar Kanunu'nun 344. maddesi değiştirilerek kira bedelinin belirlenmesinde Üretici Fiyat Endeksi'nin (ÜFE) artış oranı yerine Tüketici Fiyat Endeksi'ndeki (TÜFE) artış oranının esas alınması öngörülüyor. Ancak madde gerekçesinde kira bedelinin artışlarında niçin TÜFE artış oranının esas alınacağına ilişkin doyurucu açıklamalar getirilmemiştir. Sadece TÜFE artış oranının esas alınmasının daha hakkaniyete uygun sonuçlar doğuracağı iddia edilmiştir. Ancak görünen o ki ülkenin içerisinde bulunduğu derin ekonomik kriz ortamında TÜFE artış oranı, ÜFE artış oranından daha düşük çıktığı için enflasyon karşıtı bir taktiksel hamle olarak böylesi bir düzenleme getirilmek istenmektedir. Ülkede şimdiye kadar genellikle pratik olarak ÜFE ile TÜFE artış oranı ortalamasının alınmasıyla gerçekleştirilen kira artış oranı, bu yasal düzenlemeye bu kez daha düşük çıktığı için ÜFE yerine TÜFE ile belirlenecektir. Ancak ÜFE'nin TÜFE'den daha düşük çıkması halinde bu kez yine bir yasal değişiklik yapıp kira artış oranının TÜFE yerine ÜFE artış

oranı ile belirlenebilmesine imkân mı tanınacaktır sorusu akıllara gelmektedir. Yani açıktır ki bu maddeyle murat edilen şey, mevcut ağır ekonomik kriz koşullarında günü kurtarmaktır.

Oysa yurttaşların kira bedeli artışının belirlenmesinde mağdur olmaması için böylesi palyatif yöntemler üretmek yerine, yapısal ve gerçekten kalıcı çözüm üreten hem kiracıyı hem kiralayanı bir arada düşünen bir çözüm bulunması gerekmektedir. Dünyada kira artış oranının belirlenmesinde pek çok farklı uygulama örneği vardır. Kiracının ve kiralayanın maddi refah seviyesini dikkate almaksızın, herkesi kapsayacak biçimde teknik bir artış oranı belirlenmesi yerine, yurttaşların özgül ekonomik durumlarını dikkate alan bir çözüm geliştirilebilmesi pekâlâ mümkündür. Yani kiracının ve kiralayanın maddi refah seviyesine göre söz konusu sözleşmeye konu olan gayrimenkul için taraflar arasında somut örneğe özel kira artış oranı belirlenebilmelidir. Ancak mevcut durumda böylesi yapısal bir uygulamanın hayata geçirilmesi zaman alabileceğinden, kira artış oranı kısa vadede, ÜFE ve TÜFE arasında düşük çıkan endeksin baz alınmasıyla ya da şimdiki kadar pratikte uygulandığı gibi iki endeksin ortalama değeriyle gerçekleştirilebilir.

58. Madde ile İller Bankası'nın net karının % 51'inin nüfusu 25 binin altındaki belediyelerin altyapı yatırımlarında kullanılmak için hibe ve faiz desteği verilmesi düzenlenmesinde yer alan “25 bin nüfus” ve “altyapı yatırımları” kistasının kaldırılması öngörülmüyor. Nüfus ve sektör kriterleri kaldırılarak İller Bankası eliyle kamusal kaynakların yerel yönetimlere hibe edilecek olması suiistimale açık bir husustur. Örneğin bu düzenlemeyle İller Bankası, yerel yönetimlerin her türlü inşaat projelerine destek verebilir hale getirilebilmektedir. Özellikle kamuoyunda sıklıkla tartışılan İller Bankası'nın verdiği hibelerde partiler arasında kayırmacılık yaptığı iddiası düşünüldüğünde, bu düzenlemenin söz konusu iddiaları daha da büyüteceği ortadadır. Siyasi iktidarın giderek siyasi tekelleşmeye doğru ilerlediği hesaba katıldığında, İller Bankası hibelerinin sektör kriteri kaldırılarak kullanım alanının genişletilmesi, yerel yönetimlerden ihale almış siyasi iktidara yakın şirketlere kaynak aktarım sürecinin daha da hızlanacağını söylemek mümkündür. Yapılması gereken İller Bankası'nın gerçekten de yeniden yapılandırılarak adil ve eşit bir biçimde yerel yönetimlere ihtiyaç duydukları finansmanın sağlanmasının yollarının oluşturulmasıdır.

61. Madde ile Doğal Afet Sigortaları Kurumu'nun (DASK) teknik işleri ile işletmeye ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesinin 5 yılda bir ihaleyle belirlenen sigorta şirketi belirlenmesi uygulaması yerine münhasıran bu amaçla bir şirket kurulması öngörülmüyor. Böylelikle

DASK'ın sözü edilen işleyişinin gerçekleştirilmesinde ihale usulü kaldırılıp bir anonim şirket kurulacaktır. Bu kurulan anonim şirket üzerinden söz konusu faaliyetlerin yerine getirilmesinde bir tekel durumunu ortaya çıkarabilecektir. Bu maddenin teklif metnine eklenmeden önce Rekabet Kurumu'ndan görüş alınması yasa yapım sürecine tüm paydaşların katılımı açısından oldukça önemlidir. Ancak öyle görünüyor ki yasa yapım sürecinde böylesi bir demokratik süreç işletilmemiştir. Ayrıca maddeyle düzenlenen DASK'ın "bakanın uygun gördüğü" uluslararası sigorta veya reasürans şirketlerine ortak olabilmesi yetkisi oldukça muğlak bir gerekçeyle sunulmuştur. Bakanın uygun görmesinin kriterlerinin ne olacağı muğlak ve dolayısıyla suiistimale açık bir biçimde bırakılmamalı madde metnine açık bir biçimde yazılmalıdır. Aksi halde söz konusu ortaklığa karar verilmesinde keyfilik açığa çıkabilecektir.

62. Madde ile "Nükleer riskler gibi özellik arz eden riskler sonucu meydana gelebilecek zararların karşılanabilmesi"ne ilişkin DASK üzerinden bir düzenleme getiriliyor. Bu maddeyle açık bir biçimde Akkuyu başta olmak üzere, ülkede kuruluş faaliyetleri devam eden ve kurulması planlanan nükleer santrallerin ciddi bir risk taşıdığı itiraf edilmiş oluyor! Bu maddeden anlaşılabilceği gibi sigorta sektörü, bu nükleer riske uygun hale getirilmeye çalışılıyor. Oysa nükleer enerji santrallerinin çok ciddi ve telafisi imkânsız riskler barındırdığı kamuoyu tarafından yüksek sesle dile getirildiğinde, AKP bu iddiaları reddetmişti. Ancak şimdi de ne hikmetse bu madde ile nükleer risklere ilişkin sigortacılık düzenlemesi yapılmaktadır.

64. Madde 1 Kasım 2017 tarihinde kurulan Ticaret Bakanlığı ile ilişkili olmakla birlikte mali ve idari açıdan özerk olarak tanımlanan Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) 4 trilyon dolarlık helal gıda pazarında akreditasyon verme ve pazarda yer edinme amacına sahiptir. Yeni bir kurum olan HAK, akreditasyon kuruluşları ve akreditasyon kuruluşu bulunmayan ülkelerdeki helal akreditasyonla ilgili kurum ve kuruluşlarla ilişkiler kuracak ve iş birliğinde bulunmasına yetki verilmiştir. Yurt dışında yapılacak akreditasyon işlemleri için başka ülkelerde de temsilcilik açma yetkisine sahiptir.

Ancak bu kurumun faaliyet alanıyla ilgili ciddi bir temel sorun alanı vardır. Bu da bizzat kurumun adında geçen "helal" kavramıdır. Helal sınırının neleri kapsadığı muğlaktır. Bu kapsama alanı belirsizliği, bir süre sonra toplumda, bütün alanlar ile ilgili benzer türden taleplerin ortaya çıkmasını beraberinde getirebilir. Çünkü helal kavramı gibi dini ölçütler,

temel olarak psikolojik bir gereksinimin karşılığı olarak varlığını sürdürmektedir. Toplumda bir süre sonra yaşamının her alanında böyle bir onaylayıcı etiketin varlığı hissetmesi kaçınılmaz olabilir. Kanun metni içinde İslam, din veya inanç gibi kavramlar bulunmamakla birlikte helal sınırının hangi bağlamda olacağı netleştirilmemiştir. Bu nedenle kurum oluşturulurken bu hususun göz ardı edildiğini söylemek mümkündür.

Öte yandan Türk Akreditasyon Kurumu'nun (TÜRKAK) helal akreditasyon işlemlerini neden gerçekleştirmede de bilinmemektedir. Hâlihazırda zaten bir akreditasyon kurumu varken aynı alanda başka bir kurum açmak bürokratik hantallaşmadan başka bir işe yaramayacaktır. Kurumun kurulma kanununun komisyonunda ve Meclis Genel Kurulu'nda yapılan görüşmelerde niçin TÜRKAK'ın bu işlemleri yapmadığına dair tatmin edici bir açıklama yapılmamıştır. Oysa TÜRKAK hali hazırda AB'nin akreditasyon sisteminin parçasıdır. Ancak buna rağmen HAK adıyla yeni bir kurum oluşturulmuştur. Dahası, HAK'ın bir tekel konumuna getiriliyor olması da kamuoyunda eleştirilere neden olmaktadır. Belirli bir alanda piyasada akreditasyon vermeye tek yetkili kılınmış ve bu düzenlemeyle bu tekel konumu daha da güçlendirilen HAK'ın kuruluş sürecinde Rekabet Kurumu'ndan görüş alınmamış olması da bir diğer eleştiri hususudur.

66. Madde Komisyon görüşmelerinde ek madde ihdasıyla getirilen bu düzenleme esasen pratikte bir çeşit vergi affıdır. Oysa Maliye ve Hazine Bakanı, 29 Ağustos 2018 tarihindeki bir demecinde bir daha vergi barışı olmayacağından söz etmiştir. Hatırlanacak olursa, AKP hükümetleri döneminde toplamda dokuz adet vergi affı yasası çıkarılmıştır. Ancak bu yasalar, olması gerektiği gibi mükellef/halk odaklı değildir. Aksine çoğu zaman seçimlere malzeme edilerek siyasi bir rant aracı olarak işlevselleştirilmiştir. Son zamanlarda olduğu gibi ise kimi zaman da ekonomik krizin kabulü manasına gelen ekonomik bir tavır olarak bu vergi afları çıkarılmaktadır.

Halkların Demokratik Partisi olarak itirazımız, AKP'nin günü kurtarmaya çalışarak siyasi bir rant aracı olarak vergi aflarına sıklıkla başvurup bunu süreklileştirmiş olmasınadır. Kamuoyunda sıklıkla dillendirildiği gibi bu gibi uygulamalarla düzenli şekilde vergi ödeyen mükellefler çıkarılan aflardan sonra bir nevi cezalandırılmış olmaktadır. Dolayısıyla vergi aflarının süreklilik kazanmış olması, sadık mükelleflerin de vergilerini ötelemeye meyletmesine sebebiyet vermektedir. Oysa yapılması gereken vergilendirmede yapısal reformlardır. AKP, vergide yapısal reformlar yapmak istemediği için sıklıkla vergi aflarına

başvurmaktadır. Çıkarılan aflara gerekçe olarak sunulan “mükellef mali krizde, vergisini ödeyemiyor” çıkışı da esasında bir itiraftır. Çünkü mükellefin mali krizde olup vergisini ödeyememesinin sebebi AKP'nin kendisidir. Çünkü ekonomiyi kötü yönetmekte üretim ekonomisini kurumsallaştırmayıp palyatif tedbirlere dayalı bir politika izlemektedir. Vergi sistemi bir bütün olarak yeniden ele alınıp emekçiyi, tüketiciyi, yurttaşların hakkını gözeten bir mantıkla yeniden yapılandırılmalıdır.

66. Madde ile Merkezi hükümet tarafından teleferik, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemleri projeleri nedeniyle yapılan harcamaların belediyelerden tahsil edilmesine ilişkin işleyişte değişikliğe gidilmesini öngören bu maddede, söz konusu harcamaların tahsilatı, mülkiyet devri şartına bağlanmışken, artık işletme devri şartına bağlanıyor. Yani bu düzenlemeyle artık merkezi hükümet ve/veya belediye şirketleri ortaklığı tarafından bir şehirde teleferik, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemleri projeleri nedeniyle yapılan harcamalar, söz konusu belediye sözü edilen ulaşım sisteminin işletmesini devraldığı anda belediye tarafından merkezi hükümete ödenmeye başlanacak. Böylelikle belediyelerin sözü edilen ulaşım sistemlerinin işletmesine başladığında anda ödeme yapması öngörülmüştür. Açıktır ki ülkenin içerisinde bulunduğu ağır ekonomik krizde, AKP bulabildiği her kaynağa el atmak istemektedir. Tahsil edebileceğini düşündüğü her “alacağı” tahsilini bir an önce gerçekleştirmek istemektedir. Bu düzenleme de bununla ilgilidir. Belediyelerin hâlihazırda işlettiği ancak mülkiyet devrinin henüz gerçekleşmediği söz konusu ulaşım projelerinde yapılan harcamaların belediyeler tarafından merkezi idareye aktarılması süreci hızlandırılmak istenmektedir. Çünkü yaşanan kriz nedeniyle hazinenin acil paraya ihtiyacı vardır.

Öte yandan bu düzenlemede söz konusu tahsilatın gerçekleştirilmesine ilişkin “her ay ilgili belediyenin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde hesaplanan kesinti tutarının Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ilgili hesaba aktarılmasından” söz edilmektedir. Yani bu hususta da tahsilata ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenecektir. Bu durum, ülkede uygulanmaya başlanan “tek kişilik hükümet sistemi”nin nasıl muhteşem bir siyasi yoğunlaşma ve tekelleşme getirdiğinin de göstergesidir. Unutulmamalıdır ki Cumhurbaşkanı artık bir siyasi partinin genel başkanıdır. Belediyelerin bu türden ulaşım projelerine ilişkin tahsilat mevzusunda inisiyatifin Cumhurbaşkanı'na bırakılması, geçmiş uygulamalar da

hatırlanıldığına kamuoyunda kayırmacılık ve partizanlık temelinde yanlı tasarruflara gidilebileceği kaygılarını arttırmaktadır.

İhdas Edilen Ek Madde ile 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanununun 3. maddesinin 3. fıkrasının “Cumhurbaşkanı tarafından, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam eder” şeklinde değiştirilmesine ilişkin bu maddenin gerekçesinde hiç bir şey ifade edilmemektedir. Sadece madde metni ufak bir değişiklikle ciddiyetsizce tekrar edilmektedir. Niçin böylesi bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğuna ilişkin doyurucu olmak bir yana, en ufak bir mantıksal neden dahi gösterilmemektedir. Belli ki bu düzenleme kişiye ya da kişilere özel bir düzenleme olarak düşünülmüştür. İkna edici bir gerekçeyle sunulamayan bu düzenlemeyle büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam edebilmesinin önünün açılması, bu düzenlemenin eş dost ilişkileri ve nepotist bir temelde getirildiği şüphesini ortaya çıkarmaktadır. Oysa özel bir misyonla görevlendirilip büyükelçi olarak atanan bir kişinin büyükelçi ünvanını görevi ile sınırlayan hükmü kaldırıp “Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe” devam edebilmesinin önünü açan önemli bir düzenleme, torba yasa görüşmelerinde bir oldubittiye getirilerek, yangından mal kaçırırçasına ek madde ihdasıyla getirilmemelidir. Böylesi önemli bir düzenleme yasama kalitesi ve etiği açısından yasamayı dikkate alıp ona saygı duyan bir ciddiyetle sunulmalıdır.

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Garo Paylan
Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

24 Haziran seçimleri sonrasında Türkiye Cumhuriyeti Anayasal düzeninde bir takım değişiklikler meydana gelmiş ve “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” yürürlüğe girmiştir. 1982 Anayasası’ nın 8. Maddesinde düzenlenmiş yürütme yetkisi, madde metninden “Bakanlar Kurulu” ibaresinin çıkarılması sonrası Cumhurbaşkanı’ na devredilmiştir. Bakanlar Kurulu tarafından düzenlenerek TBMM’ ye gönderilen kanun tasarıları, yeni anayasal düzenimizde ortadan kalkmıştır.

2/1369 Esas Numaralı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, içerisinde birbirinden çok farklı uzmanlık alanları barındıran 70 maddeden oluşmaktadır. Bu 70 maddelik kanun teklifinin 14 başlıkta toplanan gerekçeleri;

Türk Hava Kurumu, tarım ürünlerine ilişkin lojistik depo, yurt içinde yabancı parayla satılan malların kur farkları, inşaatlarda KDV iadesinin 2019’da da sürdürülmesi, finansal istikrar ve kalkınma komitesi kurulması, kira sertifikası, Türk reasürans anonim şirketinin kurulması, kira bedellerinin TÜFE’yle güncellenmesi, DASK, konut hesabı uygulamasının hazineye bırakılması, Varlık Fonu, banka ve sigorta muamelesi vergilerinin istisnası, hayvancılık, işsizlik ödeneğinden yararlanma şartları ve yaşlılık aylığı.

Bu başlıklar arasında, TBMM’ deki diğer ihtisas komisyonlarını direk ilgilendiren konular olduğu gibi, tek başına günlerce tartışılması gereken çapta değişiklikler de yer almaktadır.

AK Parti hükümetleri döneminde bakanlık ve Meclis Başkanlığı yapmış siyasetçilerin de ifade ettiği gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi’ nde kanun yapma kalitesinin artırılması gerekir. Türkiye Büyük Millet Meclisi’ nin bu yeni anayasal düzenin bir sistematige oturması için daha çok çaba sarf etmesi gerekir. Bugün artık karikatürize bir hal alan torba kanun uygulamasının en başta parlamento üyeliğinin itibarı üzerinde olumsuz etkileri vardır.

Kanun gerekçe metninden anlaşılacağı üzere çok farklı konularda yapılacak değişikliklerin Kanun metni Komisyon gündemine alınmadan 3 gün evvel komisyon üyelerine gönderiliyor olması, Komisyonun müzakere kapasite ve kalitesini azaltmaktadır.

Bu torba kanun uygulaması, her ne kadar arzu etmesek de, devam edecekse, komisyon üyelerinin, Başkan, ilgili bürokrat veya kanun teklifini hazırlayan milletvekilleri tarafından bilgilendirilmesi gerekir. Plan bütçe komisyonunda bu şekilde bir teamülün geliştirilmesinin görüşmelerin sağlığı açısından önemlidir.

Maddeler üzerinde görüşler

2/1369 Esas Numaralı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 2. Maddesiyle, Emniyet Teşkilatı kadrolarında görevli tüm memurların Polis Bakım ve Yardım Sandığına ortak olmaları sağlanmaktadır.

Bu düzenleme, OYAK (Ordu Yardımlaşma Kurumu) modelinin yaygınlaştırılmasına yönelik bir düzenlemedir. Prensip olarak doğrudur. Bireysel emekliliğin üçüncü ayak olduğu sistemde, zorunlu ikinci ayak bir sosyal güvenlik kurumu oluşturulmaktadır. Birinci ayak sosyal güvenlik kurumlarının (SGK) aylıkların düşmesine bağlı olarak alınmış bir tedbir niteliğindedir. Zaten bu düşük aylıklar dolayısıyla bütün çalışan grupları bu tür ikinci aylık veya bireysel emeklilik sisteminin üyesi olmak zorunda kalacak gibi görünmektedir.

Kabul etmek gerekir ki, bireysel emekliliğin ve POLSAN'ın zorunlu olması, ileride emekli aylıklarının düşüklüğü dolayısıyla yaşanacak sıkıntı için bugünden tedbir alınması anlamına da gelmektedir.

Anılan sandık uzun zaman önce kurulmuştur. Halihazırda 285 bin polis memurundan yalnızca 45 bini sandık üyesidir. Değişiklik ile göreve yeni başlayacak polis memurlarının sandığa zorunlu olarak üye olmaları amaçlanmaktadır. Sandığa üye olacak polis memurlarının ne kadar zaman zarfında, ne kadar ödeme yapıp, sürecin sonunda ne kadar yarar sağlayacakları belli değildir. Sandığa zorunlu olarak üye yapılacak polis memurları için anılan madde metninde teşvik edici unsurlar yer almamaktadır. 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu görüşmelerinde, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine evet oyu vermiş bir siyasi parti olarak, mevcut maddenin, üye olacak polis memurlarını teşvik edecek şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Er ve erbaşların GSS kapsamında olmayan eş çocuk ve anne babalarının GSS kapsamına alınması,

Fiilen halen gelir testine bağlı olarak sağlanan bu hak, bu işlem aradan çıkarılarak bürokratik işlem süreci daha az süreçle sağlanır hale getirilmektedir ve sağlık hakkının yaygınlaştırılması bakımından isabetli bir düzenlemedir.

Emekli aylıklarına 1000 TL alt sınır getirilmesi,

Bir yanlısın, başka bir yanlısı ile geçici olarak çözümlenmeye çalışılmasına yönelik bir düzenleme niteliğindedir. Sosyal güvenliğin, gelirin yeniden dağılımını sağlama fonksiyonuna uygun olarak bağlanan gelir ve aylıklar için bir alt sınır belirlenir. Bu alt sınır 1999 yılından önce bugünkü anlamda asgari ücretin % 70'i idi. Yani bu hüküm bugün geçerli olsa en düşük emekli aylığı (2029,50 X 0.70=) 1420 TL olacaktır. Ancak önce 1999 yılında 4447, sonra 5510 sayılı kanunda aylıkların alt sınırı kabaca prime esas kazancın alt sınırının % 35'i olarak belirlendi. Yani bir kişi bütün hayatını asgari ücretten çalışarak geçirse ve emekli olsa, diğer faktörler (enflasyon gibi) sabit kalmak şartıyla 710 TL aylık alacaktır.

Vatandaşlarımızın refahını artıracak her türlü değişikliğe olumlu bakmakla beraber, partimizin görüşü halihazırda SGK kapsamında ödenen tüm aylıkların asgari ücret seviyesine çıkarılmasıdır.

Getirilen kanun teklifinin 56. Maddesindeki yurtdışı temsilciliklerin vize süreçlerini başka firmalara taşere edilebilmesi konusunda,

Bugün Türkiye Cumhuriyeti 83 ülkeye vize uygulamaktadır. Vize uygulanan ülkelerin birçoğu için böyle bir ihtiyacın varlığı şüphelidir. Kaldı ki, hizmetin ihale sürecinin Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında bırakılmış olması, 16 yıllık AK Parti hükümetlerinin müktesebatı düşünüldüğünde sorunlu bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin kurulması,

İlgili değişiklik maddelerin komisyona geldiği esnada, medyaya da yansıdığı üzere, anılan komitenin ikinci kez toplanmış olması, İdare Hukuku' nun en temel ilkelerinden olan idari işlemlerin kanuniliği ilkesinin ihlalidir. Komitenin kurulmasına ilişkin kanun maddesi, Genel Kurul' da henüz görüşülmeden aldığı kararlar hukuken sakattır. Bu tür uygulamaların devletin bağlı bulunması gereken usul ve esasları yıpratdığı ortadadır.

Türk Hava Kurumu ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda yer alan istisna ve muafiyetlerin düzenlenmesine ilişkin kanun maddeleri,

16 yıllık Ak Parti iktidarında çıkarılan af kanunlarının uzayan süreleri hariç tam 7 kez vergi affı çıkarılmıştır.

Yatırım teşvikleri alanında Gelirler İdaresi Başkanlığı' nın 16, sosyal güvenlik ve istihdam alanında ise farklı kanunlarda 11 farklı teşvik uygulaması bugün yürürlüktedir. Bunun dışında KOSGEB, Tarımsal Kırsal Destekleme ve Kalkınma Ajansları bünyesinde, farklı kanunlardan sağlanan birçok teşvik uygulaması kullanılmaktadır.

Sayıştay raporlarında da bu teşvik uygulamalarının Türkiye' deki üretim yapısına olumlu katkı yapıp yapmadığına ilişkin etki analizlerinin Bakanlıklarca gerçekleştirilmediği hususu yer almaktadır.

Türkiye' de 2018 yılı içerisinde yasalara ve ilgili mevzuatlara göre alınmayan istisna ve muafiyetler toplamı 179 Milyar TL' dir. Bu tutar önümüzdeki dönemde bütçenin planlanan açığının 2 katından da fazladır. Bütçe açığının 2 katı büyüklüğündeki bir kaynağın, bugün Türkiye' deki ekonomik gelişime katkısı ölçülememektedir. Kaldı ki, bu muafiyet ve istisnaların piyasadaki rekabeti bozucu nitelikte olduğu da açıktır.

Günü kurtarma amaçlı bu tür uygulamalar ile Türk ekonomisi ve iş aleminin nitelikli bir patikaya çıkarılması mümkün değildir. Bugün Türkiye' de vergi sistemi karmaşıklığı nedeniyle yeni iş sahaları, danışmanlık hizmeti veren firmalar ortaya çıkmıştır. Türk Vergi Sistemi' nin uzun zamandır ötelenen köklü reform ihtiyacı acil bir şekilde gündeme alınmalıdır.

Bu değişikliklerin ivedilikle gerçekleştirilmesi şartıyla, bugünkü ekonomik tablo karşısında Türk Sanayicisinin ve Esnafının kısa vadede içinde buldukları duruma olumlu etki yapacak her türlü düzenlemeyi desteklemekteyiz.

Komisyonda kabul edilen 70 maddelik teklifin halihazırda Genel Kurul' da görüşülen 2019 yılı bütçesi için yapılmış gelir-gider öngörülerinde değişikliklere sebep olacaktır. Son yıllarda Kalkınma Planları, Orta Vadeli Planlar ve bütçelerin bu denli sapıyor olmasının altında Türkiye' yi yöneten siyasi iradenin bu tür uygulamalarının olduğu açıktır.

Sonuç olarak, 2/1369 Esas Numaralı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin, yukarıda ayrıntıları açıklanan hususlarda gerekli düzenlemelerin yapılması halinde daha etkin ve verimli sonuçların elde edilmesinde faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

İsmail Tatlıoğlu

Bursa

KONYA MİLLETVEKİLİ ZİYA ALTUNYALDIZ
VE 7 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 21 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü kullanımındaki kadastral yollar Hazine adına tescil olunur.”

MADDE 2- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 90 ıncı maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda göreve başlayan memurlar görevleri süresince Sandığın daimi ortağıdır.”

MADDE 3- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ç) bendi eklenmiştir.

“ç) Varlık finansmanı fonlarının sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri paralar,”

MADDE 4- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“17. Kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu veya kanuni veya iş merkezi Türkiye’de bulunan müesseselerde uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren yetkili sivil havacılık otoritesince sertifikalandırılmış kabin memurlarına ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin %70’i (Cumhurbaşkanı, bu oranı % 100’e kadar artırmaya, sifira kadar indirmeye yetkilidir).”

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**VERGİ KANUNLARI İLE BAZI KANUN VE
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 21 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü kullanımındaki kadastral yollar Hazine adına tescil olunur.”

MADDE 2- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 90 ıncı maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda göreve başlayan memurlar görevleri süresince Sandığın daimi ortağıdır.”

MADDE 3- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ç) bendi eklenmiştir.

“ç) Varlık finansmanı fonlarının sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri paralar,”

MADDE 4- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“17. Kamu kurum ve kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu veya kanuni veya iş merkezi Türkiye’de bulunan müesseselerde uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren yetkili sivil havacılık otoritesince sertifikalandırılmış kabin memurlarına ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin %70’i (Cumhurbaşkanı, bu oranı %100’e kadar artırmaya, sifira kadar indirmeye yetkilidir).”

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Subay, astsubay, erbaş ve erlere ve ordu hizmetinde bulunan sivil makinistlere, uçuş, dalış gibi hizmetleri dolayısıyla verilen tazminatlar, gündelikler, ikramiyeler ve zamlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren personele fiilen uçuş hizmetleri ve kanuni veya iş merkezi Türkiye’de bulunan müesseselerde denizaltına dalış yapanlara fiilen dalış hizmetleri dolayısıyla yapılan aynı mahiyetteki ödemeler;”

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun geçici 76 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2018” ibaresi “31/12/2023” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 65 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Teröristle mücadele harekâtı, sınır ötesi harekâtlar, uluslararası barışı destekleme kapsamındaki faaliyetler, üs bölgeleri, radarlar, yüzer birlikler gibi görevli bulunulan yer ya da görev koşulları itibarıyla reçete edilen ilaçların eczanelerden temin edilerek hasta/yaralı personele ulaştırılmasının güç olduğu, ikinci ve üçüncü basamak sağlık teşkillerine sevklerin emniyetli şekilde ve zamanında yapılamadığı hallerde, askeri birlik/kurum envanterindeki mevcut ilaç ve tıbbi sarf malzemesi personel tedavisinde kullanılabilir. Bu kapsamda kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesi için personelden herhangi bir ücret veya katılım payı alınmaz. Bu amaçla kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesinin kullanımına ilişkin usul ve esaslar Milli Savunma Bakanlığınca belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5- 193 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Subay, astsubay, erbaş ve erlere ve ordu hizmetinde bulunan sivil makinistlere, uçuş, dalış gibi hizmetleri dolayısıyla verilen tazminatlar, gündelikler, ikramiyeler ve zamlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uçuş maksadıyla görevlendirilen, hava aracının sevk ve idaresiyle görevli pilotlar ile uçuş esnasında uçak içinde hizmet veren personele fiilen uçuş hizmetleri ve kanuni veya iş merkezi Türkiye’de bulunan müesseselerde denizaltına dalış yapanlara fiilen dalış hizmetleri dolayısıyla yapılan aynı mahiyetteki ödemeler;”

MADDE 6- 193 sayılı Kanunun geçici 76 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2018” ibaresi “31/12/2023” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 65 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Teröristle mücadele harekâtı, sınır ötesi harekâtlar, uluslararası barışı destekleme kapsamındaki faaliyetler, üs bölgeleri, radarlar, yüzer birlikler gibi görevli bulunulan yer ya da görev koşulları itibarıyla reçete edilen ilaçların eczanelerden temin edilerek hasta/yaralı personele ulaştırılmasının güç olduğu, ikinci ve üçüncü basamak sağlık teşkillerine sevklerin emniyetli şekilde ve zamanında yapılamadığı hallerde, askerî birlik/kurum envanterindeki mevcut ilaç ve tıbbi sarf malzemesi personel tedavisinde kullanılabilir. Bu kapsamda kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesi için personelden herhangi bir ücret veya katılım payı alınmaz. Bu amaçla kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesinin kullanımına ilişkin usul ve esaslar Milli Savunma Bakanlığınca belirlenir.”

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine “Millî Savunma Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Millî Savunma Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanlığına,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 46- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde görev yapan ve mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve yeterlik sınavında başarı göstererek uzmanlığa atananlar 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendi hükmünden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar.”

MADDE 10- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 124 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve Genelkurmay Başkanlığı” ibareleri madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Millî Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığında görevli tabipler ile sağlık astsubayları Türk Silâhlı Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında gösterilmek ve aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımlarını ve istihkaklarını mevcut hükümler çerçevesinde, kendi bağlı bulunduğu Bakanlık bütçesinden almak şartı ile Sağlık Bakanlığında ilgisine göre Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanı onayı ile görevlendirilebilirler. Bu personelin görev yapacağı yerler, görev süreleri ile buna yönelik usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığınca birlikte

MADDE 8- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine “Millî Savunma Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Millî Savunma Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanlığına,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 657 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 46- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde görev yapan, mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve yeterlik sınavında başarı göstererek uzmanlığa atananlar 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendi hükmünden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar.”

MADDE 10- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 124 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve Genelkurmay Başkanlığı” ibareleri madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Millî Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığında görevli tabipler ile sağlık astsubayları Türk Silâhlı Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında gösterilmek ve aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımlarını ve istihkaklarını mevcut hükümler çerçevesinde, kendi bağlı bulunduğu Bakanlık bütçesinden almak şartı ile Sağlık Bakanlığında ilgisine göre Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanının onayı ile görevlendirilebilirler. Bu personelin görev yapacağı yerler, görev süreleri ile buna yönelik usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığınca

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

belirlenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin veya Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyacı olması durumunda görevlendirilen personel ilgisine göre Milli Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanı onayı ile Türk Silahlı Kuvvetlerindeki veya Jandarma Genel Komutanlığındaki asli görevlerine iade edilir.

Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığında görevli tabipler ve dış tabipleri Türk Silahlı Kuvvetleri veya Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında gösterilmek ve aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımlarını ve istihkaklarını mevcut hükümler çerçevesinde, kendi bağlı bulunduğu Bakanlık bütçesinden almak şartı ile Üniversitelerde görevlendirilebilir. Görevlendirilen personelin öğretim üyeliği kadrolarında geçirdikleri süreler, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre öğretim üyeliği görevinden sayılır. İhtiyaç duyulduğunda ilgisine göre Milli Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanı onayı ile personelin üniversitedeki görevlendirmesi iptal edilir. Bu personelin görevlendirileceği kadrolar, görev süreleri ile buna yönelik usul ve esaslar Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu ile birlikte belirlenir.

Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca görevlendirilenlere, bu görevlendirmeler kapsamında 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince ödeme yapılmaz. Bunlara, üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen ödemeler dışında görev yaptıkları kurumca bu görevlendirmeler nedeniyle ayrıca herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 11- 926 sayılı Kanunun geçici 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin birinci cümlesinde yer alan “veya Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi madde metninden çıkarılmış, altıncı cümlesinde yer alan “inceleme yapılarak karar verilir.” ibaresi “inceleme

birlikte belirlenir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin veya Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyacı olması durumunda görevlendirilen personel ilgisine göre Milli Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanının onayı ile Türk Silahlı Kuvvetlerindeki veya Jandarma Genel Komutanlığındaki asli görevlerine iade edilir.

Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığında görevli tabipler ve dış tabipleri Türk Silahlı Kuvvetleri veya Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında gösterilmek ve aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımlarını ve istihkaklarını mevcut hükümler çerçevesinde, kendi bağlı bulunduğu Bakanlık bütçesinden almak şartı ile üniversitelerde görevlendirilebilir. Görevlendirilen personelin öğretim üyeliği kadrolarında geçirdikleri süreler, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre öğretim üyeliği görevinden sayılır. İhtiyaç duyulduğunda ilgisine göre Milli Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanının onayı ile personelin üniversitedeki görevlendirmesi iptal edilir. Bu personelin görevlendirileceği kadrolar, görev süreleri ile buna yönelik usul ve esaslar Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunca birlikte belirlenir.

Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca görevlendirilenlere, bu görevlendirmeler kapsamında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince ödeme yapılmaz. Bunlara, üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen ödemeler dışında görev yaptıkları kurumca bu görevlendirmeler nedeniyle ayrıca herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 11- 926 sayılı Kanunun geçici 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin birinci cümlesinde yer alan “veya Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü cümlesinde yer alan “Askeri Adalet İşleri ve Kanunlar Genel Müdürlüğü”

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

yapılarak karar verilir ve bu maddede Müsteşara verilen yetkiler ilgili Bakan Yardımcısı tarafından kullanılır.” şeklinde, aynı bentte yer alan “Askeri Adalet İşleri ve Kanunlar Genel Müdürlüğü” ibaresi “Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “31/12/2018 tarihine kadar” ibaresi “31/12/2021 tarihine kadar” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkranın (b) bendi kapsamındaki, ihtiyaç halinde Milli Savunma Bakanı tarafından bir yıl içerisinde üç ayı geçmemek üzere Milli Savunma Bakanlığı hukuk hizmetleri başkanlıkları veya birimlerinde geçici olarak görevlendirilebilirler. Bu süre bir katına kadar uzatılabilir.”

MADDE 12- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 79- Devlete ait üniversitelerin dış hekimliği fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri döner sermaye işletmelerinin 31/10/2018 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden işletmeye verilen borç karşılığında ilgili döner sermaye muhasebe birimi tarafından defaten ödenir.

ibaresi “Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü” şeklinde, altıncı cümlesinde yer alan “inceleme yapılarak karar verilir.” ibaresi “inceleme yapılarak karar verilir ve bu maddede Müsteşara verilen yetkiler ilgili Bakan Yardımcısı tarafından kullanılır.” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “31/12/2018” ibaresi “31/12/2021” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkranın (b) bendi kapsamındaki, ihtiyaç halinde Milli Savunma Bakanı tarafından bir yıl içerisinde üç ayı geçmemek üzere Milli Savunma Bakanlığı hukuk hizmetleri başkanlıkları veya birimlerinde geçici olarak görevlendirilebilirler. Bu süre bir katına kadar uzatılabilir.”

MADDE 12- 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Cumhurbaşkanı tarafından, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde büyükelçi gibi akredite edilmeksizin, büyükelçi unvanı verilerek özel bir misyonla görevlendirilenlerin büyükelçilik unvanı Cumhurbaşkanınca geri alınmadığı müddetçe devam eder.”

MADDE 13- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 79- Devlete ait üniversitelerin dış hekimliği fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri döner sermaye işletmelerinin 31/10/2018 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden işletmeye verilen borç karşılığında ilgili döner sermaye muhasebe birimi tarafından defaten ödenir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

Gerçek veya tüzel kişi alacaklıların bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren kırk beş gün içerisinde;

a) Kapsama dâhil alacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç, tıbbi malzeme türleri itibarıyla) göre Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine,

b) Kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine,

c) Kapsama dahil alacaklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına,

dair yazılı olarak işletmeye başvurması gerekmektedir. Alacaklılar ilgili işletmedeki kapsama dahil tüm alacakları için başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuru sırasında alacaklılar, bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki feragat beyanını mahkemelere veya icra müdürlüklerine sunduklarına ilişkin tevsik edici belgeleri de ibraz etmek zorundadır.

İşletmeler, başvuru süresinin sona ermesine müteakip bu madde kapsamında başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişi alacaklıların ve bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hesaplanan alacak tutarlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi on beş gün içinde Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, listelerde yer alan tutarları esas alarak, döner sermaye işletmesi itibarıyla gerekli kaynağı işletmeye bir ay içerisinde aktarır. İşletme tarafından hak sahibi gerçek ve tüzel kişilere, yasal olarak yapılması gereken tüm kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar, aktarım tarihini takip eden beş işgünü içinde ödenir. Ödenecek borçlar ile ilgili olarak ayrıca temerrüt faizi, vade farkı benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Gerçek veya tüzel kişi alacaklıların bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren kırk beş gün içerisinde;

a) Kapsama dâhil alacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç ve tıbbi malzeme türleri itibarıyla) göre Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine,

b) Kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine,

c) Kapsama dâhil alacaklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına,

dair yazılı olarak işletmeye başvurması gerekmektedir. Alacaklılar ilgili işletmedeki kapsama dâhil tüm alacakları için başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuru sırasında alacaklılar, bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki feragat beyanını mahkemelere veya icra müdürlüklerine sunduklarına ilişkin tevsik edici belgeleri de ibraz etmek zorundadır.

İşletmeler, başvuru süresinin sona ermesine müteakip bu madde kapsamında başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişi alacaklıların ve bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hesaplanan alacak tutarlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi on beş gün içinde Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, listelerde yer alan tutarları esas alarak, döner sermaye işletmesi itibarıyla gerekli kaynağı işletmeye bir ay içerisinde aktarır. İşletme tarafından hak sahibi gerçek ve tüzel kişilere, yasal olarak yapılması gereken tüm kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar, aktarım tarihini takip eden beş işgünü içinde ödenir. Ödenecek borçlar ile ilgili olarak ayrıca temerrüt faizi, vade farkı benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Feragat suretiyle kayıtlardan çıkarılacak borç tutarları, üniversite döner sermaye işletmeleri tarafından sonuç hesaplarına aktarılır ve bu tutar üzerinden Hazine hissesi ve bilimsel araştırma projesi payı ayrıca hesaplanmaz.

İlgili döner sermaye işletmesi tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına borçlanılan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020 yılı Ocak ayından itibaren ilgili işletmeye yapılacak ödeme tutarlarından 60 ayda eşit taksitlerle faiz uygulanmaksızın kesinti yapılması suretiyle tahsil edilir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak kesintiler, kesintinin yapıldığı tarihten itibaren beş işgünü içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır.

Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan ödemeler sonrasında, Devlete ait üniversitelerin dış hekimliği fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye işletmeleri, öncelikle 1/11/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerini yaparlar. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/10/2018 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.

Mahkemelerce, feragat nedeniyle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin tarafların üzerinde bırakılmasına karar verilir.

Başvurulara ve ödemelere ilişkin doğacak tereddütleri gidermeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 13- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 71 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “İstanbul Bilim Üniversitesi” ibareleri “Demiroğlu Bilim Üniversitesi” şeklinde ve birinci fıkrasında yer alan “Türk Kardiyoloji Vakfı” ibaresi “Prof. Dr. Cemi Demiroğlu Türk Kardiyoloji Vakfı” şeklinde değiştirilmiştir.

Feragat suretiyle kayıtlardan çıkarılacak borç tutarları, üniversite döner sermaye işletmeleri tarafından sonuç hesaplarına aktarılır ve bu tutar üzerinden Hazine hissesi ve bilimsel araştırma projesi payı ayrıca hesaplanmaz.

İlgili döner sermaye işletmesi tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına borçlanılan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020 yılı Ocak ayından itibaren ilgili işletmeye yapılacak ödeme tutarlarından 60 ayda eşit taksitlerle faiz uygulanmaksızın kesinti yapılması suretiyle tahsil edilir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak kesintiler, kesintinin yapıldığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır.

Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan ödemeler sonrasında, Devlete ait üniversitelerin dış hekimliği fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye işletmeleri, öncelikle 1/11/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerini yaparlar. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/10/2018 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.

Mahkemelerce, feragat nedeniyle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin tarafların üzerinde bırakılmasına karar verilir.

Başvurulara ve ödemelere ilişkin doğacak tereddütleri gidermeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 14- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 71 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “İstanbul Bilim Üniversitesi” ibareleri “Demiroğlu Bilim Üniversitesi” şeklinde ve birinci fıkrasında yer alan “Türk Kardiyoloji Vakfı” ibaresi “Prof. Dr. Cemi Demiroğlu Türk Kardiyoloji Vakfı” şeklinde değiştirilmiştir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- 2809 sayılı Kanunun ek 150 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- 2809 sayılı Kanunun ek 178 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” ibareleri “Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 199- Mevzuatta Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesine yapılan atıflar Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesine, İstanbul Bilim Üniversitesine yapılan atıflar Demiroğlu Bilim Üniversitesine yapılmış sayılır.”

MADDE 17- 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 6 ncı maddesinin başlığına “Genel” ibaresinden önce gelmek üzere “Milli Güvenlik Kurulu” ibaresi eklenmiş ve birinci fıkrasında yer alan “özel kanunu ile diğer kanunlarda” ibaresi “ilgili mevzuatta” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendine “haberleşme” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yenilenebilir ve diğer enerji” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 3065 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “fiyat farkı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “kur farkı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20- 3065 sayılı Kanunun geçici 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2018” ibareleri “31/12/2020” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 2809 sayılı Kanunun ek 178 inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” ibareleri “Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 199- Mevzuatta İstanbul Bilim Üniversitesine yapılan atıflar Demiroğlu Bilim Üniversitesine, Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesine yapılan atıflar Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesine yapılmış sayılır.”

MADDE 17- 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 6 ncı maddesinin başlığına “Genel” ibaresinden önce gelmek üzere “Milli Güvenlik Kurulu” ibaresi eklenmiş ve birinci fıkrasında yer alan “özel kanunu ile diğer kanunlarda” ibaresi “ilgili mevzuatta” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendine “haberleşme” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yenilenebilir ve diğer enerji” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Kültür ve Turizm Bakanlığınca yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve süreli yayınların teslimi,”

MADDE 19- 3065 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “fiyat farkı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “kur farkı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20- 3065 sayılı Kanunun geçici 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2018” ibareleri “31/12/2020” şeklinde değiştirilmiştir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 21- 3065 sayılı Kanunun geçici 37 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 ve 2018” ibareleri “2017, 2018 ve 2019” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreleri bitiminden itibaren, sürelerin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 22- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun adı “Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun” şeklinde değiştirilmiş ve mülga 1 inci maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi

MADDE 1- Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, finansal sistemin ekonomik büyümeyi sağlıklı bir şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması için sistemik risklerin yönetilmesi, finansal düzenlemelerde ve uygulamalarda uyumun sağlanması ve reel sektör ile koordinasyonun artırılması yönünde işbirliğinin tesis edilmesi ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan verilerin merkezi şekilde toplanması için gerekli faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kurulmuştur.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesine üye kurum ve kuruluşlar ile komitenin çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, aşağıda sayılan hususlarda kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini tesis ederek düzenlemelerin ve uygulamaların koordinasyonunu sağlar:

a) Finansal istikrar ve güvenliği tehdit edebilecek sistemik risklerin belirlenmesi, etkin bir şekilde izlenmesi ve yönetilmesi için alınabilecek tedbirlerin tespit edilmesi.

MADDE 21- 3065 sayılı Kanunun geçici 37 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 ve 2018” ibareleri “2017, 2018 ve 2019” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreleri, bitiminden itibaren, sürelerin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 22- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun adı “Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun” şeklinde değiştirilmiş ve mülga 1 inci maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi

MADDE 1- (1) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, finansal sistemin ekonomik büyümeyi sağlıklı bir şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması için sistemik risklerin yönetilmesi, finansal düzenlemelerde ve uygulamalarda uyumun sağlanması ve reel sektör ile koordinasyonun artırılması yönünde işbirliğinin tesis edilmesi ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan verilerin merkezi şekilde toplanması için gerekli faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kurulmuştur.

(2) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesine üye kurum ve kuruluşlar ile Komitenin çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir.

(3) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, aşağıda sayılan hususlarda kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini tesis ederek düzenlemelerin ve uygulamaların koordinasyonunu sağlar:

a) Finansal istikrar ve güvenliği tehdit edebilecek sistemik risklerin belirlenmesi, etkin bir şekilde izlenmesi ve yönetilmesi için alınabilecek tedbirlerin tespit edilmesi.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

b) Sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi amacıyla finansal kaynakların reel sektöre etkin bir şekilde dağıtılmasının sağlanması.

c) Finansal sektörün sağlıklı gelişiminin sağlanması.

ç) Sistemik risklerin gerçekleşmesi durumunda uygulanacak kriz yönetim planlarının oluşturulması.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, görev alanı ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarından her türlü veri ve bilgiyi talep edebilir.

Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi tarafından tespiti hâlinde, üye kurum ve kuruluşların yetkileri dışında alınması gereken tedbirleri belirlemeye Cumhurbaşkanına yetkili olup, ilgili bütün kurum ve kuruluşlar belirlenen bu tedbirleri derhâl uygulamakla yetkili ve sorumludur.”

MADDE 23- 4059 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “6326 sayılı Petrol Kanunu” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu” ibaresi ile “petrol faaliyeti” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 25- 4342 Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

b) Sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi amacıyla finansal kaynakların reel sektöre etkin bir şekilde dağıtılmasının sağlanması.

c) Finansal sektörün sağlıklı gelişiminin sağlanması.

ç) Sistemik risklerin gerçekleşmesi durumunda uygulanacak kriz yönetim planlarının oluşturulması.

(4) Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, görev alanı ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarından her türlü veri ve bilgiyi talep edebilir.

(5) Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi tarafından tespiti hâlinde, üye kurum ve kuruluşların yetkileri dışında alınması gereken tedbirleri belirlemeye kendi görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde Cumhurbaşkanına yetkili olup, ilgili bütün kurum ve kuruluşlar belirlenen bu tedbirleri derhâl uygulamakla yetkili ve sorumludur.”

MADDE 23- 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “6326 sayılı Petrol Kanunu” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu” ibaresi ile “petrol faaliyeti” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 25- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 26- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “prim ödeyerek sürekli çalışmış” ibaresi “hizmet akdine tabi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 27/10/1999 tarihli ve 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumuna İlişkin Çeşitli Hükümler Hakkında Kanunun 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye’de uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etmek üzere yetkili tek kurum olup, başka hiçbir tüzel yada gerçek kişi Türk Akreditasyon Kurumunun görev alanına giren kalibrasyon, deney, tıbbi deney, belgelendirme, muayene, doğrulama, yeterlilik testi sağlama, referans malzeme üretimi, numune alma ve diğer uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etme konusunda faaliyette bulunamaz, uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite edemez, akreditasyonla ilgili doğrudan veya dolaylı olarak hizmet sunumuna yönelik beyanda bulunamaz. Kurumun görev alanı dışında kalan ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurumlarca yürütülen faaliyetler bu fıkra hükmünün dışındadır.”

MADDE 28- 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanunda ve diğer mevzuatta Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine yapılan atıflar, Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketine yapılmış sayılır.”

MADDE 29- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 20/A maddesinin birinci fıkrasına “alt yapı oluşturulmasına,” ibaresinden sonra

MADDE 26- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “prim ödeyerek sürekli çalışmış” ibaresi “hizmet akdine tabi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 27/10/1999 tarihli ve 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumuna İlişkin Çeşitli Hükümler Hakkında Kanunun 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye’de uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etmek üzere yetkili tek kurum olup, başka hiçbir tüzel ya da gerçek kişi Türk Akreditasyon Kurumunun görev alanına giren kalibrasyon, deney, tıbbi deney, belgelendirme, muayene, doğrulama, yeterlilik testi sağlama, referans malzeme üretimi, numune alma ve diğer uygunluk değerlendirme faaliyetlerini akredite etme konusunda faaliyette bulunamaz, uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite edemez, akreditasyonla ilgili doğrudan veya dolaylı olarak hizmet sunumuna yönelik beyanda bulunamaz.”

MADDE 28- 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanunda ve diğer mevzuatta Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketine yapılan atıflar, Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketine yapılmış sayılır.”

MADDE 29- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 20/A maddesinin birinci fıkrasına “alt yapı oluşturulmasına,” ibaresinden sonra

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

gelmek üzere “portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerinin Kurulca gözetimine yönelik altyapı oluşturularak raporlama yapılmasına,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 30- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine “et ve et ürünleri için Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünden,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çay ve çay ürünleri için Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden,” ibaresi ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“z) Ülkemiz tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyonlar ve toplantılardan Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenenler için bu organizasyonların ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumlu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları,”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

gelmek üzere “portföy yönetim şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarına ilişkin faaliyetlerinin Kurulca gözetimine yönelik altyapı oluşturularak raporlama yapılmasına,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 30- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine “et ve et ürünleri için Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünden,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çay ve çay ürünleri için Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden,” ibaresi ve fıkraya (y) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“z) Türkiye Cumhuriyeti tarafından tertiplenecek uluslararası organizasyonlar ve toplantılardan Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenenler için bu organizasyonların ve toplantıların yürütülmesine yönelik olarak sorumlu idare tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları,”

MADDE 31- 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “veya ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgeler” ibaresi “veya ihale konusu iş ile ilgili cirosunu gösteren belgeler” şeklinde, üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bu belge sahiplerinin kuracakları veya ortak olacakları tüzel kişilerin ihaleye girebilmesinde en az bir yıldır tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip olması ve bu sürede bu Kanuna göre yapılacak ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olması, bu şartların her ihalede aranması ve teminat süresi sonuna kadar muhafaza edilmesi zorunludur.”

“Bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilen iş dolayısıyla düzenlenecek iş deneyim belgelerinin toplam tutarına ve belge verilecek kişilere yönelik sınırlamalar getirmeye Kurum yetkilidir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Kanun kapsamındaki idarelere gerçekleştirilen işler için düzenlenen belgeler hariç yurt dışında gerçekleştirilen işler için düzenlenen belgelerden sadece iş bitirme belgeleri, belge sahipleri tarafından ve bunların bünyesinde buldukları şirketler topluluğu veya benzeri ortaklık ilişkisi içerisinde kullanılabilir. Bu belgelerin, şirketler topluluğu veya benzeri ortaklık ilişkisi içerisinde kullanılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir. Ortak girişim olarak ihaleye teklif verilmesi halinde yurt dışında gerçekleştirilen işlerden alınan iş bitirme belgesini kullanan belge sahibinin ortak girişimdeki hissesi oranında geçici ve kesin teminat vermesi zorunludur.”

MADDE 31- 4734 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinde yer alan “ve (y)” ibaresi “, (y) ve (z)” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 32- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Sözleşmelerin tasfiyesi veya devri

GEÇİCİ MADDE 4-30/6/2018 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılan (3 üncü maddesindeki istisnalar dahil) ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayına bağlı olarak feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir. Bu durumda devir alacaklarda ilk ihaledeki şartların aranması koşulu hariç fesih ve devirden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir.

Sözleşmenin bu madde kapsamında feshedilerek tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda yüklenici, fesih veya devir tarihine

MADDE 32- 4734 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve (y)” ibaresi “, (y) ve (z)” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 33- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Sözleşmelerin tasfiyesi veya devri

GEÇİCİ MADDE 4- 30/6/2018 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan (3 üncü maddesindeki istisnalar dâhil) ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayına bağlı olarak feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir. Bu durumda devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar, devir tarihi itibarıyla aranacak olup devirden veya fesihden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

kadar gerçekleştirdiği imalatlar dışında idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından, işin idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerinin alınması şarttır. Bu kapsamda düzenlenecek feshisnamelerden ve devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.”

MADDE 33- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Müşteşarlığa” ibaresi “Bakan Yardımcısına” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü ile” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve yedinci fıkrasının birinci ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 34- 4749 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “protokol imzalanmadan önce Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşlerinin, protokol imzalandıktan sonra ise” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 35- 4749 sayılı Kanununun 7/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar” ibaresi “Ulusal ve uluslararası borsalarda işlem gören emtiaya ve bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait menkul kıymet ve taşınır ve taşınmazlar” şeklinde, “bedelli veya bedelsiz devir ve” ibaresi “bedelli veya bedelsiz devir, inşa etmek ve inşa ettirmek,” şeklinde, “Müşteşarlığa aktarılmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası” ibaresi “Bakanlığa aktarılmak veya ulusal ve uluslararası borsalar, diğer likit piyasalar ile borsa

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Sözleşmenin bu madde kapsamında feshedilerek tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda yüklenici, fesih veya devir tarihine kadar gerçekleştirdiği imalatlar dışında idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından, işin idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması şarttır. Bu kapsamda düzenlenecek feshisnamelerden ve devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.”

MADDE 34- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Müşteşarlığa” ibaresi “Bakan Yardımcısına” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü ile” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve yedinci fıkrasının birinci ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 35- 4749 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “protokol imzalanmadan önce Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşlerinin, protokol imzalandıktan sonra ise” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 36- 4749 sayılı Kanununun 7/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait taşınır ve taşınmazlar” ibaresi “Ulusal ve uluslararası borsalarda işlem gören emtiaya ve bu Kanun kapsamındaki halka açık olmayan kurum ve kuruluşlara ait menkul kıymet ile taşınır ve taşınmazlar” şeklinde, “bedelli veya bedelsiz devir ve” ibaresi “bedelli veya bedelsiz devir, inşa etmek ve inşa ettirmek,” şeklinde, “Müşteşarlığa aktarılmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası” ibaresi “Bakanlığa aktarılmak veya ulusal ve uluslararası borsalar, diğer likit piyasalar ile borsa

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

dışında işlem yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında, sermayesinin tamamı Bakanlığa ait olan varlık kiralama şirketleri kendilerine devredilen varlıkların, kamu yatırım projelerinin finansmanı da dahil olmak üzere ihraç amacına uygun olarak değerlendirilmesini teminen bu madde kapsamında sayılan varlıkları yüklenici sıfatıyla inşa ettirebilir, alt yükleniciler ile inşa anlaşması yapabilir, bu varlıklara ilişkin imtiyaz haklarını devralabilir, bu varlıkları geliştirebilir, varlıkları yönetici sıfatıyla yönetebilir ve söz konusu varlıkları devralmış oldukları veya diğer kurum ve kuruluşlara devredebilirler.”

MADDE 36- 4749 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “Müşterarlığın” ibaresi “Bakan Yardımcısının” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 4749 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu kurum ve kuruluşlarına intikal eden konvertibl olmayan yabancı paralardan banknotlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, madeni paralar ise Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne haftalık dönemler itibarıyla gönderilir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü bu fıkra kapsamında kendilerine iletilen paralar ile ilgili her türlü tasarrufta bulunmaya yetkilidir.”

MADDE 38- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun ekinde yer alan (III) sayılı listenin (A) cetvelinin 22.02 G.T.İ.P. numaralı sırasındaki “Mal İsmi” sütunundaki beşinci parantez içi hükümde yer alan “meyveli gazlı içecekler” ibaresi “meyveli gazlı içecekler; şalgam suyu; Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütleri sayılanlar” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

dışında işlem yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı piyasalarda kira sertifikası” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında, sermayesinin tamamı Bakanlığa ait olan varlık kiralama şirketleri kendilerine devredilen varlıkların, kamu yatırım projelerinin finansmanı da dâhil olmak üzere ihraç amacına uygun olarak değerlendirilmesini teminen bu madde kapsamında sayılan varlıkları yüklenici sıfatıyla inşa ettirebilir, alt yükleniciler ile inşa anlaşması yapabilir, bu varlıklara ilişkin imtiyaz haklarını devralabilir, bu varlıkları geliştirebilir, varlıkları yönetici sıfatıyla yönetebilir ve söz konusu varlıkları devralmış oldukları veya diğer kurum ve kuruluşlara devredebilirler.”

MADDE 37- 4749 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu kurum ve kuruluşlarına intikal eden konvertibl olmayan yabancı paralardan banknotlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, madeni paralar ise Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne haftalık dönemler itibarıyla gönderilir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü bu fıkra kapsamında kendilerine iletilen paralar ile ilgili her türlü tasarrufta bulunmaya yetkilidir.”

MADDE 38- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinin 22.02 G.T.İ.P. numaralı sırasındaki “Mal İsmi” sütunundaki beşinci parantez içi hükümde yer alan “meyveli gazlı içecekler” ibaresi “meyveli gazlı içecekler; şalgam suyu; Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütleri sayılanlar” şeklinde değiştirilmiştir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 39- 4760 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ithal veya teslim edilen şalgam suları ile Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütü sayılan içeceklerle ilgili olarak, özel tüketim vergisi ve bu vergiye isabet eden katma değer vergisi bakımından vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.”

MADDE 40- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı Cetvelin “A) Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri” bölümünün 116 ncı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“116) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ”

MADDE 41- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan “yedinci, sekizinci ve onikinci fıkralarının” ibaresi “yedinci ve sekizinci fıkraları ile onikinci fıkrasındaki askeri öğrenci adayları ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrenci adayları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 42- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin sekizinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 43- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Bu Kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 39- 4760 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ithal veya teslim edilen şalgam suları ile Türk Gıda Kodeksine göre çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütü sayılan içeceklerle ilgili olarak, özel tüketim vergisi ve bu vergiye isabet eden katma değer vergisi bakımından vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.”

MADDE 40- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı Cetvelin “A) Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri” bölümünün 116 ncı sırası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“116) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ”

MADDE 41- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan “yedinci, sekizinci ve onikinci fıkralarının” ibaresi “yedinci ve sekizinci fıkraları ile onikinci fıkrasındaki askeri öğrenci adayları ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrenci adayları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 42- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin sekizinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 43- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Bu Kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil 1.000 TL'den az olamaz. Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise, bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamaz.

Bu Kanun kapsamında hesaplanan aylıklar, bu madde ile belirlenen tutardan düşüğe aradaki fark Hazine'den tahsil edilir.

Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 44- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 ve 2018” ibaresi “2017, 2018 ve 2019” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreyi bitiminden itibaren, sürenin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 45- 21/6/2006 tarihli ve 5523 sayılı Cumhurbaşkanlığına Bağlı Ofislere İlişkin Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman personel ve destek personeli” ibaresi “personel” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “Başkan, veya uzman personel olarak” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 46- 21/3/2007 tarihi ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16/A maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıt, il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafineriye satılır. Bu satışta ürünlerin satış

hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil 1.000 Türk lirasından az olamaz. Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamaz.

Bu Kanun kapsamında hesaplanan aylıklar, bu madde ile belirlenen tutardan düşüğe aradaki fark Hazine'den tahsil edilir.

Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 44- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 ve 2018” ibaresi “2017, 2018 ve 2019” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreyi bitiminden itibaren, sürenin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 45- 21/6/2006 tarihli ve 5523 sayılı Cumhurbaşkanlığına Bağlı Ofislere İlişkin Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman personel ve destek personeli” ibaresi “personel” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “Başkan, veya uzman personel olarak” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 46- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16/A maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Numune analiz sonuçları teknik düzenlemelere uygun olmayan kaçak akaryakıt, il özel idaresi veya defterdarlık tarafından en yakın rafineriye satılır. Bu satışta ürünlerin satış

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalđız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

bedeli, beyaz ürünlerde benzin, motorin türleri, nafta, gaz yağı, jet yakıtı ve solvent türleri, rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olamaz. Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir. Rafineriler teknik düzenlemelere uygun olmayan, üretim süreçlerine zarar vermeyecek evsafıta olduğu numune analiz sonuçlarıyla kanıtlanan kaçak akaryakıtı teslim almakla yükümlüdür. Yapılan analiz sonucunda rafineri işlem süreçlerine zarar vereceği anlaşılan kaçak akaryakıt, bertaraf ve/veya enerji geri kazanımı amacıyla geçici faaliyet belgesi ve/veya çevre lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf ettirilir.”

MADDE 47- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa aşığıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- (1) Yurtiçi reasürans kapasitesini artırmak ve ülke genelinde teminat verilemeyen veya teminat verilmesinde güçlükler bulunan çeşitli riskler sonucu meydana gelebilecek maddi ve bedeni zararların karşılanabilmesini teminen sigorta ve reasürans teminatı sağlamak amacıyla sermayesi Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmuştur.

(2) Şirket, bu Kanun ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 6102 sayılı Kanuna ve özel hukuk hükümlerine tabidir. Şirketin, Bakanlığın uygun görüşü alınarak hazırlanan ana sözleşmesi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ilk genel kurulun onayı ile yürürlüğe girer. Şirketin faaliyet konusu, merkezi, amacı, kaynakları, sermaye yapısı, hisseleri, organları, hesapları ile kârının dağıtımına ilişkin hususlar ana sözleşmesinde belirlenir.

bedeli, beyaz ürünlerde benzin, motorin türleri, nafta, gaz yağı, jet yakıtı ve solvent türleri, rafineride bir önceki ay sonunda oluşan ham petrol/devir maliyet fiyatından, diğer ürünlerde ise yüzde altmışından az olamaz. Satış bedeli genel bütçeye gelir olarak kaydedilir. Rafineriler teknik düzenlemelere uygun olmayan, üretim süreçlerine zarar vermeyecek evsafıta olduğu numune analiz sonuçlarıyla kanıtlanan kaçak akaryakıtı teslim almakla yükümlüdür. Yapılan analiz sonucunda rafineri işlem süreçlerine zarar vereceği anlaşılan kaçak akaryakıt, bertaraf ve/veya enerji geri kazanımı amacıyla geçici faaliyet belgesi ve/veya çevre lisansı almış olan atık yakma ve beraber yakma tesislerinde bertaraf ettirilir.”

MADDE 47- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa aşığıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- (1) Yurt içi reasürans kapasitesini artırmak ve ülke genelinde teminat verilemeyen veya teminat verilmesinde güçlükler bulunan çeşitli riskler sonucu meydana gelebilecek maddi ve bedeni zararların karşılanabilmesini teminen sigorta ve reasürans teminatı sağlamak amacıyla sermayesi Hazine ve Maliye Bakanlığına ait Türk Reasürans Anonim Şirketi kurulmuştur.

(2) Şirket, bu Kanun ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ve özel hukuk hükümlerine tabidir. Şirketin, Bakanlığın uygun görüşü alınarak hazırlanan ana sözleşmesi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ilk genel kurulun onayı ile yürürlüğe girer. Şirketin faaliyet konusu, merkezi, amacı, kaynakları, sermaye yapısı, hisseleri, organları, hesapları ile kârının dağıtımına ilişkin hususlar ana sözleşmesinde belirlenir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) Şirket personeli 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre iş sözleşmesi ile istihdam edilir. Şirkette 4857 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlarla Şirket arasında çıkan itilaflarda iş mahkemeleri görevlidir. Personelin aylık ücret ve diğer mali hakları Şirket Genel Kurulunca tespit olunur. Genel Kurul bu yetkilerini Yönetim Kuruluna devredebilir. Personel istihdamına ilişkin diğer hususlarda karar almaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

(4) Şirket ve iştirakleri; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanuna, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye ve 12 nci maddesi hariç 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi değildir.

(5) Şirket, her türlü işlemleri nedeniyle 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan; lehe alacağı paralar dolayısıyla banka ve sigorta muameleleri vergisinden muaftır. Şirketin her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve icranın geri bırakılması taleplerinde teminat şartı aranmaz.”

(3) Şirket personeli 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre iş sözleşmesi ile istihdam edilir. Şirkette 4857 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlarla Şirket arasında çıkan ihtilaflarda iş mahkemeleri görevlidir. Personelin aylık ücret ve diğer mali hakları Şirket Genel Kurulunca tespit olunur. Genel Kurul bu yetkilerini Yönetim Kuruluna devredebilir. Personel istihdamına ilişkin diğer hususlarda karar almaya Yönetim Kurulu yetkilidir.

(4) Şirket ve iştirakleri; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanuna, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye ve 12 nci maddesi hariç 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi değildir.

(5) Şirket, her türlü işlemleri nedeniyle 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan; lehe alacağı paralar dolayısıyla banka ve sigorta muameleleri vergisinden muaftır. Şirketin her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve icranın geri bırakılması taleplerinde teminat şartı aranmaz.”

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 48- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin başlığı “Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneği” şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve mevcut ikinci fıkrada yer alan “birinci fıkrada belirtilen ödenek” ibaresi “birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen ödenekler” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan belediyelere yardım ödeneğini, belediyelerin talebi üzerine kullanılmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

MADDE 49- 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Yurtdışında meydana gelen afetler, acil durumlar ve insani krizler sonrasında uluslararası acil yardımların yapılması amacıyla, Başkanlık bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilir. Başkanlık bütçesinde gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktararak kullanılacak bu kaynaktan, Başkanlıkça uygun görülen hallerde, kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin hesaplarına da aktarma yapılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler de, yukarıda belirtilen amaçlarda kullanılmak üzere Başkanlık hesabına aktarma yapabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda izlenir. İhtiyaç halinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla insani yardım

MADDE 48- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin başlığı “Denkleştirme ödeneği ve belediyelere yardım ödeneği” şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve mevcut ikinci fıkrada yer alan “birinci fıkrada belirtilen ödenek” ibaresi “birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen ödenekler” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine konulan belediyelere yardım ödeneğini, belediyelerin talebi üzerine kullanılmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

MADDE 49- 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Yurt dışında meydana gelen afetler, acil durumlar ve insani krizler sonrasında uluslararası acil yardımların yapılması amacıyla, Başkanlık bütçesinde uluslararası acil yardım faaliyetleri ödeneği tefrik edilir. Başkanlık bütçesine gider kaydedilmek suretiyle özel hesaba aktararak kullanılacak bu kaynaktan, İçişleri Bakanlığınca uygun görülen hallerde, kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin hesaplarına da aktarma yapılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idareler de bu fıkrada belirtilen amaçlarda kullanılmak üzere Başkanlık hesabına aktarma yapabilir. Bu şekilde aktarılan tutarlar, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda izlenir. İhtiyaç halinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla insani yardım kampanyası başlatılabilir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

kampanyası başlatılabilir. Yurtdışında meydana gelen afet ve acil durum hallerinde ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması amacıyla sınırlı olmak üzere bu hesaptan ve insani yardım kampanya hesaplarından yapılacak harcamalar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir; aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesi ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin esas ve usuller, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 50- 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “psikoloji,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çalışma ekonomisi,” ibaresi eklenmiş, “, lisans diplomasına sahip bulunanlar için” ibaresi ile “, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz yedi yaşını” ibaresi madde metninden çıkarılmış, aynı fıkraya aşağıdaki (g) bendi eklenmiş ve ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “açıldığı” ibaresi “yapıldığı” şeklinde, “otuz” ibaresi “otuzbeş” şeklinde değiştirilmiş, aynı bentte yer alan “, lisans diplomasına sahip bulunanlar için” ibaresi ile “, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz iki yaşını” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“g) Konsolosluk ve ihtisas memuru olarak görev yapmış olan meslek memurları, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavında başarılı olmaları şartıyla, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsünde buldukları sürenin yarısını, meslek memurluğu statüsündeki dördüncü, üçüncü ve ikinci unvan gruplarında geçirmiş sayılabilirler. Dördüncü unvan grubundaki bekleme süresi azami bir yıl, üçüncü unvan grubundaki bekleme süresi ise azami iki yıl kısaltılabilir.

Yurt dışında meydana gelen afet ve acil durum hallerinde ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması amacıyla sınırlı olmak üzere bu hesaptan ve insani yardım kampanya hesaplarından yapılacak harcamalar, 5018 sayılı Kanun ile 4734 sayılı Kanun hükümlerine tabi değildir; aktarılan bu tutarların harcanması, muhasebeleştirilmesi, denetlenmesi ve alımlarda kullanılacak ihale yöntemlerine ilişkin esas ve usuller, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 50- 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “psikoloji,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çalışma ekonomisi,” ibaresi eklenmiş, “, lisans diplomasına sahip bulunanlar için” ibaresi ile “, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz yedi yaşını” ibaresi madde metninden çıkarılmış, aynı fıkraya aşağıdaki (g) bendi eklenmiş ve ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “açıldığı” ibaresi “yapıldığı” şeklinde, “otuz” ibaresi “otuz beş” şeklinde değiştirilmiş, aynı bentte yer alan “, lisans diplomasına sahip bulunanlar için” ibaresi ile “, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz iki yaşını” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“g) Konsolosluk ve ihtisas memuru olarak görev yapmış olan meslek memurları, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavında başarılı olmaları şartıyla, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsünde buldukları sürenin yarısını, meslek memurluğu statüsündeki dördüncü, üçüncü ve ikinci unvan gruplarında geçirmiş sayılabilirler. Dördüncü unvan grubundaki bekleme süresi azami bir yıl, üçüncü unvan grubundaki bekleme süresi ise azami iki yıl kısaltılabilir. Bu kapsamda, meslek memurluğu statüsündeki

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

Bu kapsamda, meslek memurluğu statüsündeki unvan gruplarında geçirilmiş sayılan süre dört yıldan, halihazırda Başkatip unvanını kazanmış konsolosluk ve ihtisas memurları için ise altı yıldan fazla olamaz.”

“(11) Meslek memurları ve konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlığa alınabilmeleri için tam teşekküllü bir Devlet hastanesinden verilen, her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine dair rapor ibraz etmeleri gereklidir. Hukuk müşavirleri ile danışmanlardan da Bakanlığa alınmaları sırasında bu raporu ibraz etmeleri istenebilir.”

MADDE 51- 6004 sayılı Kanununun 11 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışı teşkilatında görevlendirilmeleri

MADDE 11- (1) Dışişleri Bakanlığı mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışında sürekli görevlere atanabilmelerine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 52- 6004 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “Meslek memurlarına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve konsolosluk ve ihtisas memurlarına” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 53- 6004 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasının (a) bendine “belgelendirilmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Bakan oluru alınması” ibaresi eklenmiş, ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “%25’i” ibaresi “%30’u” şeklinde değiştirilmiş, (c) bendinde yer alan “%10’unu” ibaresi “%15’ini” şeklinde, “%5’ini” ibaresi “%10’unu” şeklinde değiştirilmiş ve “ilkokul, ortaokul ve lise öğrenimi görenler için” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır. “Bakanlığın yurtdışı teşkilatı ile ihtisas birimlerinde istihdam edilen Türk uyruklu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

unvan gruplarında geçirilmiş sayılan süre dört yıldan, halihazırda Başkatip unvanını kazanmış konsolosluk ve ihtisas memurları için ise altı yıldan fazla olamaz.”

“(11) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlığa alınabilmeleri için tam teşekküllü bir Devlet hastanesinden verilen, her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine dair rapor ibraz etmeleri gereklidir. Hukuk müşavirleri ile danışmanlardan da Bakanlığa alınmaları sırasında bu raporu ibraz etmeleri istenebilir.”

MADDE 51- 6004 sayılı Kanununun mülga 11 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurt dışı teşkilatında görevlendirilmeleri

MADDE 11- (1) Dışişleri Bakanlığı mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurt dışında sürekli görevlere atanabilmelerine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 52- 6004 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Meslek memurlarına” ibaresi “Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 53- 6004 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasının (a) bendine “belgelendirilmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Bakan oluru alınması” ibaresi eklenmiş, ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “% 25’i” ibaresi “% 30’u” şeklinde değiştirilmiş, (c) bendinde yer alan “% 10’unu” ibaresi “% 15’ini” şeklinde, “% 5’ini” ibaresi “% 10’unu” şeklinde değiştirilmiş ve “ilkokul, ortaokul ve lise öğrenimi görenler için” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır. “Bakanlığın yurt dışı teşkilatı ile ihtisas birimlerinde istihdam edilen Türk uyruklu

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

sözleşmeli personel de bu haktan aynı oranda yararlanır. Bu ödeneğin hesaplanmasında, görev yapılan ülke için belirlenen yurtdışı sözleşmeli sekreter pozisyonu tavan ücreti esas alınır.”

MADDE 54- 6004 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “%15’ini” ibaresi “%19’unu” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 55- 6004 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Yurtdışında sürekli görevle bulunan memurların” ibaresi “Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli Türk uyruklu personelin” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “olağanüstü haller” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yerel sağlık hizmetlerindeki yetersizlikler” ibaresi, “yaralanmalar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, tıbbi komplikasyonlar” ibaresi, “ölümle sonuçlanmayan durumlarda,” ibaresinden sonra gelmek üzere “birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun” ibaresi eklenmiş, aynı fıkra da yer alan “sürekli” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “memurlara” ibaresi “Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli personele” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 56- 6004 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Dışişleri Bakanlığı tarafından gerekli görülen durumlarda ve belirlenen ülkelerde, vize başvurularında azami üç yıl geçerli sözleşmelerle ve vize aracı hizmet bedelinin yüzde yirmisinin genel bütçeye aktarılması kaydıyla, vize aracı hizmeti sunacak kuruluş/firmalar Bakan onayıyla görevlendirilebilir. Buna ilişkin işlemlerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Buna ilişkin usul ve esaslar Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir. Alınacak payın genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilmesine ve bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine özel ödenek yazılmasına Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sözleşmeli personel de bu haktan aynı oranda yararlanır. Bu ödeneğin hesaplanmasında, görev yapılan ülke için belirlenen yurt dışı sözleşmeli sekreter pozisyonu tavan ücreti esas alınır.”

MADDE 54- 6004 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “%15’ini” ibaresi “%19’unu” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 55- 6004 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Yurt dışında sürekli görevle bulunan memurların” ibaresi “Bakanlığın yurt dışı teşkilatında görevli Türk uyruklu personelin” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “olağanüstü haller” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yerel sağlık hizmetlerindeki yetersizlikler” ibaresi, “yaralanmalar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, tıbbi komplikasyonlar” ibaresi, “ölümle sonuçlanmayan durumlarda,” ibaresinden sonra gelmek üzere “birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun” ibaresi eklenmiş, aynı fıkra da yer alan “sürekli” ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “memurlara” ibaresi “Bakanlığın yurt dışı teşkilatında görevli personele” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 56- 6004 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Dışişleri Bakanlığı tarafından gerekli görülen durumlarda ve belirlenen ülkelerde, vize başvurularında azami üç yıl geçerli sözleşmelerle ve vize aracılık hizmet bedelinin % 20’sinin genel bütçeye aktarılması kaydıyla, vize aracılık hizmeti sunacak kuruluşlar/firmalar Bakan onayıyla görevlendirilebilir. Buna ilişkin işlemlerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Buna ilişkin usul ve esaslar Dışişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Alınacak payın genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilmesine ve bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine özel ödenek yazılmasına Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 57- 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 344 üncü maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “üretici” ibareleri “tüketici” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin dördüncü fıkrasına “kararlaştırılmışsa,” ibaresinden sonra gelmek üzere “20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun hükümleri saklı kalmak şartıyla,” eklenmiştir.

MADDE 58- 26/1/2011 tarihli ve 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Banka, Genel Kurul tarafından onanan bilançoya göre ortaya çıkan safi kârın yüzde ellibirini; yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm uygulamaları, harita, imar planı, altyapı ve üst yapı projeleri ve bu projelerin yapım işlerinin finansmanı, il özel idareleri tarafından yerine getirilen, köylerin teknik ve sosyal altyapı hizmetlerinin finansmanı veya bu finansmandan doğan faizin desteklenmesinde hibe olarak kullanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

“(7) 5411 sayılı Kanuna aykırı olmamak kaydıyla Banka gelir temin etmek amacıyla; yurtiçi ve yurtdışında doğrudan veya ortaklıklar aracılığıyla proje geliştirebilir, yenilenebilir enerji, şehir planlama, mimarlık, mühendislik ve müşavirlik hizmetleri, altyapı ve üstyapı uygulamaları yapabilir veya yaptırabilir.”

MADDE 59- 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesine “Bu aday” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve başkasının yerine sınava giren kişi” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 57- 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 344 üncü maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan “üretici” ibareleri “tüketici” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin dördüncü fıkrasına “kararlaştırılmışsa,” ibaresinden sonra gelmek üzere “20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak şartıyla,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 58- 26/1/2011 tarihli ve 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Banka, Genel Kurul tarafından onanan bilançoya göre ortaya çıkan safi kârın yüzde ellibirini; yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm uygulamaları, harita, imar planı, altyapı ve üstyapı projeleri ve bu projelerin yapım işlerinin finansmanı, il özel idareleri tarafından yerine getirilen, köylerin teknik ve sosyal altyapı hizmetlerinin finansmanı veya finansmandan doğan faizin desteklenmesinde hibe olarak kullanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

“(7) 5411 sayılı Kanuna aykırı olmamak kaydıyla Banka gelir temin etmek amacıyla; yurt dışında doğrudan veya ortaklıklar aracılığıyla proje geliştirebilir, yenilenebilir enerji, şehir planlama, mimarlık, mühendislik ve müşavirlik hizmetleri, altyapı ve üstyapı uygulamaları yapabilir veya yaptırabilir.”

MADDE 59- 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesine “Bu aday” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve başkasının yerine sınava giren kişi” ibaresi eklenmiştir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 60- 31/3/2011 tarihli ve 6217 sayılı Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunla değiştirilen 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 344 üncü maddesindeki tüketici fiyat endeksindeki artış oranının esas alınacağına ilişkin hüküm, birinci fıkra kapsamında olan kira sözleşmeleri ile akdedilmiş diğer kira sözleşmelerinin yenilenmesinde uygulanır.”

MADDE 61- 9/5/2012 tarihli ve 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bakan Kurumun teknik işleri ile işletmeye ilişkin iş ve işlemlerinin Kurum tarafından kurulan ve münhasıran bu amaçla faaliyet gösterecek bir anonim şirket tarafından yürütülmesine karar verebilir.”

“(5) Kurum, uluslararası anlaşmalar kapsamında, Bakanın uygun gördüğü uluslararası sigorta veya reasürans şirketlerine ortak olabilir.”

MADDE 62- 6305 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına “ve benzeri doğal afetler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile diğer özellik arz eden riskler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 63- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ödünç para verme

EK MADDE 1- (1) 6102 sayılı Kanunun 195 inci maddesi hükümleri çerçevesinde şirketler topluluğunu oluşturan şirketler, birbirlerine uygulanacak faiz ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak ödünç para verebilirler.”

MADDE 60- 31/3/2011 tarihli ve 6217 sayılı Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu fıkrayı ihdas eden Kanunla değiştirilen 6098 sayılı Kanunun 344 üncü maddesindeki tüketici fiyat endeksindeki artış oranının esas alınacağına ilişkin hüküm, birinci fıkra kapsamında olan kira sözleşmeleri ile akdedilmiş diğer kira sözleşmelerinin yenilenmesinde uygulanır.”

MADDE 61- 9/5/2012 tarihli ve 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bakan, Kurumun teknik işleri ile işletmeye ilişkin iş ve işlemlerinin Kurum tarafından kurulan ve münhasıran bu amaçla faaliyet gösterecek bir anonim şirket tarafından yürütülmesine karar verebilir.”

“(5) Kurum, uluslararası anlaşmalar kapsamında, Bakanın uygun gördüğü uluslararası sigorta veya reasürans şirketlerine ortak olabilir.”

MADDE 62- 6305 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına “ve benzeri doğal afetler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile diğer özellik arz eden riskler” ibaresi eklenmiştir.

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 64- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlık” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 63- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlık” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 64- 1/11/2017 tarihli ve 7060 sayılı Helal Akreditasyon Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun mülga 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 3-(1)Helal Akreditasyon Kurumu, Türkiye’de helal uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite etmek üzere yetkili tek kurum olup, başka hiçbir tüzel ya da gerçek kişi Helal Akreditasyon Kurumunun görev alanına giren hususlarda faaliyette bulunamaz, helal uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite edemez, helal akreditasyonla ilgili doğrudan veya dolaylı olarak hizmet sunumuna yönelik beyanda bulunamaz.”

MADDE 65- 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 65- 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında, terfileri 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu hükümlerine tabi olan personelin;

“(7) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında, terfileri 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu hükümlerine tabi olan personelin;

a) Kısa süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/5’i ile 1/4’ü,

a) Kısa süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/5’i ile 1/4’ü,

b) Uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/3’ü ile 1/2’si,

b) Uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/3’ü ile 1/2’si,

kesilir.”

kesilir.”

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 66- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Teşebbüsler, yıllık genel yatırım ve finansman programında yer alan hedefler ile uyumlu olmak kaydıyla birbirlerine ödünç para verebilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 66- 11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümlerine göre yapılandırma başvurusunda bulunduğu halde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmesi gereken tutarları süresinde ödemeyerek bu Kanun hükümlerini ihlal edenler, ihlale neden olan tutarları, ödemeleri gerektiği tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dâhil) geçen süre için bu Kanunun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasında belirlenen geç ödeme zammı ile birlikte, 2019 yılı Ocak ayı sonuna kadar ödemeleri şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlandırılır.

(2) Bu Kanunun 10 uncu maddesinin on üçüncü fıkrası hükümleri hariç olmak üzere bu Kanun kapsamında 2018 yılı Aralık ayında ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süreleri, 2019 yılı Ocak ayı sonuna kadar uzatılmıştır.

(3) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası ile 8 inci maddesinin altıncı fıkrasında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların anılan fıkra hükümlerine göre ödenmemesi nedeniyle bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanun hükümlerini ihlal etmiş olan borçluların ihlale neden olan tutarları, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürede ödemeleri ya da bu süre içinde veya bu maddenin yürürlüğe girdiği

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

tarihten önce yaptıkları başvurulara dayanılarak 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre çok zor durumda olduklarının tespit edilmesi halinde bu borçlular da bu Kanun hükümlerinden yararlandırılır.

(4) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin onuncu fıkrası hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunduğu halde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanun hükümlerini ihlal eden borçluların ihlale neden olan tutarları, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde, ödeme süresi gelmemiş taksitleri ise bu Kanunda öngörülen şekilde tamamen ödemeleri halinde ilgili mevzuat uyarınca kesilmesi gereken vergi cezaları ve idari para cezalarının kesilmesinden ve tahakkuk edip etmediğine bakılmaksızın bu alacaklardan ve bunlara ilişkin fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(5) Bu Kanunun 5 inci maddesi hükümlerine göre matrah ve/veya vergi artırımında bulunduğu halde tahakkuk eden vergileri süresinde ödemeyerek maddeden yararlanma hakkını kaybetmiş olanlar, ihlale neden olan tutarları bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre ve şekilde, ödeme süresi gelmemiş taksitleri ise bu Kanunda öngörülen şekilde tamamen ödemeleri halinde 5 inci madde hükümlerinden yararlandırılır. Bu takdirde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce matrah ve/veya vergi artırımına konu yıllar ve vergi türleri ile ilgili olarak;

a) Başlanılmış olan vergi incelemeleri ile tarhiyat öncesi uzlaşma, takdir ve tarh işlemleri,

b) Vergi/ceza ihbarnamesi tebliğ edilmiş olan vergi ve cezalara ilişkin olarak;

1- Dava açma süresi geçmemişse, dava açma, uzlaşma ve cezada indirim talebi süreleri,

2- Uzlaşmaya başvurulmuş ise uzlaşma işlemleri, dava açılmışsa davaya ilişkin yargılama işlemleri ile mahkemelerce verilmiş kararların infazı,

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

c) Açılmış davalarla ilgili kanun yollarına başvuru süreleri ile yargılama işlemleri ve mahkemelerce verilmiş kararların infazı,

ç) Matrah ve/veya vergi artırımını hükümlerinin ihlal edilmiş olması sebebiyle ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış tarhiyatlar üzerine tahakkuk etmiş alacakların takip ve tahsil işlemleri,

bu Kanun hükümleri ihlal edilmediği sürece durur. Bu Kanun hükümlerine uygun ödeme yapılmadığı takdirde duran süreler ve işlemler, ihlale neden olan taksitin ödeme süresinin son gününü takip eden günden itibaren devam eder. Bu Kanunun 5 inci maddesi hükümlerine göre tahakkuk eden vergilerin bu Kanun hükümlerine göre ödenmesi şartıyla; bu fıkrada belirtilen başlanılmış olan vergi incelemeleri, tarhiyat öncesi ve sonrası uzlaşma, takdir, tarh işlemlerinden vazgeçilir, davalar sonlandırılır, mahkemelerce verilmiş kararlar infaz edilmez, yargılama giderleri taraflarca talep edilmez, tahakkuk etmemiş alacaklar ile tahakkuk etmiş vergiler ve bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ile vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilir.

(6) Bu madde hükümlerinden yararlanan borçlulardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun kapsamında yapılandırılan alacaklara karşılık cebren ya da rızaen tahsil edilen tutarlar, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin en eski vadeli olanından başlamak üzere ve tahsil edildikleri tarihler dikkate alınarak bu madde hükmüne göre mahsup edilir. Bu şekilde yapılan mahsup sonrasında bu Kanun hükümlerine göre ödenmesi gereken tutarlardan fazla ödendiği tespit edilen tutarlar ilgili mevzuat hükümlerine göre red ve iade edilir.

(7) Bu Kanunun 5 inci maddesi hükümlerine göre matrah ve/veya vergi artırımında bulunduğu halde tahakkuk eden vergileri süresinde ödemeyerek maddeden yararlanma hakkını kaybetmiş olan mükelleflerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gereken tutarların tamamının tahsil edilmiş olması halinde, bu mükellefler de anılan madde hükümlerinden yararlanır.”

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 67- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Sosyal Hizmetler Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde, aynı fıkarda yer alan “20.000 Türk lirasını” ibaresi “25.000 Türk Lirasını” şeklinde, “üç” ibaresi “dört” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “Bakanlık” ibareleri “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir. “Türk vatandaşlarının yurt içinde konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına Devlet katkısı ödenebilir; ödenecek Devlet katkısı sadece bir konut edinimi ile sınırlı olup, ödenecek Devlet katkısı katılımcı bazında bu hesaplarda biriken toplam tutarın yüzde 25’ini geçemez.”

MADDE 68- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Cumhurbaşkanınca yapımının üstlenilmesine karar verilen teleferik, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin Bakanlıkça yapımının tamamlanmasından sonra, Bakanlık bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları dışında bir kuruluşa mülkiyetinin maliyet bedeli üzerinden devri düzenlenecek protokoller ile gerçekleştirilir. Ancak proje, projenin tümü tamamlanmadan önce işletmeye açılabilir. Devralan kuruluş, merkezi yönetim bütçesinden karşılanan ve/veya karşılanacak olan toplam proje maliyet bedelini, mülkiyet ve/veya işletme devir tarihinden itibaren bu bedelin ifa tarihine kadar her ay ilgili belediyenin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde hesaplanan kesinti tutarının Hazine

MADDE 67- 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Sosyal Hizmetler Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde, fıkarda yer alan “20.000” ibaresi “25.000” şeklinde, “üç” ibaresi “dört” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “Bakanlık” ibareleri “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “defaten” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır. “Türk vatandaşlarının yurt içinde konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına Devlet katkısı ödenebilir; ödenecek Devlet katkısı sadece bir konut edinimi ile sınırlı olup, katılımcı bazında bu hesaplarda biriken toplam tutarın yüzde 25’ini geçemez.”

MADDE 68- 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Cumhurbaşkanınca yapımının üstlenilmesine karar verilen teleferik, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin Bakanlıkça yapımının tamamlanmasından sonra, Bakanlık bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları dışında bir kuruluşa mülkiyetinin maliyet bedeli üzerinden devri düzenlenecek protokoller ile gerçekleştirilir. Ancak proje, projenin tümü tamamlanmadan önce işletmeye açılabilir. Devralan kuruluş, merkezi yönetim bütçesinden karşılanan ve/veya karşılanacak olan toplam proje maliyet bedelini, mülkiyet ve/veya işletme devir tarihinden itibaren bu bedelin ifa tarihine kadar her ay ilgili belediyenin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan Cumhurbaşkanınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan kesinti tutarının Hazine

(Konya Milletvekili Ziya Altunyalız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ve Maliye Bakanlığı tarafından ilgili hesaba aktarılmasıyla öder. Devralan kuruluşun belediye bağlı idaresi, belediye bağlı idaresinin ve/veya belediyenin sermaye payına sahip olduğu şirket olması halinde ilgili belediye, yükümlülüklerin yerine getirilmesinden devralan kuruluş ile birlikte müteselsilen sorumludur. Vadesinde kısmen veya tamamen ödenmeyen taksit tutarlarının tahakkuk eden gecikme zammıyla birlikte vade tarihinden itibaren yirmi beş işgünü içerisinde ödenmemesi halinde bu tutarlar için, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin diğer usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.”

MADDE 69- 655 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Bakiye tutarların tahsili

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu Kanunla değiştirilen 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü, bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla hâlihazırda işletmesi devredilmiş olan projelerin bu maddenin yayımı tarihinden önce hesaplanan yönteme göre ödenmeyen bakiye tutarlarını da kapsar. Bu maddenin yayımı tarihinden önce bu projeler kapsamında kısmen veya tamamen ödenmeyen tutarlar bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 180 gün içinde Hazine ve Maliye Bakanlığının T.C. Merkez Bankasındaki ilgili hesabına defaten aktarılır.”

MADDE 70- Bu Kanunun;

a) 4 üncü, 5 inci ve 42 nci maddeleri yayımını izleyen aybaşından itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 26 ncı maddesi yayımı tarihinden sonra hizmet akdi feshedilenler için uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 43 üncü maddesi yayımı tarihini takip eden ilk ödeme döneminde,

ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

ve Maliye Bakanlığı tarafından ilgili hesaba aktarılmasıyla öder. Devralan kuruluşun belediye bağlı idaresi, belediye bağlı idaresinin ve/veya belediyenin sermaye payına sahip olduğu şirket olması halinde ilgili belediye, yükümlülüklerin yerine getirilmesinden devralan kuruluş ile birlikte müteselsilen sorumludur. Vadesinde kısmen veya tamamen ödenmeyen taksit tutarlarının tahakkuk eden gecikme zammıyla birlikte vade tarihinden itibaren yirmi beş iş günü içerisinde ödenmemesi halinde bu tutarlar için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin diğer usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.”

MADDE 69- 655 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Bakiye tutarların tahsili

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen 15 inci maddenin ikinci fıkrası, bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla hâlihazırda işletmesi devredilmiş olan projelerin bu maddenin yayımı tarihinden önce hesaplanan yönteme göre ödenmeyen bakiye tutarlarını da kapsar. Bu maddenin yayımı tarihinden önce bu projeler kapsamında kısmen veya tamamen ödenmeyen tutarlar bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 180 gün içinde Hazine ve Maliye Bakanlığının T.C. Merkez Bankasındaki ilgili hesabına defaten aktarılır.”

MADDE 70- Bu Kanunun;

a) 4 üncü, 5 inci, 18 inci maddesiyle 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen (n) bendi ve 42 nci maddeleri yayımını izleyen aybaşından itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 26 ncı maddesi yayımı tarihinden sonra hizmet akdi feshedilenler için uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 31 inci maddesi ile değiştirilen 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının

(Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve
7 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

üçüncü cümlesi yayımı tarihinden itibaren on
dört ay, diğer hükümleri ise dört ay sonra,

ç) 43 üncü maddesi yayımı tarihini takip
eden ilk ödeme döneminde,

d) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 71- Bu Kanun hükümlerini
Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE 71- Bu Kanun hükümlerini
Cumhurbaşkanı yürütür.

